

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

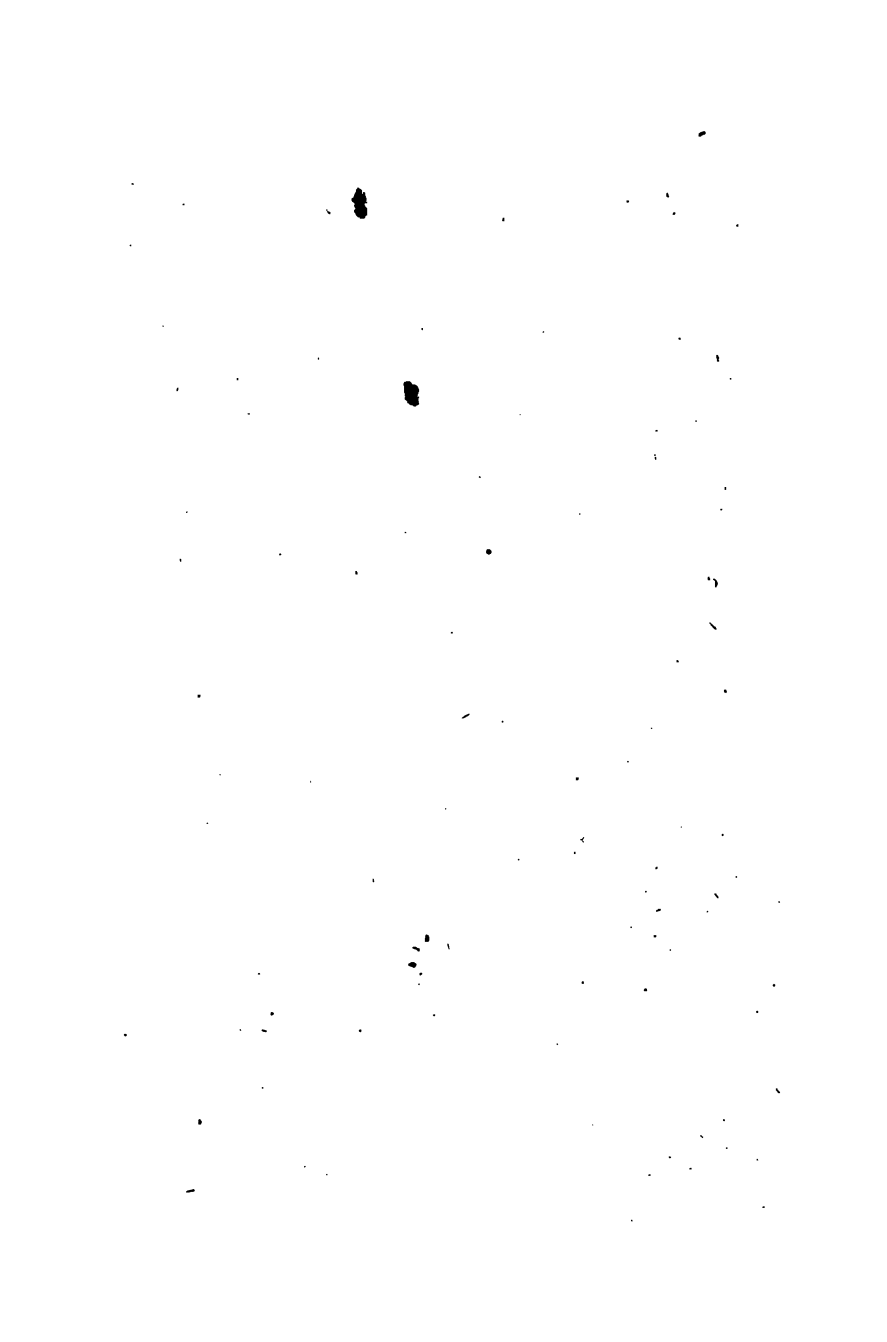
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

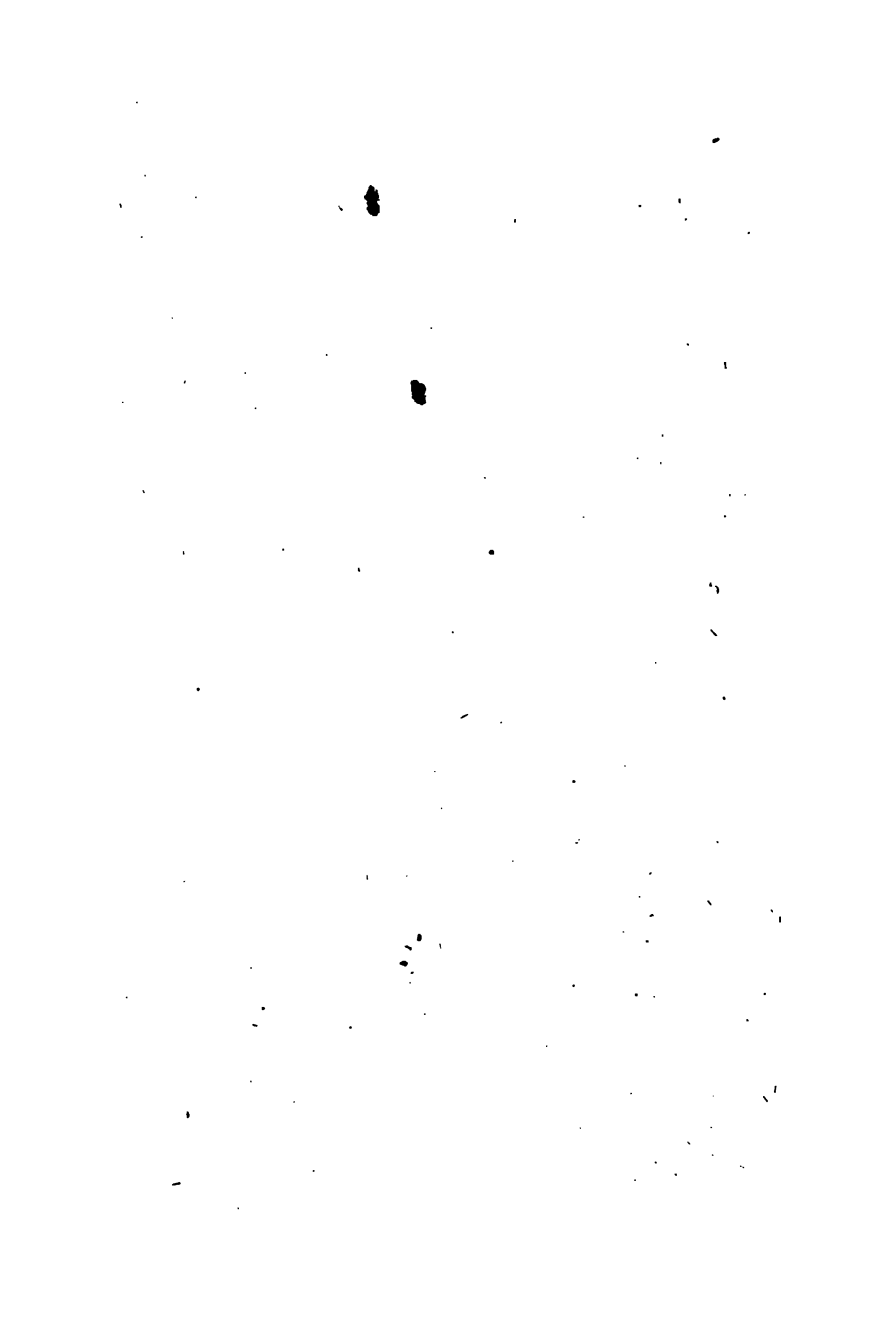
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

0.75

20/12/55

JACOBI FRIDERICI REIMMANNI
HISTORIA
LITERARIA
BABYLONIO-
RUM.

1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

2. The second part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

3. The third part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

4. The fourth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

5. The fifth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

6. The sixth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

7. The seventh part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

8. The eighth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

9. The ninth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

10. The tenth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

11. The eleventh part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

12. The twelfth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

13. The thirteenth part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain.

JACOBI FRIDERICI REIMMANNI
HISTORIA
LITERARIA
BABYLONIORUM
ET
SINENSIIUM.
ILLA,
METHODO CHRONOLOGICA
HÆC,
SCIENTIFICA
ADUMBRATA.

225 6 181
BRUNSVIGÆ & HILDESLE.
APUD VIDUAM SCHROEDERI.

100

J. F. R.
HISTORIA
PHILOSOPHIÆ
SINENSIS
NOVA METHODO
TRADITA,
EMENDATA, ET AUCTA;
ET
VICE SECUNDA SUB PRELUM-
IRE JUSSA.

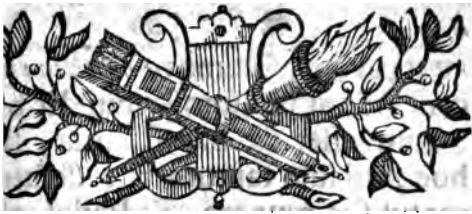
PRÆMISSUM EST AUCTORIS
DE
HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ LACU-
NIS, MONITUM. .

BRUNSVIGÆ,
APUD L. SCHROEDER, 1741.

3. 1. 1. 1.

21. 1. 1. 1.

4. 1. 1. 1.

DE
HISTORIÆ PHILOSOPHI-
CÆ LACUNIS
AUCTORIS MONITUM.

um multi omnino
veterum & recentio-
rum sint, qui HISTO-
RIAM PHILOSO-
PHICAM (quæ HISTORIÆ LITE-
RARIÆ est tantummodo quædam
artícula, eaqve *Sexta* summum;
rationes recte subduxeris) litera-
m monumentis prodiderunt;
in oppido pauci sunt, qui rem
hæcuerint, & hoc argumentum ita
hauserint, ut non menses relique-
rent integras, nedum spicilegia.
trique enim *finem & media* cura-
(A) 2 runt

runt parum, solumque *objectu*
 censendum sibi sumserunt. E
 actum esset de hac scientia
 hoc Articulo tantum rite de
 rentur suo munere, Et Philo
 ætates & tempora exacte per
 rentur; Verum & in eo p
 lectoribus impingunt, & l
philosophicæ loco *philosophian*
 dunt, & nescio quas dissolut
 losohorum nundinantur scop
 tantum abest, ut, quæ fata
 sophia habuerit in hac vel
 gente, accurate exponant,
 vix primoribus digitis contre
 unius alteriusve Doctoris n
 appellasse contenti. Tacemu
gularum scientiarum Annales, &
Historiæ Philosophicæ Comp
 & Systematibus exulant. Et a
tum privorum Ephemerides, de
 altum in iis est silentium.
 æque expediat in Philosophia,
 re singularum hypotheseon
 riam, ac in *Jurisprudencia legi*
 in *Medicina remediorum*, & in
logia omnium fidei Christianæ Ar
rum. Et eademum sit vera hi

osophica, quæ totius Philoso-
 , & omnium ejus partium con-
 & eventus historicé exponit.
 dicimus nos in hoc Schedias-
 ea omnia sustulisse, quæ in
 notavimus παραράματα, hoc au-
 contendimus, nos velut in ta-
 indicasse,

*id deceat, quid non, quo virtus,
 quo ferat error.*

e. Qua ratione dilui imposte-
 hæc Sphalmata, & evitari que-
 Adeoque hæc pars Philosophiæ
 mentalis magis expoliri, quæ
 ot secula neglecta, non infelici
 m successu è situ & squalore est
 , sed instituta tamen tantum-
) in hac sua Παλιγγενεσία, &
 rfectione adhuc tam procul
 isfita, ut principia vix ap-
 pareant.

CAPUT I.

DE DEFINITIONE & DIVISIONE HISTORIÆ PHILOSOPHICÆ SINENSIS.

§. I.

Historia philosophica Sinensium
Historia, quæ Philosophiæ, apud
Sinenses, ortum & progressum exponit.

§. II. Hæc dividitur trifariam. In

a) *Generalem*, quæ tradit fata hujus
Philosophiæ in genere.

b) *Specialem*, quæ fata cujusvis artis,
disciplinæ, & Sectæ, apud Sinenses
explicat.

c) *Specialissimam*, quæ commemorat
quæ fata quivis Doctor, quæ
doctrina, quodvis scriptum, Inven-
tum, instrumentum &c. apud
Sinenses habuerit.

§. III. In quavis Historiæ hujus parte
spectamus.

1) *Finem*.

2) *Objectum*.

3) *Media*.

CAPUT

CAPUT II.
DE
FINE HISTORIÆ PHILOSOPHI-
CÆ SINENSIIUM.

§. I.

Finis Hist. Phil. Sinensis, ob quem ei-
dem damus operam, est, ut ex
ignorantiæ tenebris educiti sciamus

1) Quem literæ meliores apud Sinen-
ses habuerint ortum, & progressum,
qui in hac gente fulserint doctores,
quæ doctrinæ, quæ artes, quæ scien-
tiæ, quo loco & tempore & qua
occasione inventæ, quibus usibus
adhibitæ. Quæ itidem & quam ob
causam neglectæ, et ex orbe literario
exesse iussæ?

2) Nihil esse in Philosophia Græciani-
ca & Barbarica, quod cum philoso-
phia Sinensium antiqva componi
possit, five vetustatem spectemus
five dignitatem.

3) Nihil esse in universa philosophia
Sinensium, quod cum S.S. decretis
comparari valeat.

4) Nos superare Sinenfes antiquos in
disciplinis Theoreticis, & ingenio-
sa rerum explicatione, superari au-
tem ab illis in practicis, & rerum
utilium applicatione, & exercita-
tione. Adeoque nostras Musas ma-

gis esse comparatas *Schola*, illorum *vita*.

- 5) Eosdem destitui Philologia, Logica, & Metaphysica. Et quod caput rei est, vera Theologia.
- 6) *Typographia*, *pulveris nitrati*, *tortorum*, *Pyxidis nautica*, papyri, aliarumque rerum usum prius fuisse apud Sinenses, quam apud nos. Martini Martinii Atlas p. 6. & p. 65.
- 7) Multa Sinenses tradere in Philosophia morali & civili, de quibus in nostris compendiis Ethicis & Politicis altum est silentium.
- 8) Eos claudicare adhuc in Arithmetica, Optica, Dioptrica Catoptrica, Gnomonica, Harmonica, sive Musica, Architectura militari, Geographia, Graphice vel Arte pictoria.
- 9) Christianos solos duos in Theologia habere oculos, Judæos unum, reliquos omnes & in iis ipsos Sinenses esse Cæcos.
10. Sinenses hodiernos mirum quantum ab antiqua sua Philosophia defecisse, & solo nomine tantum esse Confucii discipulos.
- 11) Philosophiam Sinensem fluvio esse similem, qui, quo propius abest a fonte, eo minus, quo longius, eo plus impuritatis habet, & eo sordidiores trahit undas.

- 12) Sectas id esse in republica literaria, quod status in statu, sive republica civili.
 - 13) Rudes fuisse Sinenses initio & literarum omnium imperitos; Adeoque mundum non fuisse ab æterno. Quod recte ex his præmissis elicit. Ph. Coupletus in præf. Chronol. Sinicæ p. VII.
 - 14) Fuisse in China Epicuræismum ante Epicurum & post Epicurum.
 - 15) Ibidemque Quietismum ante Quietistarum exordium.
 - 16) Scientias Sinenses splendorem suum debere linguæ unitati & perennitati. Ut enim artes & disciplinæ ad culmen provehantur, longa experientia & plurium Seculorum opus est literatura, quæ constare non potest, si lingua, quæ utuntur eruditi, sibi non sit similis.
 - 17) Qui nostro hoc Seculo, missa Græca & latina literatura vernaculas suas mox perituras obtrudunt linguas, hoc agere ut perdant literas, sublatoque instrumento, per quod propagantur scientiæ, ad pristinam genus humanum redeat simplicitatem, nec quicquam in posterum sciamus, nisi quod subitus & naturalis nobis suggererit instinctus. Conf. Lili Gregorii Gyraldi præfat.
- (A) 5

fat. in Syntagma XVII. Hist. Deorum p. 450.

- 18) Nondum extra controversiæ aleam esse positum; An hodiernæ respubli-
cæ literariæ antiquis, an antiquæ
hodiernis sint præferendæ. Et an
ea, quæ inventa sunt a recentiori-
bus, an vero quæ ex antiquioribus
sunt deperdita, sint præstantiora?
- 19) Gentes toto cœlo diversas in ea-
dem posse incidere inventa, homi-
nesque spatiosis regionibus disfitos
in easdem hypothesēs.
- 20) Ut respublica literaria floreat re-
quiri, ut una tantum sit Eruditorum
lingua; Secta nulla; speculatio sine
praxi nulla; eruditio sine virtute nul-
la; nobilitas sine eruditione nulla.
- 21) Multos esse thyrsiferos, paucos,
Bachos, multos Historiæ Philosophicæ
conditores, qui historiam Philo-
sophicam Sinensium tradere conati
sunt, paucos qui tradiderunt.

.....

CAPUT III.

DE OBJECTO HISTORIÆ PHILO- SOPHICÆ SINENSIIUM.

S. I.

Objectum in cuius fatis exponendis di-
stinetur hæc Historia, est ipsa phi-
loso-

Iosophia Sinensis. Quæ trifariam tractari potest.

1) *Generatim.*

2) *Speciatim.*

3) *Specialissime.*

Adeoque & historia triplex est.

1) *Generalis.*

2) *Specialis.*

3) *Specialissima.*

§. II. *Generalis* tradit vicissitudines Philosophiæ Sinicæ in genere, docetque, eas artes, quæ ab humanitate nomen acceperunt, apud Sinenses habuisse.

1) *Ortum* ante C. N. Sec. XXX. a Fo-hi Sinicæ gentis conditore. Hic enim dispersos in agris homines ex locis sylvestribus, ratione quadam compulit, in unum locum, & ex feris & immanibus mites reddidit et mansuetos. Cumque literarum loco initio uterentur *nodis*, hic prima dedit *literarum* rudimenta, quæ postea mutato subinde habitu, tandem ad eam pervenerunt formam, quæ hodie conspiciuntur. Phil. Couplectus in Præfat. Chronol. Sinicæ p. 23. & p. 9. A. Kircherus in China Illustr. p. VI. c. 3. p. 228.

2) *Progressum.*

A) *Auspicatum* a Sec. XXX. usque ad Sec. VI. ante C. N. h. e. a Fo-hi usque ad Confucium. Hoc enim

enim temporis intervallo floruerunt apud Sinenses.

a) *Pandecta Scientiarum Sinensium* s. novem libri Classici, videlicet.

a) *Ukim* vel *Pentateuchus*, vel si mavis³ Quinque libri Classici, qui in L. L. translati nondum sunt, nec unquam in Europa editi (si librum *Tekim* excipias qui extat in Philippi Coupletii Declaratione Proëminali §. 6. p. 40-45.) Superfunt tamen in China, & accurate ac studiose lectitantur. Atque hi sunt liber.

a) *Xu-Kim* in quo commemorantur maxime, quæ a primis Imperantibus Regibus præclare dicta & facta sunt. P. Coupletus in Proëm. Declarat. §. 2. p. 15-17.

b) *Xi-Kim* constans Odis & Poematibus quibus mores & statuta veterum Sinensium traduntur l. c. p. 17.

c) *Te-Kim* a Fohi compositus, nec literis Sinensibus conscriptus, sed lineolis iisque partim continuis, partim interruptis, ex quibus varie dispositis emergunt 64. Figuræ; sed ænigmaticæ, & ejus commatis, ut nec inter ipsos Sinenses de sensu earum plane constet. l. c. p. 18. & S. 2. §. 1. p. 19. d)

- d) *Chun - Cieu* qui, a Confucio collectus, variorum Principum res gestas, virtutes, vitia, poenas, præmia, Historica narratione persequitur l. c.
- e) *Liki* Rituum & officiorum memoriale, a Confucio ex variis priscorum monumentis congestus l. c. p. 19.
- b) *Suxu* f. *Tetrateuchus*, vel quatuor libri Classici. Quorum tres priores a Confucio, *quartus* a Memcio confectus, a Phil. Coupleto in L.L. traducti, & tres priores ab eodem Coupleto cum pereleganti declaratione Proëminali & chronologia Monarchiæ Sinicæ, *quartus* autem à Francisco Noellio, sunt editi. Ac licet hi libri *Suxu* librorum *Ukim* tantummodo sint commentarii, tanta tamen eorum omnium est existimatio, ut qui ad literatorum gradus laureasque adspirat, ex *Pentateucho* unum tantummodo, ex *Tetrateucho* autem omnia quatuor volumina memoria teneat necesse est. l. c.
- β) *Scientia ipsa*, Etque.
- b) *Non Philosophica*, hoc est, sex artes liberales, ut ars aucupandi, piscandi, Aurigandi, jaculandi, Agricultura, Horticultura.
- b) *Philosophica*, atque in iis.

Zifris ut apud nos, sed beneficio certi instrumenti conficiuntur cujus figura extat in Th. Spitzelio de re literaria Sinensium Sect. XI. p. 215.

β) *Practica*, Constantes in boni cognitione & exercitatione, documentis probandæ magis quam argumentis, nec ex regulis cognoscendæ, sed exemplis, factisque illustrandæ non verbis Speciatim.

a) *Ethica* quæ agit de

a) *Cultura Intellectus*, docetque, eam emendationi voluntatis esse præmittendam, & ad voluntatem inflectendam sufficere, si homo ea perspicacia sit præditus, ut queat ex æsse bonum a malo discernere, & sibi suisque actionibus individualiter applicare. Primum Philosophiæ Moralis & civilis esse principium, facere aliis quod tibi velis, & amare, a quibus amari cupias. Methodum cognoscendi alios esse, collatis pluribus ejusdem hominis actionibus, præcipue illis quibus inferere se affectus solent, tanquam é casibus specialibus, generaliter intelligere quales ille res bonas & appetibiles judicet.

b) *Cul-*

- b) *Cultura voluntatis* docetque
a) Cordi attendendum esse prae-
cipue & motibus ejus, etiam mi-
nimis, ita ut ne cogitationem
quidem habeas cujus conscium
esse cœlum nolis.
- b) Tres esse gradus in studio vir-
tutis, necessitatem ejus intelli-
gere, dare eidem operam, & tan-
dem cum lætitia & animi ala-
critate exercere.
- c) Virtutis præmium esse volupta-
tem, *consecrarium* gloriam, *Mo-
tivum* exempla, *Medium* quoti-
dianum examen sui.
- d) Virtutem præcipuam esse amo-
rem erga omnes, observato ta-
men debito ordine, Atque hinc
Pietatem erga parentes, Pruden-
tiam, veracitatem, justitiam, for-
titudinem.
- e) Togatam fortitudinem sagatæ
esse præferendam. Eamque
consistere in domandis affecti-
bus, & obfirmando animo, ad
ferendas sine ultione injurias.
- c) *Regimine Affectuum* docetque,
Affectus privatos publicis non de-
bere adversari, nec alienos esse a
nostro statu. In iis quatuor emi-
nere præ reliquis, scilicet. 1) ni-
mium gloriæ appetitum. 2) æm-

τοφιλίαν. 3) Iracundiam. 4) avaritiam. Attamen eos non tam extirpandos, quam refranandos, & ad virtutis studium ita transferendos, ut, sicut Musica, sint honestatis vehiculum.

d) *Compositionem actionum externarum.*

1) In actionibus externis imitandos esse sapientes.

2) Ab iis abesse debere affectationem, & ostentationem, non autem temperatum cultum.

3) Sermonem nec multum esse debere, nec nullum.

4) In sermone etiam familiari ostendendam esse Prudentiam.

5) Amicos parandos per virtutis studia, ad virtutem augendam, non ad voluptatem. Adeoque eos amicos esse deligendos, qui sint meliores nobis.

6) Officia amicorum mutua esse

a) se adjuvare in virtutis studio,

b) mutua observantia se prosequi, c) communicare sua.

7) Egentibus danda esse beneficia non divitibus, magisque prospiciendum esse Magistratui, ne pauperes fiant, quam ut iisdem subveniatur.

8) In vestibus vitandum esse excessum, & defectum.

9) Fa-

9) Famam popularem nec nullo prorsus, nec magno admodum habendam loco.

10) Inprimis requiri attentionem ad ea quæ videmus, & audimus, speciem oris serenam, statum corporis reverentiæ indicem, in dictis fidem, in factis sedulitatem, in dubiis studium consulendi alios, in ira contentione & vindicta moderationem. In occasionibus augendæ rei familiaris memoriam æqui & juris.

b) *Politica* quæ agit de

1) *Regimine familia*, docetque

a) Familias esse minores respublicas, & respublicas majores familias. Atque has ex illis natas, & ad earum morem modumve regendas.

b) Parentes & docere debere liberos & corrigere. Liberos parentibus (etiam morosis) obsequi, iisque, si necesse fuerit, alimenta præbere, Mortuos autem per integrum triennium ritu solenni lugere.

c) Quales sunt parentes & liberi in familia, tales eosdem postea esse cives, & Magistratus, in republica. Adeoque neminem ad rempubl. admittendum, qui non

B) *In auspiciatum* a Sec. VI. ante C. N. usque ad Sec. XVII. post C. N. sive a Confucio usque ad Matheum Ricciū S. J. Theologum. Qui *primus* ex Europæis prolapsam Sinensium Philosophiam restituere conatus est. Hoc enim temporis articulo.

1) Ante C. N.

Sec. VI. *Li Lao - Kiun* Philosophus Sinensis Confucio *σύγκρον*, Chemiæ Studiosus, & philosophiæ Epicuræ apud Sinenses stator, (Chronol. M. S. p. 13.) Deum docuit esse corporeum, & artibus magicis Scholas Sinensium cōinquinavit. Quæ ita se probarunt hominibus credulis, ut ad huc hodie literati plerique hac pica laborent. Coupletī Proëminalis Declarat. p. 22. & in Chronol. p. 25.

Sec. V. Conquestus est *Memcius* Confucii discipulus, priscorum sapientum doctrinam negligi, & obliterari. Coupletus I. c. p. 22.

Sec. III. Imperator *Xi - Hoamti* disciplinas humaniores omnes pessumdare, & tantum non e regno Sinensium extrudere conatus est. Nec levidensem cladem Musis Sinensium intulit, dum omnia eruditorum scripta concremari iussit, iis tantummodo exceptis, quæ de agricultura

&

& arte medendi & fortilegiis agerent. Cui malo successerunt bella interna & externa, in quibus literæ vel neglectæ prorsus vel contemtim sunt habitæ. l. c. p. 23.

2) Post C. N.

Sec. I. *Seçta Fæ-Kiao*, quæ Indorum Scholas jam Inde a Salómonis $\alpha\upsilon\omicron$ i. e. a mille & quod excurrit annis infecerat, in Chinam est delata, & ita per eandem diffusa, ut $\mu\epsilon\tau\epsilon\mu\psi\chi\acute{\omega}\sigma\iota\varsigma$ & *Atheismi* scabie, quæ potissima erant hujus hæreseos ulcera, omnes fere doctores, doctrinæ, & Scripta eommaculata fuerint. Et tum simul orta est divisio Philosophiæ in *Exotericam* & *Esotericam*. Quarum prior est Crypto-Atheistica, $\mu\epsilon\tau\epsilon\mu\psi\chi\acute{\omega}\sigma\iota\varsigma$ dogmate inquinata. Posterior manifesto Atheistica. l. c. p. 27. seq.

Sec. II. *Nova Seçta Mikiao* orta est, sic dicta ab oriza cujus certa mensura exigebatur, ab iis, quorum morbos certis carminibus curabant. Chronol. p. 42.

Sec. III. *Seçta nihil agentium* a Gymnosophistis Indorum in Chinam delata, ita summos viros quosque exercuit, ut quo quisque propius ad naturam statutz truncive accederet, horas complures sine ullo corporis

animiqve motu, & sensuum usu persistens, eo felicius profecisse, propiorqve & similior suo evasisse principio aëreo crederetur, in quod aliquando se reversuros credebant, Coupletus in Proëminali Decl. p. 38. & in Chron. p. 44.

Sec. V. *Fanchin* conatus est persuadere populo, casu fortuitoqve omnia agi, animam item interire cum corpore, nec quicquam post hanc vitam superesse, Chron. p. 48.

Sec. X. & XI. Atheismus cum nova interpretatione Pentateuchi & Tetrateuchi Sinensis à Cheuçu & Chimçu in Rempubl. Literariam effusus, &

Sec. XV. & XVI. ab aliis librorum prædictorum Exegetis (qui & opus quoddam XX. voluminum de natura Pandectæ Philosophiæ naturalis inscriptum confecerunt) plus ultra propogatus, & tandem in eum locum eductus est, ut peculiaris inde *Secta litteratorum* nata sit, quæ ex his Pandectis & scriptis exegeticis periculosissimum sibi efformarunt systema. In Coupleti Proëm. Declarat. p. 34. & 55. legendum.

His, inquam, aliisque casibus tragicis factum est, ut multum omnino detrimenti ceperit Respubl. Sinensem litteraria, jam inde à Confucii tempore. Neque tamen ita extincta est ut prorsus

sus disparuerit & occiderit ejus lumen. Imo plerarumque scientiarum in ipsa hac nocte adhuc intermicuerunt igniculi, quas ante Confucium inprimis enituisse diximus, & *Ethica* cum *Politica* & *Theol. naturali* hac tempestate maxime fuit concussa & conquassata, reliquis non ita manifesto afflictis. Quibusdam etiam ad Encyclopædiam Antiquorum additis. Quales sunt.

a) *Typographia* quæ jam inde a Sæc. X. apud Sinenses invaluit. (Chronol. p. 65) cum in Europa Seculo demum XV. innotuerit. Licet Sinensium ars imprimendi libros cælatura potius dicenda sit, quam *Typographia*. Ludovicus de Comit. Parte 1. p. 270. Is. Vossii observat. variz c. 14. p. 81.

b) *Ars conficiendi pulverem pyrium* & tormenta majora minoraque, quæ Sæc. XIV. demum apud nos innotuit, Sinensibus jam à mille & sexcentis annis perspecta. Vossius l. c. p. 83.

c) *Ars moderandi navem ad ductum Pyxididis* nauticæ, quæ jam à bismille & octingentis annis Sinensibus explorata fuit, teste Vossio l. c. p. 80.

d) *Ars recte utendi bombicum* lanivomorum filis. De qua Virgilius l. 2. Georg. 122. *Velleraque ut foliis depestant tenuia Seres.*

Hæc enim omnia a Sinensibus ad alias gentes transiisse, sunt qvi existimant; quorum nomina vide in F. Spanhemii H. E. 479. Adde Andree Mülleri Chatajam. p. 36. Et Isaacum Vossium l. c.

C) *Redauspicatum* à Sec. XVII. ad hæc nostra tempora. Hoc enim intervallo Philosophia Sinensium, Societatis Jesu Theologorum beneficio, a multis inveteratis maculis repurgata, & ita in ordinem redacta est, ut suos manes aliquantulum perspicere, & vanitatem istius dicterii agnoscere videantur, quo gloriari alioquin sunt soliti. *Se solos habere duos oculos, Europæos unum, aliosque omnes lumine esse orbatos.* Atque hanc ἀπικατάστασιν Mathæo Riccio inprimis, & Joh. Adamo Schallio, Ferdinando Verbieſto, Cl. Philippo Grimaldo aliisque ferunt acceptam, qvi sub Mathematicorum nomine à Rege Gallorum Superiore Seculo ad Sinenses transierunt, (Cœupletus Declar. Proëm. p. 60. seq. Chronol. Sinicap. 98) Siquidem horum inprimis opera factum est, ut scientiæ Mathematicæ, & in iis Arithmetica maxime, Geometria, Astronomia, Architectura civilis & militaris cum Geographia & Chronologia scholis Sinensium tanto cum successu excolantur, & Astrologiæ studium subin-

de magis magisque deprimatur atque vilescat. Una cum Chemiæ oestro, quo *paculum immortalitatis* parari posse persuasum sibi habuerunt. Conf. Andr. Mülleri Chatajam p. 7.

§. III. *Specialis Historia* est, quæ, à generalibus descendens ad specialiora, exponit, quem ortum & progressum habuerit apud Sinenses hæc vel illa.

1) *Scientia*, v. g.

a) *Politica* cujus fata non ineleganter adumbrata sunt a Phil. Coupleto in Præfat. Tabulæ 2. Chronol. Sinicæ p. 13. seqq.

b) *Chronologia* quam ferunt in usu fuisse apud Sinenses jam ante Fohi tempora. (Præfat. Chronol. Sinicæ p. 6.) Qui cyclum postea excogitavit, sive numerum aureum constantem annis 60. quo ita solent uti Sinenses, ut Græci quondam Olympiade. Atque hunc Hoamti perfecit Sec. XXVII. ante C. N. (l. c. p. 12.) Sec. XXVI. *Chuen-Hio* adornavit Calendarium, quod adhuc hodie quotannis solenniter per imperium distribuitur. (Chronol. p. 2) Sec. XXIII. ante C. N. *Tao* ope duorum Astronomorum *Ho* & *Hi* ordinavit XII. Menses lunares, 30. dierum, & totidem 29. quin & intercalares Menses, qui intra annos 19. septies recurrunr (l. c. p. 3.) Sec. XVIII. ante C. N. *Chim-*

Chimtam Imp. annum inchoavit a Luna, quæ hyemali solstitio vicinior, & nostro respondet Januario. (l. c. p. 6.)
 Sec. VI. post C. N. *Venti* Imp. noctium horas & quadrantes in aula distingui jussit tympanorum pulsu, qui mos toto Imperio hodieque observatur.

c) *Historia*, cujus conditores ab ipso Imperatore delecti, eodem tempore res scribunt, quo geruntur. Sed post occasum familiæ Imperantis, & novæ ineuntis exordium, demum vulgantur typis (Declar. Proëm. §. 4 p. 69.) Et cum total' philosophia primis temporibus frugifera ac fructuosa fuerit, & vix una & altera pars inculta permanferit ac deserta, tum nullus in ea feracior fuit locus nec uberior, quam qui temporum consilia & eventus literarum monumentis mandat. Qui, dici non potest, quam expolitus sit semper & exornatus in scholis Sinenfium. Eminuitque post Historiographos antiquos in recentioribus Sec. XI. post C. N. *Suma* qui ex bis mille voluminibus unum corpus confecit Historicum (Chronol. p. 70) Sed quod dolendum de historia domestica hæc gens tantum est sollicita.

d) *Astronomia*, quæ circa annum 480. ante N. C. prorsus fuit neglecta, & paulo post perdita, Anno 246. ante C. N.

C. N. Imperator *Tschin-chi-boang*, libros Historiæ, libros classicos & Astronomicos, librumque classicum y *King* comburi jussit, non servatis nisi medicis, astrologicis, & ad agriculturam Spectantibus, ut adeo, Si quis olim extitit observationum astronomicarum ac theoriæ astronomicæ liber, nullus hodie amplius extet, nec nota amplius sit methodus computandi loca planetarum, & fixarum quam olim receperat Imperator *Tao*. Anno 206. ante C. N. *Lieou Pany* imperare cepit, qui cum successoribus suis astronomiæ ad modum favit, & tribunal Mathematicum restauravit. A. 104. à C. N. *Sse-mat-Sien* plurima præcepta ad computandum loca planetarum, eclipses, coniunctiones & oppositiones in ordinem redegit -- Anno 66. ante C. N. *Lieou-Hin* cursum integrum Astronomiæ conscripsit, cui nomen *San Tong*, sive trium principiorum dedit, Declinationem maximam Ecclipticæ supponit 24 Altitudinem Solis per calculum trigonometricum trianguli rectilinei ex umbra Gnomonis elicit. Motum fixarum proprium ignorat, nec non æquationes Solares lunares, ac planetarum -- A. 99. post C. N. imperator ex orichalo instrumentum magnum fieri curavit.

ad observandum siderum motum respectu eclipticæ, atque tum primum observationes ad eclipticam referri ceperunt, cum antea ad æquatore tantum fuissent relatæ. A. C. 164. *Tschang-heng* construxit Catalogum plus quam 2500. stellarum. Sed qui intercidit. Idem usus fertur tubo inspeculandis astris, qualis tamen fuerit non describitur. Negat autem, quod A. 1660. Sina quidam asseruit, talem fuisse, quali hodie utuntur Astronomi Europæi A. 206. *Lieu-Hong & Tsay-Yong* primi de æquationibus Lunæ locuti, matimam fecere quinque graduum Sinensium - *Tsou-tchong* A. 460. stellæ polaris motum diurnum primus detexit -- A. 550. *Tschang-tse-sin* dedit præcepta computandi parallaxin latitudinis lunæ initiumque medium ac finem eclipsium, antea Sinis ignorata. Idem primus dedit tabulas æquationum ad supputandum loca planetarum &c. Vide Acta Erudit. MDCCXXXII. p. 376. seq.

2) *Secta* v. g. *Secta Li-Lao-Kiun* vel *Secta Foë-Kiao* &c.

§. IV. *Specialissima* est quæ ad singularia se demittens exponit fata vicissitudines alicujus.

1) *Doctores* v. g. *Confucii*, cujus *Biographia* extat in P. Coupleti Decl. Proëm. *Confucio* præmissa p. 117. 2)

- 2) *Doctrina* v. g. *Μεταψυχάσις* qvæ
 Sec. XI. ante *Χριστογονίαν* nata in India,
 universam fere Asiam & Africam &
 Europam pervagata, Sec. I. demum
 post C. N. etiam ad Sinenfes pervenit,
 ubi adhuc hodie est in pretio (Chronol.
 Sinica p. 10. & 39.
- 3) *Libri* v. g. *Libri Tekim* cujus comme-
 morandus auctor, Editiones, Commen-
 tatores, Interpretes &c.
- 4) *Supellectilis* literariæ v. g. *Papyri* qvæ
 inventa est Sec. II. ante C. N. l. c. p. 17.
- 5) *Instrumenti*.
- a) *Musici*. Quorum plurima invenisse
 dicuntur Fohi & Hoamti. Præfat.
 Chron p. 9. & Chron ipsa p. 2.
- b) *Mathematici* v. g. *Pyxidis nautica*,
 cujus historiam tradit Isaacus Vossius
 l. c. p. 80.
- c) *Oeconomici* v. g. *Aratri*, quod *primus*
 excogitasse dicitur Xinnum Fohi suc-
 cessor. Præf. Chronol. p. 9.
- 6) *Tiruli* ac gradus v. g.
- a) *Doctores* qvi Sec. VII. post C. N.
 institutus est ab Imp. *Vamti* Chronol.
 p. 52.
- b) *Hoamti* titulus imperatoris qvi ho-
 dieque viget Sec. III. ante C. N. à
 Xi - Hoamti primum introductus est
 Chronol. p. 16.
- 7) *Inventi* v. g. pulveris nitrati cujus
 natales investigat Isaacus Vossius l. c.
 p. 83. & c. XV. p. 86.

CAPUT IV.

DE

MEDIIS PERVENIENDI AD HISTORIAM PHILOSOPHICAM SINENSIMUM.

§. I.

Media perveniendi ad historiam Philosophicam Sinensium sunt.

1) *Consultatio* eorum, qui in ea versati sunt.

2) *Leſtio* librorum, qui vel data opera de ea commentati sunt, vel oblata occasione emblemata quædam Literario-Sinica suis monumentis insperserunt. §. II. Atque ad hunc censum spectant.

1) *Confucius Sinarum Philosophus* latine editus a IV. Societatis Jesu Theologis Philippo Coupleto &c. Parisiis 1687. f. In quo præter declarationem preminalem & Tabulam Chronologicam Monarchiæ Sinicæ tres continentur libri Sinensium Classici, scripti à Confucio Sinensium doctore Illustrissimo Sec. VI. ante C. N. Bona an mala fide ex lingua Sinica in LL. sint translati, eorum est dispicere, qui una cum monumentis authenticis utriusque linguæ habent facultatem. Multa sane continent peregregia, & in Ethicis nostris & politicis non ubique obvia. Et si

ex

mini recitatione sibi adhæresceret, stili-
que puritatem turbaret, cujus us-
que ad superstitionem erat studiosus.
Et sane mira est orationis in his Com-
mentariis castitas, sed minor de re-
bus *Siniciis* narratio, de *Indicis* major,
& de *Japanicis* maxima. Laudatosta-
men etiam in rebus *Siniciis* reperias in
Atlante Sinico Martini Martinii p. 22.

6) *Nova & succincta de regno China Histo-
ria* Francofurti 1599. 8. Auctor est
Joh. Gonzalez de Mendoza Toleta-
nus, qui, Marte relicto, Eremita-
rum S. Augustini castra secutus est,
Philippique II. Hispaniarum regis ius-
su in Regnum Sinenſe digressus. in-
deque redux Hispanico sermone con-
scripsit hoc opusculum, & 1586. Ma-
driti in 8. edidit, unde in linguam
Italicam, & ex Italica in Germani-
cam, & ex Germanica in LL. transla-
tum est, Marco Henningio interpre-
prete. Cujus rei non satis memor B.
G. S. in B. H. c. XI. §. 5. p. 240. Hen-
ningii Historiam Sinenſem a Mendo-
zæ diversam esse existimat. Nec nul-
la prorsus laus est, quam auctor hoc
opere promeruit. *Primus* enim est,
qui post Marcum Paulum Venetum de
regno Sinenſi justum nobis dedit Com-
mentarium, & de re civili juxta &
literaria hujus gentis non contemnen-

da in lucem protulit. In quibus non diffitemur esse quædam a veritate aliena. Eaque aliorum potius quam auctoris culpa, Quædam etiam in Pontificiorum gratiam studio conficta, attamen & multa, & in iis ea, maxime quæ de re literaria Sinensium afferuntur, per egregia, ut dolendum sit omnino, *tres libros posteriores*, quorum in Præfat, p. 18. fit mentio, his tribus prioribus non datos esse comites. Licet enim in designandis regum Sinicorum nominibus & ætatibus ab Annalibus Martinii diffideat, Quod Hörnius ignorantia ejus tribuit in arca Noæ p. 426. Nec dissimulandum esse putat Andreas Müllerus in Comment. Monumenti Sinici p. 25. Mendozæ literaturam Sinensem minus fuisse perspectam; Id tamen ad laudem ejus l. c. sufficere existimat, quod eo tempore præstitit, aliasque subesse videri causas, quare ambobus illi Scriptores non adeo convenient.

7) *Antonius Possévinus* de re literaria Sinensium quædam non spernenda T. I. Bibliothecæ Selectæ. l. IX. c. 26. 27. 28. 29. p. 404. seq. inseruit, a Michaelē Rogerio S. J. sibi communicata, qui per integrum decennium in Sinensium regno vixerat, ut l. c. c. 25. p. 403. refert. Plura etiam se de hoc argumento commentaturum promittit c. 29. p. 407. *Id.*

Idque vel in Apparatu Sacro, vel in peculiari opere, quod & l.c. & c. 25. p. 403. de Sinensium rebus elucubraturum se pollicetur. Sed in apparatu Sacro quæ dedit To. 2. p. 409. exigua sunt, & tenuia, & ad Japanenses spectant magis quam Sinenses. An vero alibi fidem solverit & falcem spatiosius immiserit in hanc messem, nos non satis habemus exploratum.

8) *Nicolaus Trigautius de Expeditione Christiana apud Sinenses.* Aug. Vindel. 1615. f. De qua Aubertus Miræus de statu religionis Christianæ L. 1. c. 27. p. 176. Scripsit Mathæus Riccius italice de Sinensium Ecclesiæ primordiis ac progressu Commentarium. Quem libris V. latinum reddidit Nicolaus Trigautius Belga, Duacensis. Hunc ex Sinis in Belgicam nostram annis superioribus reducem, non semel de rebus Sinensibus differentem magna cum voluptata audivimus. Idem A. 1618. ex Lusitania versus Sinas solvens, socios plurimos ex Europa secum avexit. Ut nihil dicam de Bibliotheca amplissima, horologiis, monilibus, picturis, aliisque Europæ mirabilibus, a Paulo V. Papa & variis Principibus dono acceptis, quæ secum asportavit, Regi ac proceribus Sinensibus cum fructu rei Christianæ, ut sepeamus, offerendis. Adde Martini

tini Martinii Atlantem Sinicum p. m. 13. Et inprimis Athanasium Kircherum in China illustrata P. 2. c. 10 p. 118. Ubi de Trigautio ejusque monumentis editis ac ineditis egregie differit.

9) *Martini Martinii Tridentini* S. J. Theologi, & ex Sina Romam delegati Procuratoris, *Novus Atlas Sinensis*, h. e. *Ausführliche Beschreibung des grossen Reichs Sina*. Amstelodami apud Joh. Blaeu 1655. f. Reg. Opus magnum & admirabile dictum Athanasio Kirchero in China illustrata P. 2. c. 10. p. 120. iis omnibus, quæ antea de hoc argumento in lucem prodierunt anteferendum. Nec dissimulari potest, in eo multum industriæ esse adhibitum ab Auctore, qui ipsemet diu in Sina commoratus, optimo cuique familiaritatis usu conjunctus fuit, Eruditionis insuper apparatu non levidensi instructus, in lectione eorum omnium, qui unquam de hac gente commentati sunt versatus, tot MSCTis Sinicis adjutus, Attamen in Historia Sinensium literaria claudicat. Totus enim in eo est, ut provinciarum Sinensium nomina, montes, fluvios, urbes, situm, fertilitatem describat. Theologiam, Philosophiam, Jurisprudentiam, Medicinam, Historiam, extremis vix digitis contrectat. Et si audias Thomam Hyde in Appen-

dice

ex repetitionibus crebrioribus, & confusionibus forte suspicias nausiam; J B. Bulfingeri Specimen doctrinæ Sinicæ adhibe in subsidium, in quo Confucius totus est retextus & in ordinem reductus. Atque hoc Catone tamdiu contentos nos oportet esse, usque dum Dn. Aymonius novam Confutii versionem in lucem exire jubeat, quam se Hagæ - Comitum apud Auctorem vidisse MScam, totoque cœlo a Coupleti versione diversam, ad nos perscripsit Vir illustris Zacharias Conradus ab Vffenbach *von et ayms.*

2) *Sinenfis Imperii libri Classici VI.* e Sinitico idiomate in latinum traducti a P. *Francisco Noël* Societ. Jesu Missionario. Pragæ 1711. 4. In quibus æque ac in prioribus continetur: Ethica Sinenfium & Politica, eaque conscripta methodo Sinica h. e. nulla, corrogata tantum indistincta regularum, dialogorum, & exemplorum farragine. Sinenfibus tamen eo loco habita, ut a pueris non tantum legantur in scholis omnibus, sed & toti memoriæ mandentur. Nec dubitamus Noëllium genuinum eorum sensum & assequi potuisse, & revera assecutum, cum 20. integros annos se addiscendæ linguæ & libris Sinicis pervolutandis vacasse profiteatur. Præferenda etiam hæc

editio priori, quoniam præter Confucium simul etiam continet Memcium. Dolendumque iccirco, Editionem hanc tam raram esse in tabernis nostris librariis. Cujus rei an illa sit causa, quod Jesuitæ; Pragenſes in suum tantum & ordinis sui usum solent excudere libros, iis definiendum reliquimus, quibus vacat in raritatis librorum causas inquirere.

- 3) *Marcus Paulus Venetus* de regionibus Orientalibus. Qvi Sec. XIII. illustris, 26. integros in oriente consumpsit annos, & inde reversus sermone italico hanc codidit Historiam, ex quo postea in L. L. Germanicam, Lusitanicam, & Belgicam est translata. Neglecta initio & contemptim habita, sed postea magis magisque intellecta, & eo loco ac numero habita, quo meretur. *Primus* enim est auctor ex Europæis, qui orientem & extremum Septentrionem copiosius descripsit. *Primusque* qui de regno Sinensium quædam in nostram notitiam pertulit. Non absoluta quidem, & ab omni parte perfecta; attamen aliquæ, & non omnino in minimis ponenda. Et sane pleniora & accuratiora dare potuisset, si linguæ Sinicæ ita fuisset gnarus, ut fuit Tartaricæ. Qvæ ita familiaris ipsi fuit ut Sinica etiam Tartarice expresserit, Qvæ

re si quid peccatum est ex recentioribus rerum Sinensium scriptoribus, & Andreae Mülleri Indice Historico facile potest corrigi, qui accessit Editioni Berolinensi omnium Editionum hujus Auctoris optima, ; & vel hoc nomine magni facienda, quod cum versione latina Francisci Pipini MS&ta, & nunquam in lucem edita, collata est. Cujus & apud nos exemplum quoddam MS. extat.

4) *Ulugbeigi Epochæ celebriores, Astro-
nomis, Historicis, Chronologicis Cha-
tajorum, Syrogræcorum, Arabum,
Persarum, Chorasmiarum, utilitatæ,
Arabice & latine cum Comment. Joh.
Gravii. Londini 1650. 4. De quo An-
dreas Müllerus in Chataja p. 37. Ulug-
beigus æra Catajica, quæ plane Sinica est,
satis gnarus fuit, quod vel inde patet,
quod copiose eam tradit, & accuratissime
æra Muhammedica alligat. Et paulo post;
Ulugbeigus plenissime Chronologiam Cha-
tajicam tractat. Et l. c. p. 9. Ulug-
beigus Tamerlanis nepos obiit Anno Chri-
sti 1450. Et in Præfat. Marco Paulo
Veneto præmissa. Quid est quod ex
antiquitate superest, in re Geographica.
Ptolemei forte tabula? sed corruptissima.
Aut Ambulfeda, Nassiredini, Ulugbeigi
& alia quedam? Sed paucis visa in Eu-
ropa, nec integra prostantes. Hactenus*

Müllerus. Cujus lacinias h. l. putavimus afferendas, quoniam ipsius opuscula, & Ulugbeigi eodem fere apud nos raritatis passu ambulant. Nec negligenda sunt quæ de Ulugbeigo congeffit Herbelotius in sibi. Orientali p. 914. voce Ulugbeig, & p. 915. voce Zig. Ulugbeg; Attamen cum his nostris non confundenda. Herbelotus enim l. c. de tabulis Ulugbeigi Astronomicis differit potissimum, quarum hæ Epochæ primam tantummodo partem constituunt. Atque iccirco ea quæ de earum elucubrationibus, translationibus compendiis l. c. afferuntur, de his Epochis accipienda quidem, sed non ita ac sitabulæ præter has Epochas nihil comprehendissent.

5) *Job. Petri Maffei res la Societate Jesu in Oriente gesta.* Coloniae 1574. 8. Scilicet non compositor harum historiarum est Maffejus, sed interpret tantum, qui easdem Lusitano sermone scriptas, in vernaculam, h. e. Etruscam primum, & inde in L. L. transtulit, tanta circumspectione, ut XII. integros annos huic labori infunderet, eoque tempore, lectiones, hymnos, preces, quotidianas Romani Breviarii non nisi græce converſas recitaverit, ne quid sordium ex latini

cultas quibusdam videtur maxima. Mihi vero tanta non est. Hanc enim legendi rationem per Dei gratiam novi. Sed nolim tam intempestive, & ultrò tradere. Et l. c. p. 12. Ego si mihi tam certa esset stipendii, officii, Ecclesiasticæ pacis ratio, quam certa quidem Sinicarum notarum lectio est, intra annum, Deo dante, ne mensum dicam, aut minus aliquod tempus, præstari posse confido, ut mulierculæ etiam Sinicos & Japonicos legant Libros, & si Hermeneuticæ regulas nossent, interpretari queant. Sed erit forte ubi frustra desideretur &c.

- 14) *Andrea Mülleri Disquisitio de Chataja*, an sit ille terrarum tractus, quem Chinam vocant. Berolini 1671. 4. Opusculum varium, curiosum, jucundum, ob linguarum exoticarum usum, & rerum auctorumque non vulgatorum consuetudinem habendum eximium. Ab iis accurate & studiose lectitandum, qui ardent cupiditate cognoscendi res Sinicas. Quas cum Chatajicis collatas, *Chatajam non esse Chinam* pronunciat auctor. Multa interim commentatus p. 41. seq. de Chronologia Sinica, Pluresque procul dubio apposuiisset hujus generis dapes, si Commentarius in Marcum Paulum Venetum quem p. 98. promittit in lucem exiisset, vel quod G. G. Lei-

Leibnitii de eo est iudicium in præfat. Novissimorum Sinicorum p. 10. Si merofitas Viri ejus doctrinam non suffocasset.

15) *Historica relatio de ortu & progressu fidei orthodoxa in regno Chinenfi* ab A. C. 1581. usque ad A. C. 1669. ex literis R. P. *Johann Adam. Schall* Ratisbonæ 1672. 8. Hic Schallius per 50. annos in regno Sinensium commoratus copiosiore fane de rebus ecclesiasticis, civilibus, naturalibus & literariis nobis potuisset dare notitiam, quam quæ hisce cancellis continetur, in quibus de Societatis Jesu studiis Astronomicis satis multa, de religionis Christianæ fatis perpauca, & de re Sinensium ecclesiastica & literaria fere nihil. Secunda tamen hæc est editio, primaquæ Viennæ 1655 in 8. prodiit. Conferenda cum Josephi Suarii relatione, quæ extat in G. G. Leibnitii Novissimis Sinicis, in qua historia tentatur apud Sinenses reformationis, quæ in his Schallianis excerptis cum A. C. 1669. definit usque ad A. C. 1692. pertexitur.

16) *G. G. Leibnitii Novissima Sinica* 1669. 8 Sylloge hæc est variarum relationum ad historiam Sinensium Ecclesiasticam & Politicam spectantium. In quibus eminet præ reliquis *Prima & Ultima*. Quarum illa, a *Josepho Suario* Soc. Jesu Theo-

Theologo composita, est quasi continuatio relationis, ex literis J. A. Schallii excerpta, de ortu & progressu Christianismi in Sina, conjunctum legenda cum P. Caroli Gobienii narratione de eodem hoc argumento. Hæc autem est Joachimi Bouveti Soc. Jesu Theologi, qui una cum quinque aliis sui ordinis sub Mathematicorum titulo auspiciis regius ex academia Scientiarum Parisiensi in Sinam missus est, ad lucem Evangelii in ea excitandam.

- 17) *Isaaci Vossi observationum variarum liber*. Londini 1685. 4. Ubi capite XIII. & XIV. de urbibus & scientiis Sinensium differens auctor, id agit, ut lectori persuadeat, hanc gentem gentes omnes alias magnitudine urbium & scientiarum excellentia superare, si mathesin excipias. Dignus sane, qui accurate & studiose lectitetur. Singulari enim elegantia utitur in scribendo. Nec minore industria in rebus corrogandis, & Paradoxis suis statuminandis. Sane docuit hoc specimine, quid præstare potuisset, si condere voluisset hujus gentis historiam literariam. Nimirum tamen fere ejusdem est Encomiastes. Et, quod mireris, majorem iis fidem adhibet, qui res Sinensium exponunt nobis, quam iis, qui tradunt gesta Dei SS. Pandectis comprehensa.

18) *Ludorici de comitibus heutigis Sina.* Francofurti 1699. 12. Qui auctor sparsis hifce particulis Historicis (Ex meris enim Epistolis constat opusculum) fati docuit, quid præstare potuisset, si integrum Historiæ Sinensis dare voluisset Syntagma. Sedulus omnino, & sagax, & candidus, & a rerum varietate, dignitate & ordine non minus commendandus, quam a dictionis perspicuitate & dulcedine. Sed gravitate non æquæ præditus, & nescio, qua ostentatione declamatoria (quod commune Gallorum est vitium) infectus, unde & circumit multa copiosa loquacitater, quæ dicere potuisset brevius. In suspicionem etiam adductus est non bonæ fidei a Natali Alexandro Dominicanorum Doctissimo, dans une lettre d'un docteur de l'ordre de S. Dominique sur les ceremonies de la Chine à R. P. le Comte de la compagnie de Jesus. Item ab alio, Copie d'une lettre de Mr. Margrot à Mr. Charlot. Nec negari potest Ludovicum in controversia de cultu Confucii Societatis suæ partes secutum, relictis Dominicanorum præfidiis, sed a parte ad totum vitiose colligitur. Nec ob maculam unam & alteram totum corpus atro carbone est notandum. Ab hostibus etiam profectæ sunt hæc literæ.

Et

dice Hist. Religionis Persarum p. 502. in eodem luto hæret, quo Missionarii reliqui, qui ea, quæ dubiæ sunt fidei, non satis discernentes ab iis, quæ sunt extra dubium, quicquid fando accipiunt literarum monumentis commendant. Unde & factum, ut p. 17. Cubitum pannarium cum cubito Gædectico confuderit. Felix alioquin literaturæ Sinicæ interpreter. Si Andreæ Müllerum audias in monumenti Sinici Comment. Grammatico p. 10. Qui & ibidem p. 27. Promisit Martinus, inquit, ut optime poterat, Primæ Annalium Sinicorum decadi Secundam submittere. Imo Tertiam. Sed utramque una cum annalibus ab A.C. 1610. ubi Trigautius in Historia Expeditionis defuit ad A.C. 1650. ab aliis expectamus. Ac Prosper Intorcetta gratiorem harum rerum cupidis præstaret operam, si Martinii Historiam continuaret, quam quod circa Confucii & Mencii Philosophiam, alioqui non indignam cognita, occupatus est.

- 10) *Artificiosa Hominum, miranda, natura in Sina & Europa.* Francof. ad Mœnum. 1655 12. Quorum Auctor ignoratur adhuc, & in occulto latet. Quod enim de Proelio quodam affert Vincentius Placcius in theatro Anonymorum p. 261. a) id ita comparatum est ut ipse

fluctuet l. c. & ancipiti cogitatione distrahatur. An *Prezelius* vel *Prenzelius* an vero *Brulius* cognominatus fuerit, qui rapsodiam hanc adornavit. Sic enim Auctor ipse in præfat. hæc sua appellanda duxit conlectanea. In quibus *theatrum natæra* & *Artis* excitaturus, ea, quæ in Sina cumprimis extant, utriusque generis miracula convasavit, & cum iis, quæ alibi occurrunt, ejusdem metalli *παράλληλος* composuit. In rebus Sinicis Martini Martini *Atlante* Sinico adjutus maxime, quem totum fere compilavit, in aliis autem Scripturibus aliis, quorum verba etiam plerumque retinuit. Unde dictiois inæqualitas. Quæ licet sexcentis mendis typographicis adhuc fædata sit, attamen opus ipsum per jucundum est lectu, & perutile, ob rerum varietatem, nobilitatem, copiam.

- 11) *Theophili Spitzelii de re literaria Sinensium commentarius* Lugduni Bat. 1660.
 12. Atque hic *primus* est, qui, quæ sparsim extant de re literaria Sinensium, in unum collegit fasciculum. Nec inane suscepit operam. Multa enim corrogavit peregregia, linguarum exoticarum gnarus, & supellectile libraria non vulgari instructus. Et si quid humani passus est, a quo nemo mortalius est alienus, hoc est in primis, quod

interdum plus justo a rerum ordine declinans, excessit in diverticula, & aliarum gentium instituta cum institutis Sinensium ita composuit, ut dubitari queat an scripserit Commentarium de re literaria Sinensium, an Parallelismum rei literariæ Sinensium & aliarum gentium ?

12) *Athanasii Kircheri* China illustrata Amstel 1667. f. opus varietate rerum jucundum, elegantia typorum nitidum, & splendore figurarum magnificentum, ostentationi inprimis comparatum, & legentium voluptati, ut sunt pleraque auctoris hujus monumenta. In historia Sinensium Ecclesiastica & naturali laudandum magis, quam in civili & literaria. Neque etiam in iis omnibus numeris perfectum. Non enim visitavit unquam, quod tam operose descripsit, Sinense regnum. Nec monumentis Authenticis fuit instructus, sed ex Martini Trigautii aliorumque, quos in præfatione & opere ipso laudat, sermonibus ac scriptis hæc sua compilavit, eo loco ac numero habenda, quo fidem eorum habere fas est, qui eidem cœmenta subministrarunt ad hoc Syntagma excitandum. Conferenda etiam cum Andreæ Mülleri Comment. & Monumento Sinico cum primis, in quo Kircheri defectus supplevit.

vit, errata sustulit, & omnia minio indicavit.

13) *Andrea Mülleri monumenti Sinici Phrafs, Metaphrafs, Paraphrafs. &c. Berolini 1672. Ejusdem Commentarius, & Historia, & Observationes Sinica. Ibidem.*

Eodem. Schediasmata rara omnia, & ad Historiam Sinensium Sacram & Profanam cognoscendam utilitatis eximæ. In quibus experiri semet, & quid valerent humeri, in lingvarum Exoticarum, & Sinicæ inprimis cognitione, & librorum rarissimorum lectione, & Scientiarum optimarum, Historiæ putæ, & Philologiæ intelligentia, periclitari voluisse videtur Auctor, ex vario doctrinarum genere insignis, & in rebus Sinicis ita versatus, ut hac via sola decus immortale consequi potuisset, nisi morositas, & invidia, & nescio quid amplius, obstitisset, quibus vitiis ita fascinator fuit Vir optimus, ut de munere publico sua sponte discesserit, & honorarium annuum à Friderico Willhelmo Electore Brandenburgico oblatum pertinaciter recusaverit, & MSCta quamplurima, & in iis *Clavem Sinicum* ratione non excusanda combusserit. Cujus indolis cerebrose & in hisci Schediasmatis quædam se conspicienda præbent vestigia, v. g. in *Comment. p. 11. Lingvæ Sinicæ difficul.*

Et ab aliis mutuis ictibus impugnata iterum, iterumque defensa. Quæ bella Romanensium civilia accurate recitat, J. F. Buddeus in Dissert. de cultu superstitioso mortuorum apud Chineses §. 16. seq. p. 15, seq.

- 18) *P. Charles Gobien Historischer Bericht des Edicts, welches der Kayser in Sina der Christl. Religion zum besten 1692. hat ergehen lassen.* Ibidem, Conferendus cum Josepho Suario in G. G. Leibnitii Novissimis Sinicis, qui eandem hanc incudem tudit, sed non eodem modo. Gobienus enim est copiosior, & accuratior, & amoenior; Suarius strigosior, somnolentior, adstrictior. Uterque societatis suæ studiosior, & Dominicanis infestior. Atque hinc illa scripta Existica pro & contra Gobienum, quorum vide indiculum in J. F. Buddei Dissert. citata p. 16. seq.

- 19) *Abbildung des jetzigen Sinesischen Regenten Cham-Hy.* Ibidem. Auctor est *Joachimus Bourvetus* S. J. qui gallice scripsit hoc opusculum, unde & latine traductum, novissimis Sinicis insertum est a G. G. Leibnitio, eoque etiam fortassis interprete. Sane exquisitior est illa latina versio, quam hac germanica. Et ut Auctor non vulgarem ex eo laudem obtinuit quod

Sinica exponit accurate, ita hoc ipso nonnihil sibi contraxit maculae, quod gallica ita effert, ut alia omnia deprimere videatur.

20) *M. Davidis Algöweri Dissert. de Mathesi Sinica* Helmstädi 1702. In qua, si autor historiam Matheseos Sinensis tradidisset universam, præclare de re publica literaria fuisset meritis, sed tradidit tantummodo hodiernam, eamque solum ex Jesuitarum monumentis excerptam, qui sibi plus tribuunt in quibusdam quam fas est. Dictione etiam est discolor & inornata, dignum tamen hoc Meletema academicum, quod a studioso rei literariae Sinensium accurate perlustretur. Quoniam & laudes Mathematicorum Sinensium continet & maculas.

21) *J. F. Buddei Dissertatio de superstitione mortuorum apud Sinenses cultu.* Flalæ 1701. Quæ inscribenda potius, *Historia certaminis Theologici inter Jesuitarum & Dominicanorum missionarios in Sina exorti, jam inde ab A. C. 1645. in Asia & Europa agitati; an cultus mortuis a Sinensibus exhibere solitus, sit religiosus an civilis tantum?* Quorum prius defendunt Dominicani, posterius Jesuitæ. Et sane historia hujus litis ab auctore doctiss. per eleganter est tradita; sed illis ipsa non ita decisa ut in ea acquiesce-

scere possit veritatis amans. Etenim supponit Auctor Doctiss. narrationem Dominicanorum de hoc cultu esse veram. Atqui hoc ipsum est, quod negant Jesuitæ. Eodemque jure contra Dominicanos quis posset pronunciare, si supponeret Jesuitarum relationes veritati esse consentaneas. Nec res plane est necessaria ut cultus aliquis vel religiosus vel civilis sit tantum, quia datur tertium. Et fieri potest, ut cultus idem a duobus (Sinensibus atque Jesuitis) peractus non sit idem.

22) *Christiani Wolffii Oratio de Sinarum*

Philosophia Practica Francf. 1726. 4.

Quod est ad historiam hujus orationis illa extat in J. Langii *Historischen Vorbericht der ausführlichen Entdeckung* S. 7. p. 8. Quod autem attinet ad ejus habitum, equidem non plane est nullius, attamen non ejus commatis, ut tantam auctoris famam, & in republica literaria existimationem sustinere ac tueri valeat. Dictio enim est philosophica, quæ oratorem non decet. Judicium de Philosophia Sinensium, studio partium est impeditum, quod philosopho vix est digna. Nec iis subsidii instructus fuit eo tempore auctor, quæ ad argumentum tantum exhauriendum sunt necessaria. Theophili Spizelii, Ludovici de Comitibus, Athana-

sui Kircheri &c. aliorumque de re literaria sinensium monumenta non perlustravit. Coupleti Confucium post habitam orationem demum vidit. Solius Francisci Noellii translationes habuit ad manus. Multa præterea de Theologis nostris licentiosius sunt pronuntiata. Multa Theologiæ Christianæ & fidei analogiæ oppido adversa. Multa de Sinensium philosophia practica dicta, sed non probata. Quænam plane paradoxa, & ostentandi ingenii causa solum allata. Atque hinc tantus in annotationibus Retractionum & Emendationum cumulus, futurus major, si veritatis majorem quam famæ rationem habere voluisset auctor eruditissimus, in omnibus Philosophiæ partibus egregie versatus, si abnegationem sui ipsius excipias.

23) *Christiani Wolfii Oratio de sapientia Sinarum Confuciana* cum notis elencticis D. Joachimi Langii &c. Francof. 1726. 4. In qua multa Stomachosa & incerta, multa sibi met non satis constantia, nec pauca profana admodum & licentiosius dicta. Sed & multæ in notis, quæ eidem ab auctore adjectæ sunt, jam in æquiores sensum traductæ. Multa etiam benignius explicari possunt, quam a viro Rev. J. Langio explicata sunt, & si quæ supersunt adhuc

vul-

vulnera , quæ medicinam respuunt,
ea molliori brachio contraheri, & ense
saltim non dentato recidi potuissent,
nec pars sincera simul cum moribida
stigmatē notari.

22) *G. B. Bülfingeri Specimen Doctrinae veterum Sinarum moralis & practicae* Francos. 1724. 8. Auctor egregius & dignus, qui turbæ, quamvis bonorum alioquin hujus commatis Scriptorum, eximatur. *Primus* sane est, qui Confucii scripta, ob ordinis neglectum molestiora lectu in ordinem redegit. *Primus* qui Philosophiam Sinicam ad rempublicam accommodatam Sytematice descripsit, docuitque hac ratione eam esse Pragmaticam. *Primus* qui Philosophiam Sinicam cum Philosophia & Theologia Christianorum comparavit. *Optimus* sane ex iis, qui ex nostratibus de Philosophia Sinensium sunt commentati.

23) *Fourmontii Oratio de Literatura Sinica, recitata Parisiis in regia Inscriptionum Academia d. 14. Aprilis 1722.* Quam laudant auctores *Comment. Trivultinorum (Memoires des Trevout)* A. 1722. Mense Septembris artic. XCIV. & ibidem simul Summa quædam capita ex ea decerpta exhibent. Ex quibus si velut ex unguibus de hoc Leone existimare fas est; Dignum omnino hoc est

anapa quod sub prelum mittatur
& in L. L. traducatur.

24) *Castalionis Neocori Analecta Historia Philosophica* Francofurti & Lipsiæ 1711.

4. In quibus C. V. §. 2-5. p. 33-40. de Sinensium Philosophia quædam Analecta occurrunt, exquisita sane, & singulari industria congesta, sed concisiora, & ~~magis~~ in quibusdam. Unde & factum fortassis ut auctor celeberrimus, & suum & operis verum nomen velo obducendum existimavit. Neque enim hæc Neocori sunt analecta, sed Nic. Hier Gundlingii Historiæ Philosophiæ Moralis Pars I. Quæ 1705. excusa, altera hac vice, resecto utroque præmio, in lucem exire iussa, hanc personam sibi induit.

25) *Thomæ Burneti Archaeologia Philosophica* Amstelodami 1699. 4. Ubi c. 3. p. 344. de Sinensium Philosophia quædam traduntur, sed obiter & festinanter, ut canes e Nilo. Prætermittimus Historiæ Philosophicæ Conditores reliquos, Catalogum Librorum à Patribus S. J. in Sinensis Ecclesiæ incrementum conscriptorum in Athanasii Kircheri China illustrata P. 2. c. 10. p. 117. obvium. Itinerariorum etiam, & historiæ Orienta-

talis Architectos qui Sinensium res literarias monumentis suis illustrandas susceperunt. Horum enim omnium fores pulsandæ sunt, & exquirenda colligendaque suffragia.

26) *Robinson Crusoe Betrachtungen* Amsterdam 1721. 8. In quibus Auctor personatus a p. 192. usque ad p. 205. differit *de Sapientia Sinensium*, & ita differit, ut Sinenses ob stuporem & tarditatem ingenii arguendos potius, quam ob aciem laudandos existimet, qui Scientias a Persis, Judæis, & Assyriis acceptas in deterius detorse- rint magis, quam provexerint in melius, in Mechanicis quidem aliqua, in Philosophia autem & Jurisprudentia fere nulla, & in Theologia cognitione erubescenda prorsus, & gentium Americanarum cognitioni multis nominibus postponenda, præditi. Quod ultimum eidem damus. Sed non simul ea quæ antecedunt. Subinde enim petit Auctor Clarissimus id quod est in principio. Nec p. 204. sibi- met- ipsi satis constat. Ea etiam producit de hac gente tantum in quibus deficit, non ea in quibus excellit. Narrat itidem solum, sed non probat, ut solent fabularum Romanensium Architecti. Et p. 207. de sole ita disputat, ut a Naturalismo non procul abesse videri queat.

27) *Dominici Gonsales fliegender Wanders Mann.* 1967. 12. Quæ ingeniosa est fabula, conficta a non nemine Ecclesiæ Philosophiæ addicto, ut Systemati Copernicano fidem conciliaret, & vulgares quosdam Philosophorum errores dilueret. In qua p. 115. de Sinensium ratione vivendi, & moderandi rempublicam, peculiare promittitur opusculum; Sed Auctor non dependit id, quod l. c. sponndit.

28) *Christophori Langhans Itinerarium Indicum neue Ost-Indische Reise,* Lipsiæ 1705. 8. In quo c. V. p. 189. seq. de Sinensibus quædam non spernenda memorat, quibus in Batavia familiariter usus est. Gentem esse ingeniosissimam. Europæis in quibusdam postponendam v. g. in conficiendis Horologiis, aliisque machinis ferreis. Sed & iisdem anteferendam in aliis, v. g. in Arte conficiendi vasa porcellana, emolliendi lapides durissimos, eosque in certas figura artificiose digerendi & Phænomena ignea repræsentandi. In quibus ita excellant hi Asiæ ulterioris incolæ ut Europæis spes omnis decollaverit eos imitandi nedum æqvandi unquam aut superandi. Nec temere huic homini adhibemus fidem, qui miles fuit tantummodo gregarius, in Itinere Orientali, quod confecit; Ingenio sane non fuit

gre-

gregario. Nec usu rerum caruit. Et diligentiae tantum adhibuit in rebus notatu dignis explorandis, & in tabulas refecendis, ut cum erudito quovis pari passu ambulare, in quibusdam etiam palmam possit facere dubiam.

29) M. Justi Schöpferi Dissert. De natalibus Phil. Sinensis. Rostochii 1698. Quam Zacharias Grapius in Dissert. de Theologia Sinensium Sect. I. §. 1. p. 3. vocat Eruditissimam.

30) *Observations Mathematiques* i. e. Observationes Mathematicæ, Astronomicæ, Geographicæ, Chronologicæ & Physicæ, partim ex antiquis Chinenſium monumentis excerptæ, partim etiam in Indiis & China recens factæ à Patribus Societatis Jesu; Quas in ordinem digessit & publicavit P. E. Souciet, ex eadem Societate Parisiis 1729. 4. Tomus I. Tomus II. Parisiis 1732. 4. Tomus III. Parisiis 4.

Opus peregrinum quo carere non potest, qui Historiam Philosophiæ Sinensis accuratè cognitam habere discupit. De fatis enim Astronomiæ Sinensium ita disserit, qui conlectanea hæc omnia digessit & publicavit P. Soucietus, & qui eidem hæc digerenda & publicanda suppeditavit P. Gaubilius, ut Historiam literariam Sinensem universam novo lumine per-

INDEX

In Historiam Philosophicam Sinensem.

A		C	
A	tionum externarum	Chemia Sinensium	27
	compositio 18	Cham - Hy	59
Affectuum	regimen 17	Chataja	45
Alexander Natalis	48	Chun - Cieu	13
Algower M. David	50	Chronologia	27 45
Amici qui	18	de Comitibus Ludovicis	48
Amicorum officia	18	Confucii libri	32
Aratri inventor	31	Confucii cultus	48 50
Artes Liberales Sin.	13	Crusvè Robinson	55
Astronomia	28 46 57	D	
Atheismus Sinensium	22 24	Dogmatum Historia	4
Aymonius	33	E	
B		Epicuræismus Sinensi-	
Beneficia quibus danda	18	um	9
Bombyces	25	Ethica Sinensium	8 15 33
Bouvetus Joach.	47 49	Exactiones quales	21
Buddeus J. F.	50	F	
Bulfingerus	33 53	Fama popularis	19
Burnet Thomas	54	Familia regimen	19
		Funchin	24
		C	

Index.

Finis Hist. phil. Sinensium	7	ministrandum	21
Fohi	11 12	Imperantium virtutes & vitia	21
Fortitudo togata & sagitata	17	Indica	37
Fourmontius	53	Intellectus cultu	16
G		Intorcetta Prosper	41
Gallorum vitia	48	Inveeta	10
Gaubilius	68	K	
Gonfales Dominicus	56	Kircherus Athanasius	43
Gobienius Carolus	47 49	L	
Grammatistice } Sin.	14	Langius Joachimus	52
Grammatica		Lega virtus	21
Gundlingius N. H.	54	Lanobans Christ.	56
H		Leibnitius G. G.	46
Henningius Marcus	37	Lapides emolliendi ars	56
Herilis status	20	Libri Classici Sinensium	12
Historiæ Phil. lacunæ	4 seq.	- - Sinensium concreti	22
Historia Philosophiæ	4 seq.	Liki	13
quid		Lingvæ perennitas prodest Phil.	9
Hist. Phil. Sinensium	6	Literæ primæ Sin. nodi	11
quid	6	M	
v- - quotuplex	6	Massejus Joh. Petrus	36
I		Magistratus officia	26
Japanica	37 39	Marcus Paulus Venetus	34 41
Ignæ phænomena representandi ars	66	Martinus Martinus	2
Immortalitatis poculum	27		
Imperium quomodo ad-			

Index.

Mathesis Sinensium	8	Princeps admonendus	21
	15 26	Preyelius	41
Mémcius	34	Primi Scriptores	34 37
Mendoza	37		42 53
Metaphysica	31	Palvos nistratus	8 25 31
Missionarii	41	Pyxis nautica	8 31
Müllerus Andreas	35		R
	43 44 45	Respublica quomodo	
Musica	14	emendanda	20
Musica instrumenta	31	Rhetorica	14
N		Riccus Mathæus	22 26
Neocorus	54		S
Noë Franciscus	33	Schöpfer M. Justus	57
O		Scientiarum Historia	4
Observationes Mathem.	57	Sectæ	9
Ortus Phil. Sin.	11	- - Sinensium	23
P		Sermo	18
Papyrus	8 31	Sinensis philos. compa-	
Parentum officium	19	ratio cum nostra	7
Pentateuchus Sinen-		- - Decrementum	8 22
sium	12	Sinensis Imperii libri	
Philosophia Sin. quotu-		classici	33
plex	11	Sinensium maculæ	55
- - decrevit	22	Souciet	57
Phyfica	14	Spitzelius Theophilus	
Recrevit	26		42
Pœsis	14	Status herilis	20
Politica	27 33	Suarius Joseph	46 49
Possevinus Ant.	38	Supplicia qvalia	21
Praefecti virtutes	20	Suxu	13

T

Index.

T		Ulugbeigus	35
Titulorum ortus	31	Voluntatis cultura	17
Tormenta Sinensium	8	Vossius Isaacus	47
Trigautius Nic.	39	W	
Typographia	8 25	Wolfius Christianus	50
V			51 52
Vestes qvales	18	X	
Virtus præcipua		Xi-Kim	12
Virtutis studii tres gra-		Xi-Hoamti <i>Myriam</i>	
dus	17		22
- - præmium conse-		Xu-Kim	12
ctarium, motivum,		Y	
medium	17	Yekim	12 31

CAPUT PRIMUM,
DE
REIPUBLICÆ LITERARIÆ
APUD BABYLONIOS
ORTU.

Syllabus:

§. 1. *Historia hæc est difficilis.* §. 2. *Possibilis tamen.* §. 3. *Inconstituenda aræ Babylonica quidam peccant in excessu quidam in defectu.* §. 4. *Media via est optima.* §. 5. *Ortus reipublica literaria apud Bābylonios.* §. 6. *Ortus Doctorum.* §. 7. *Ortus Doctrinae speciatim Theologica.* §. 8. *Ortus doctrinae Philosophicae speciatim Grammaticæ, Architectonica, Astronomica.*

§. 1.

¶ *Historiæ civilis Epochæ certior in Historia oriente demum arcessenda est à re- hæc est
gni Perfici Exordio, vel, quod eo- difficilis.*

A

dem

2 Caput 1. HISTORIA LITERARIA

dem ferè redit, a regni Assyriaci Epilogo, & Urbis Ninives everfione, in occidente autem generatim ab Heraclidarum reditu in Peloponnefum, & fpecialim ab Olympiadibus constitutis (*) & Chronologia accommodatis in Gracia, Romaque condita in Italia, quod volunt exactiores Historici, & in iis Jac. Perizonius in Præmio Orig. Babyl. p. m. 3. unusquisque fanè, qui non est obefæ naris, per fe fatis subodorari poterit, quam novellum ftatuendum fit Hiftoriæ literariæ certioris initium, utpote quæ diu poft civilem fcribi capta, & quam periculofæ plenum opus fit alex Hiftoriæ Literariæ Babylonicæ dare quandam imaginem, quippe quæ ibi definit, ubi Hiftoria certior Orientalis incipit, & quæ eodem Seculo conceffit fatis, quo eruditi Hiftoriz dignitatem utilitatem, & neceffitatem intelligere caperunt.

§. 2.

Poffibile
amen.

Sed tamen non despondendus ftatim eft animus, & hafta turpiter abjicienda; Incipit dictis periodis tempus ἱστορικόν: fed, quod antecessit, tempus ἀδελόν & μυθικόν non omnem Hiftoriam excludit. Certioribus rerum geftarum enar-

(*) Vel potius ab Olympiade XXVIII. ut docet egregie Jac. Perizonius in Origia. Babyl. c. 2. p. 22. feq.

rationes superstructæ sunt principiis: sed priores illæ non omnes falsitatis. Stigmate notatæ Historici suam provinciam cæperunt intelligere, sed & ea simul in literarum monumenta redigere, quæ dudum ante sua tempora erant peracta. Et tantum abest, ut laudatus Perizonius ea omnia, quæ Epochas prædictas antecedunt, atro carbone notanda, & Scholis Historicorum ejicienda esse autumat, ut potius ipse Origines Babylonicas è tempore Mythico eliciat, & l. c. p. 3. disertè fateatur: *Si cura & judicium adhibeatur, sape ex ista caligine liquidam effulgere lucem, arduam quidem inventu & indagatu, sed tanto gloriosiore, imo vero utilissimam & dignissimam, quæ diligenter investigetur, & Orbis eruditi oculis exponatur.*

§. 3.

Age igitur intendemus ingenii nervos, & an in nubilo hoc cælo quasdam stellulas detegere queamus, explorabimus. Et, ut inde faciamus auspiciū, unde omnis Historia exordienda est, scilicet à gentis origine, equidem produl absumus ab ea hæresi, quæ Babylonii sectu, apud Ciceronem l. 1. de Divinat. c. 19. & l. 2. 46. pronunciarunt, se 470. millia annorum monumentis comprehensu continere, vel quæ eandem sapit Oestromaniam,

qua se jampridem τῇ Σοφίᾳ τῶν κατὰ
 τοῦ κοσμοῦ excoluisse, & ab eo tempo-
 re, quo cæperint sidera observare, usque
 ad transitum Alexandri M. in Asiam 473.
 millia annorum numerasse jactitarunt
 apud Diodorum Siculum l. 2. Bibl. p.
 118. Edit. Rhodomannianæ. Epidemi-
 cus hic quondam fuit gentium antiqua-
 rum morbus, Gibeonitarum more modo-
 ve Jos. 9. v. 5. mentiri quandam anti-
 qvitatē, & in hoc mustaceo qvandam
 qværare laureolam. Et hoc com-
 mentum usque adeo ineptum est, ut
 Cicero ipse l. c. illud stultitiæ, vanita-
 tis & imprudentiæ coarguat; Sed ne-
 que eorum scire possumus judicio, qui
 ex Chronologia Babyloniorum nimium
 qvantum expungentes eam breviorē
 faciunt, qvam decet. Ad qvem censum
 pertinet præ cæteris Epigenes ex anti-
 qvioribus, qui circa Augusti tempesta-
 tem illustris apud Babylonios DCCXX.
 annorum observationes fiderum coëtili-
 bus laterculis inscriptas asservare docet
 apud Plinium in H. N. l. VII. c. 56. Et
 Berofus cum Critodemo, qvi apud eun-
 dem l. c. tantum CCCCLXXX. anno-
 rum fastos ipsi tribuit, nisi mendosus
 forte hic locus Plinii, qvod χρισίτε το-
 σίτε Lectori persvadere conatur Jac.
 Perizonius Orig. Babyl. c. I. p. 9. & ex
 ma-

materiae Syntaxi evincere, excidisse Millenarii notam ex hoc loco & Epigenem MDCCX Critodemum autem MCCCLXX annorum observationes Astronomicas Babyloniiis adscripsisse. Quod nos Lectoris iudicio & MSCtorum fidei relinquentes, eam rerum in Republ. Babyloniorum literaria gestarum supputationem putamus omnium optimam, quam Callistheni philosopho debemus. Hic enim, cum Alexandri M. Babylonem occupantis comes existeret, invenisse dicitur in hac urbe observationes Astrologicas usque ad tempora Alexandri *χρὴν σταὶ καὶ συλλαβοῖσι τριών* h. e. Annorum clō lo ccccIII. ut, ex Porphyrio refert Simplicius 1, 2. *de calo.*

§. 4.

Media est hæc supputatio inter Baby-Media via
loniorum prosthesis & Græcorum Aphæ-optima,
resin, & Chronologiae Sacrae ita consona,
ut, si ab Alexandri M. expeditione per Mille nongentos annos retro legas
vestigia, in ipsos tandem Phalegi natales,
sive Seculum ab O. C. XVII. incidas, quo
Nimrodus vixisse & regni Babylonic
prima fundamenta jecisse dicitur. Sane
terra *Sinhar*, quæ fuit circa Babylonem;
docente Samuele Bocharto! 1. 1. Phaleg
c. 5. p. m. 24. prima post cataclysmum
fuit habitata ab hominibus. Gen. XI. v. 2.

6 Caput I. HISTORIA LITERARIA.

Gens Babylonica Jeremiæ V. v. 15. disertè dicitur גֵּר מִעוֹלָם דְּוָא *gens ab aternitate* five *qua ab initio rerum exitit. h. e. gens antiquissima.* Historici Persarum plerique teste Herbelotio in Dict. Orient. p. 159. in æra Babyloniorum constituenda confirmant Callisthenis prædictum calculum. Et quæ à Joh. Marshamo in Canone Chronico, Henrico Dodwello in Appendice ad Dissert. Cypriani, Thoma Stanlejo in Hist. Philos. Orient. Joh. Clerico in indice Philologico Opusculo Stanlejano subjeçto, aliisque contra hanc Callisthenis Epocham allata sunt dubia, ea ita dispuncta sunt à Jacobo Perizonio in Origin, Babylonis, ut iis, qui veritati magis quam affectibus sunt dediti, satisfactum esse arbitrer.

S. 5.

Atque sic idem reipublicæ Litera-
 ris apud Babylonios quod civilis exor-
 dium. Scilicet Seculo II. à diluvio, quo
 urbs Babylon ædificata, & à Nimrodo se-
 des Imperii electa est. Neque enim
 audiendus est vel *Berosus* ætatem hujus
 urbis ita augens, ut eam jam ante dilu-
 vium extitisse referat, si ita est, ut tradit
 ex eo Alexander Polyhist. apud Euse-
 bium in Chronico Gr. p. 8. vel *Joh. Mars-*
hamus, qui eam ita minuit, ut Nabonaf-
 sari demum tempestate ortam existimet in
 Ca.

Canone Chronico p. m. 506. seq. Uterque enim veritatis transilivit lineas, & ille in *excessu*, hic autem peccavit in defectu. Siqvidem diserte Scriptura Babylonem demum post diluvium, sed dudum tamen ante Nabonassari Imperium innotuisse dicitur, Gen. X. v. 10. Et Jacobus Perizonius utriusque, Berossi & Marshami sententiam tot tantisque anomalis Historicis involutam esse indicat in Origin, Babyl. c. 3. p. 10. seq. Et c. 5. p. 54. ut, si reviviscerent hi Duumviri, retractaturos hæc sua παραδοξα, & vulgarem nobiscum hypothesin amplexuros existimem. Recte enim S. P. N. Theophylus l. 2. ad Autolyicum πρώτη πολις βαβυλων, Ὀρεχ, και Αρχαθ, και χαλανη εν τη γη Σεννααρ, και βασιλις εγνωτο αυτων ονοματι Νεβρωθ *Urbs prima (meta τον κατακλυσμον) fuit Babylon, hanc ordine subscecuta sunt Oreeh, Archat, Chalane. condita in regione Senaar. Hi rex præsuit Nembroth.* Recte, inquam, quia cum SS. conveniens, quæ & in Historia pro norma ac regula habenda est. Et dabimus hoc Georgio Hornio in notis ad Sulpitium Severum p. 21, vel si mavis Hugoni Grotio ab Hornio l. c. adducto *Vocem Babel ex Lingua primæva videri servatam, adeoque tot ejus in lingvis variis exflare vestigia, ut in Ba-*

8 Caput I. HISTORIA LITERARIA;

Βαλιν, *balbus*, *balbil*; Dabimus & vid Jacobo Perizonio in *Origin. Babyl.* c. 3. p. 33. aliam tum vocem *urbs* habuisse significationem atque hodie, nec denotare locum multis ædificiis instructum, plateis & vicis distinctum, aut vallo & fossa munitum, sed locum tantummodo vitæ pastorum vagæ & Nomadice contradistinctum, & à societate quadam ad habitandum perpetuo electum; Dummodo hoc detur nobis, originem hujus urbis, qualiscunque etiam fuerit, à Nimrodo profectam, & pro ratione istius temporis absolutam, & eam inde ab hoc Articulo pro Metropoli hujus regni & sede Reipublicæ civilis & literariæ ab ea denominatæ esse habitam,

§. 6.

Do. Sed nec *Erech* prætereundum nobis
um. est oppidum, itidem Gen. X. v. 10. memoratum, & in ditione Babylonica, ut videtur, olim situm. Ab hoc enim *Orcheni* Chaldæorum Astronomi nomen acceperunt, quorum Strabo l. XVI. p. 1074. & Plinius l. VI. c. 26. p. m. 128. meminit; Et testis est hujus rei cum ipsa Etymologiæ ratio, tum Josephus Scaliger non infelix originum Grammaticarum indagator. Qui ita in notis ad fragmenta Veterum Græcorum selecta p. 11. Chaldæorum, scribit, , |, alios *ορχης* alios

alios *πορσιπηνας* dictos monuit Strabo, à locis nempe. Alia terminatione essent *ορχαιοι & πορσιππαιοι*. Ut *Ναζαρηνοι* *Μαζαροιοι*. *Ορχαιοι* igitur five *ορχηνα'* à loco *ךרנ* indubitate Gen. X. v. 10. Sed Chaldaeis videtur fuisse *ךרנ* unde *נרנרנ* *ορχαιοι* non autem *ךרנ* unde *נרנרנ* *ορχαιοι* dicendum fuerit. Quint & *ορχον* non *Αρχον* dicitur Ptolemæo. Hæc Scaliger de hujus vocis Genealogia. Quam five viderit Joh. Marihamus, five non, hoc egregie sibi patrocinarî putat, quod Strabo *Orchenos* tantum & *Borsippenos* laudet Philosophos non autem Babylonicos; Hinc enim *Babyloniam* quidem non autem *Babylonem* olim extitisse colligi posse arbitratur in canone Chronico p. 508. Sed nec hoc argumentum tam validum est, ut hanc urbem eripere nobis valeat. Diserte enim Strabo l. c. *Εστι δὲ τῶν χαλδαιῶν τῶν αστρονομικῶν γένη πλείω*, Chaldaeorum Astronomicorum sunt *genera plura*, scilicet dispersa in urbe & extra eam. Tum & Philosophos Babylonicos distribuit non ævi ultimi, & prioris, sed medii & posterioris. Et tandem manifesta foret *ἀστρονομία* concludere: Nulli fuere in Babylonia philosophi à Metropoli cognominati, Ergo nec ipsa fuit Babylon.

S. 7.

Ortus Do-
ctrinæ
Theolo-
gicæ,

Fuere procul dubio & Babylone, & in omnibus Babyloniæ civitatibus, qui excolendis Artibus & disciplinis se dederunt. Sed *Orcheni* & *Borsippeni* excelluerunt præ reliquis, & caput extulerunt. Atque hi prima Scientiarum semina procul dubio habuerunt à suis Majoribus Noachi posteris, *Chamo*, inquam, Nimrodi avo, & *Chuso* ejus parente & *Nimrode* ipso, à quo vitæ naturalis & civilis initium acceperunt. Siquidem vero admodum est simile, eos omnes, qui cum Nimrode se primum in terram *Sineariticam* receperunt, fuisse unius sanguinis, & vel à Nimrodo ipso vel *Chamo* tamen procreatos. Et quis *Belum* Babylonicum ex his elementis Babyloniorum non eruat? Et sic Theologiam Babylonicam ab hac periodo non exordiat? Sane *Bel* Babyloniorum est ab Ebræorum *בעל* *Baal*, id est, Dominus. Ab hoc enim ejecto *Υ* juxta morem Chaldæorum est *Bel*, cujus mentio iisdem elementis fit *Esaia* 50. v. 2. Et extra dubitationis aleam est positum, Supremum, quod omnia moderatur, Numen, hoc nomine olim esse insignitum, & *Baal* appellatum priusquam vox ad Numina profana traducta maculam contraheret. Nullum enim vocabulum Deo magis est proprium

prium apud Orientales, quam illud *Domini*; Tetragrammatum etiam nomen à LXX. interpretibus, & N. T. Scriptoribus, ubique ferè transfertur per *Adamas* & *Κύριος*; Et patet manifesto ex Hoseæ C. 2. v. 16. Verum Deum etiam antiquis temporibus *Baal* à Judæis esse vocatum. Atque hinc Theologiæ, vel potius Matæologiæ Babylonicæ initium. Scilicet factum est successu temporis, ut hoc nomen soli Deo proprium, fieret commune, & hominibus tribueretur, qui vel Dei gererent imaginem, & præessent aliis, vel singulari & quasi divino quodam beneficio se quibusdam commendassent. Et cum una cum nomine & omen simul aliquantulum communicaretur; Et is, qui appellatione divina dignus existimatus esset, & honore plus quam quotidiæ dignus censeretur, mutato sensu cultu civili in religiosum, è Theologia vera falsa nata est, & ex *Baal Bel*, & *Belthis* & *Baalim* procreati. Et hæc Theologiæ Babylonicæ sunt incunabula.

§. 8.

Sed nec Philosophia Babylonica Philosophiam Genealogiam habuit. Ecquis enim eam aliunde, quam ex arca Noachica egressam crederet? Et quis eam ex aliis initiis arcefferet, quam unde Theologiam primum esse exortam docuimus. Mosaicam

eam Astronomiam
etiam

eam certa ratione vocare possumus, quia ex aqua, scilicet cataclysmo extracta est, quæ prima & genuina & vera hujus vocis est notio. Atque hinc nata procul dubio Babyloniorum *Grammatistice*, quæ teste Plinio L. VII. c. 56. p. m. 175. observationes siderum *coctilibus laterculis* inscribere solebant. Quia *Sethianorum* ante diluvium erat scribendi ratio, qui *σηλαις καὶ πλινθς*, i. e. *coctilibus laterculis* inscribebant, ut Autor est Josephus l. 1. Antiquit. Judaic. c. 2. Hinc Nimrod *Architectonice* in condenda tetrapoli Babylonica declarata Gen. X. v. 10. quæ ex rudibus urbium antediluvianarum orta est, unde & ipsa infelix illa turris Babylonica, confusionis Lingvarum mater, procul dubio sumfit originem. Hinc *Astronomia* studium & laudabilis illa consuetudo observationes Siderum *coctilibus laterculis* inscribendi, quam apud Babylonios viguisse testis est Epigenes apud Plinium l. VII. c. 56. p. 178. Hæc enim jam ante diluvium à Sethianis fuit usu recepta, ut ex Josephi l. 1. c. 3. p. 8. constat. Et vero maxime est simile inde eam defluxisse ad Noachum, & ab illo, per Chamum, & Chusum & Nimrodem ad Babylonios. Et hæc Artium & Scientiarum Babyloniarum est Genesis æque ac Exodus. Cui accessit ingenium & naturalis ille sciendi ardor,

qvo homines sua sponte ad rerum cognitionem feruntur, & admiratione ad causarum investigationem rapiuntur. Nec cum vera Theologia etiam veram Philosophiam labefactari credas. Nam primum non tanta cognatione continentur, ut unum non possit esse sine altero. Tum iis, quibus deest pietas, non statim & ingenium deesse existimandum est. Ac tandem Caini posteros videmus magis à Mose Gen. IV. ab inventione Artium celebrari, quam illos Sethi. Qvod & idem post diluvium contigisse potest, etiamsi Chamitas statim à recta veritatis via descivisse, & ad idololatriam declinasse credas.

**CAPUT SECUNDUM,
DE
REIPUBLICÆ LITERARIÆ APUD BA-
BYLONIOS PROGRESSU PRIMO
MINORE.**

à Nimrodo usque ad Nabonassarum;

Syllabus :

- §. 1. *Progressus literarum apud Babylonios initio fuit minor & cur?* §. 2. *Doctores in genere fuerunt Orchemi & Aegyptii.* §. 3. *In specie Belus*

14 Caput II. HISTORIA LITERARIA

Sapiens §. 4. Item Babylon Sapiens §. 5. Et forte Belus secundus §. 6. Nec non Zoroaster & Osthanes §. 7. Imo & Acicarus §. 8. Artes & Scientia Babyloniorum adhuc superstites quæ? §. 9. Scientia Babyloniorum hodie deperdita §. 10. Discipuli hujus periodi Ante-Nabonassarei Phœnices & Aegyptii. §. 11. Qua Academia & Schola. §. 12. Qua Bibliotheca.

§. I.

Ortum reipublicæ literariæ apud Babylonios progressus infecutus est. Atque is, quidem *minor* initio, videlicet à Nimrodi usque ad Nabonassari tempora, Sed *major* postea à Nabonassari usque ad Laborosardochi sive Belsazari imperium. Et quidem quod ad interval- lum prius attinet, quod XV. Seculorum periodo constat, non magna adeo cepisse videtur respublica literaria hac Sectione incrementa; Sane documenta non extant, quibus eam præ reliquis enituisse probare queamus, sive à fortuna ancipite reipublicæ civilis id ortum sit, quæ Chaldæorum primum, tum Arabum, ac tandem Assyriorum imperio succumbens, & literariam simul concussit & quatefecit, sive aliunde id acciderit, & à causa ejusmodi, quæ nobis hodie non

nplius est nota. Minus, inquam, it literarum Babylonicarum hoc spacio augmentum, sed tamen nonnullum ane. Siquidem, quas Babylone repet observationes siderum Epigenes teste linio l. VII. c. 56. usque ad Initium ejus periodi ascendunt. Et diu est, vob Babylonii quindecim Myriadum morum Commentarios apud se latere Etitarunt. In qua fabula est etiam aliud de veritate Historica.

§. 2.

Atque hoc temporis commate Do-Doctores
tores Babyloniolorum fuere. in genere

- i) *Orcheni* h. e. illi, qui ab *Erech Ba-* & *Orcheni*
byloniorum civitate sic appellati pti, & *Aegy-*
Gen. X. v. 10. Strabonis ævo adhuc
eluxerunt, & cum Borsippenorum
Doctores contenderunt de prin-
cipatu, ut constat ex ejus l. XIV.
p. 1074. Hos enim huic ipsi lo-
co coævus esse exinde conjicimus,
quia Babylonios à prima sua origi-
ne Astrologiæ vacasse novimus.
Nec audiendus Fridericus Spanhe-
mius filius, qui in descriptione lo-
corum, quorum fit mentio in Histo-
ria Jobi, & in Historia ipsa, c. V.
p. 86. Ur Chaldæorum postea Or-
chomen dictum esse existimat. Si
quidem non Chaldæorum Ur; sed
Ba-

Babyloniorum *Erech* Græcis postea *ερχον* dicta est, ut bene conjectat Jac. Perizonius in Origin. Babyl. addendis p. 346. Et ab *Erech Orchôen* meliori jure derivatur, quam *Aracca* ultra Tigrim sita, quod facit Sam. Bochartus in Geogr. Sacr. l. IV. c. 16. p. m. 136. Vel *Iraka* Persica, quod contendit Georgius Hornius in notis ad Sulpitium p. 21. Vel *Edessa*, quod putat Hieronymus in Quæst. in Genesin c. 10. Et contracte videntur a Græca voce dicti *ερχνοι* pro *Ορχονοι*. Et sicut toto cælo errat Ptolomæus l. V. c. 19. qui eos in Arabiam desertam rejecit; Ita recte quidem fecit Christ. Cellarius qui l. 3. Geogr. Antiq. c. XVI. p. 761. eos in Chaldeam (late sit dictam) reduxit. An vero in eo etiam Geographiæ antiq. satisfecerit, quod eos è Babylonia strictè dicta exire, & in Chaldeam proprie sic appellatam migrare jusserit, vehementer dubitatuus credo, qui *Erech* quondam Babyloniz strictè sic dictæ fuisse partem recogitaverit.

- 2) *Ægyptii* Si quidem ita est, prout refert Diodorus Siculus l. 1. p. 17. ubi *Ægyptiorum αιγυπιας* descriptu-

pturus . *Ægyptii* , inquit , colonias plurimas ex *Ægypto* in terrarum orbem disseminatas fuisse dicunt. In *Babylonem* enim colonos deduxit *Belus* , quæ *Neptuni* & *Libya* filius habetur , & posita ad *Euphratē* sede instituit Sacerdotes , ad morem *Ægyptiorum* exemptos impensis & oneribus publicis , quos *Babylonii* vocant *Chaldaos* , qui exemplo Sacerdotum & Physicorum , Astrologorumque in *Ægypto* observant stellas. Et paulo post p. 51. ex *Ægyptiorum* traditione, *Φασι δε τας εν Βαβυλωνι χαλδαιας αποικας Αιγυπτιων οντας την δοξαν εχειν, την περι της αστρολογιας παρα των ιερων μαθοντας των Αιγυπτιων.* Dicunt *Chaldaos* in *Babylone* colonos esse *Ægyptiorum* , & ab *Ægyptiis* Sacerdotibus edoctos , ad *Astrologia* famam pervenisse. Magno cum plausu hæc *Diodori* oracula excipit *Joh. Marshamus* in *Canone Chronico* p. 110. & 14 ; . & τη υποθεσει δελευων , omni opum vi , quod ait *Ennius* , id agit , ut *Ægyptiorum* Antiquitates confirmando *Babyloniorum* *Archæologiam* concutiat ; Sed causam *Babyloniorum* suscepit *Jacobus Perizonius* , & in *Origin. Babyl.* c. V. p. 56. seq. diserte scribit , confictam esse.

esse hanc eruditorum ab Ægyptiis coloniam, & in Babyloniorum calumniam excogitatam ob antiquitatis lites, quas cum illis habuerint. Et Gerardus Joh. Vossius de Scientiis Mathem, c. 30. §. 13. 14. p. 132. *Mirum, inquit, si ante Babylonios Astrologia fuerit Ægyptiis nota, tam tardas esse observationes Ægyptiorum, Babyloniorum vero tam antiquas. Nec enim ulla Ægyptiorum sunt, quæ præeant excessum Alexandri M. ita ut Græci ipsi habeant vetustiores, puta illas Euctemonis, & Metonis, quæ centum annis antecesserint epocham Alexandri. At Babyloniorum observationes annis pene millenis præcedunt Alexandrum. Quod dum ex Berofo, Critodemo, Epigene, Plinio, aliisque præclare docet Vossius l. c. illam Marshami scenam, Diodori verbis inædificatam, non parum quidem concutit, & Perizonii Hypothefin confirmat; Nos autem parum iuvat. Sive enim alienigenas doctores habuerint Babylonii, sive indigenas, nostra parum refert, dummodo, eos habuisse hac tempestate quosdam in republica sua literaria, procures, obtinuerimus.*

§. 3.

Atque id quidem non ex iis tantum constare arbitramur, quæ diximus; Sed & ex iis, quæ adhuc sumus dicturi. Neque enim hic satis esse putamus, generatim de Doctoribus Babyloniorum hujus ævi quædam monuisse, speciatim etiam quidam nominandi sunt, & in scenam producendi, ut Historiæ suæ *αυριβυα* magis constet. Et hic *primus* nobis occurrit Belus, non *Tyrius* ille, quem Doctrotheus Sidonius antiquus Poëta, à Julio Firmico citatus, Urbem Babylonem condidisse scribit, Homonymiæ specie, ut videtur, in errorem inductus, & à Samuele Bocharto l. 4. Geogr. Sacr. c. 14. p. 232. propterea notatus; Nec *Ægyptius*, qui coloniam Doctorum *πρὸ Βαβυλωνᾶ* duxisse à Diodoro Siculo memoratur in Biblioth. Hist. l. 1. p. 17. refutatusque à Jacobo Perizonio in Origin. Babyl. c. VII. p. 93. Et Thoma Stanlejo in Historia Philos. Orient. L. 1. Sect. 1. c. 4. p. 13. Nec *Affyrus*, Pater Nini, tantopere ab hoc nostro diversus, quantum Ninive à Babylone distat; Sed *Babylonus* ille Antiquissimus Rex, quem Ælianus L. XIII. Var. Hist. c. 3. p. m. 248. cum quadam emphasi *τοῦ Βηλὸς τοῦ ἀρχαίου* appellat, Alexander Polyhistor apud Eusebium l. IX. præp. Ev.

20 *Caput II. HISTORIA LITERARIA*

c. 9. p. 419. *πρωτον, primum.* Et Ba-
 apud Nonnum l. 40. Dionysiac. v. 3
Βηλον ἐπ' Ευφρητας, sive *Belum Eu-*
tensem. Atque hunc quidem Scier-
 rum peritum fuisse, non inde conjicit
 unde Thomas Stanlejus l. c. eum
 Etrina imbutum extitisse hariolatus
 Scilicet, ex Historia ab Æliano l. c
 monumento Beli recitata; Ex ea e-
 non tam Belum Sapientem, quam
 tempestate Sapientes extitisse conf-
 cum credibile non sit, eum sibimet
 miraculosam illam, de qua l. c. fer-
 est, urnam construxisse; Sed po-
 ex isthac ratione Eruditorum Catal-
 eum inferendum, arbitramur, quia ab
 rennio, quem cum Philone Byblie
 eundem fuisse, vult Salmasius in S-
 num p. 1227. in Stephano MSS. 2
 muele Bocharto l. IV. Geogr. Sacra
 14. p. m. 232. allato diserte dici
σοφωτατος sive *Sapientissimus*, Et a l-
 nio l. VI. Hist. Nat. c. 26. p. 128.
devalis Scientia inventor. Quod tam-
 ita intelligendum est, prout teste A-
 xandro Polyhistore apud Eusebium l. I
 Præpar. Evangelicæ c. 17. p. 419 E-
 polemus quondam *Φρασιu* similem inti-
 ligi voluit, qui *inventionem Astrologi*
 Babylonii atque Abrahamo ita tribu-
 ut principem illorum Enochum fuit
 statu

statuerit quippe qui *primus omnium Astrologiam invenerit.*

§. 4.

Atque hujus Beli Sapientis filius Item Ba-
fuit *Babylon Sapiens*, si Herennium sequi-
mur. Sic enim ille, apud Stephanum in *piens.*
voce βαβυλων, κτισμα βαβυλωνος,
ανδρος σοφου παιδος Βηλ ου σοφωτατου, υχ-
ως Ηροδοτος υπο Σειραμιδος. Ταυτης
γαρ ην αρχαιοτερα ετισι χιλιοις δυο.
*Babylon opus Babylonis Viri Sapientis filii
Beli Sapientissimi. Non, ut Herodotus,
à Semiramide condita, quippe Babylon Se-
miramide antiquior duobus annorum millibus.*
Et rectè quidem notat Marshamus in
Canone Chronico p. m. 580. Herodo-
tum id nusquam tradidisse, *Babylonem esse
à Simiramide conditam.* Sed primum hæc
non ipsius, sed Sam. Bocharti est ob-
servatio, qui Libr. 4. Geogr. Sacr. c. 14.
p. 232. hoc animadvertit, quemque
Marshamus l. c. est secutus. Tum licet
Herodotus hoc non tradat, alii tamen
sunt non minoris dignitatis & existima-
tionis Viri à Bocharto l. c. enumerati,
qui id statuunt, Et tandem disputari
adhuc posset, uter majorem vim Verita-
ti intulerit Herennius, qui Herodotum
Babylonem condidisse scribit, An Joh.
Marshamus, qui *Belum Ægyptium Sa-
pien-*

22 Caput II. HISTORIA LITERARIA

piantum illorum sive Sacerdotum Ἀρχηγῆται, qui ex Ægypto in Babyloniam traducti feruntur, Babylonis hujus viri Sapientis patrem fuisse l. c. μετα πολλὰς παρησιας pronunciat.

§. 5.

Et forte
Belus se-
cundus.

Non traducta est hæc Sapientum Ægyptiorum in Babyloniam colonia ante Sec. VIII. post diluvium, ut ipse Marhamus l. c. p. 110. Autor est, Adeoque, si *Belus* ille unquam apud Babylonios fuit, de quo Vossium de Scientiis Mathem. c. 30. §. 13. 14. p. 132. seq. & Jac. Perizonium in Origin. c. V. p. 56. seq. dubitare video, à Belo isthoc, cujus §. 3. mentionem fecimus, toto cælo fuit diversus, Scientiarum apud Babylonios non Stator, sed restaurator, & Musarum Babyloniarum cum Ægyptiacis conciliator. Et similitudinem veri huic sententiæ conciliat Alexander Polyhistor, qui, Babylonios duos Belos agnoscere scribit apud Eusebium l. IX. c. 17. p. 419. ubi refert. βαβυλωνίως λέγουσιν πρῶτον γενέσθαι Βηλον, ὃν εἶναι Κρονὸν, ἐκ τούτου δὲ γενέσθαι Βηλον καὶ Χαναάν, τούτου δὲ τὸν Χαναάν γενέσθαι τὸν πατέρα τῶν Φοινικῶν. Babylonios dicere solitos, primum extitisse Belum, qui Saturnus vulgo nominetur, quique Belum alterum cum Cha-

naane suscepit, hunc vero Chanaanum Phanicum parentem genuisse. Sed obstat quod Alexander l. c. addit, Hunc Belum secundum Mitzrajim fuisse fratrem, Æthiopumque simul & Ægyptiorum parentem, id quod de eo, qui ἀποικίας Eruditorum in Babyloniam duxisse dicitur, salva veritate, & illæsis Historiæ-Chronologiæ & Genealogiæ legibus, vix affirmari potest.

§. 6.

Nec defuerunt, qui Zoroastrem & Nec non Ostanem Babylonici Philosophiæ con-Zoroaster ditoribus accensendos esse putarunt. Si- & Osta- quidem diserte Svidas in voce Αστρονομία nes.

Tom. I. p. m. 461. πρώτοι Βαβυλωνιοί ταυτην εφευρον δια Ζωροαστρα, μεθ ον και ωσανης οι επεσησαν τη γραμια κινησει τα περι της τικτομενης συμβαινων αφ ων Αιγυπτίοι και Ελληνες εδιζαντο, και τους γενομενους αναφερασιν εις την των αστρων κινησιν. Primi Babylonii hanc per Zoroastrem invenerunt, quem secutus est Ὁ Hostanes, qui animadverterunt ea, quæ nascentibus accidunt, à caelesti motu manare. Quod licet plane non placeat Joh. Marshamo in Canone Chronico p. 475. Ægyptiorum Archæologiæ magis quam Babyloniorum dedito, tantum tamen abest, ut negare prorsus ausit, ut potius tacite

24 Caput II. HISTORIA LITERARIA

concedat, dum scribit, *Zoroastrem & Hoftanem non tam apud Babylonios inclaruisse quam apud Persas. Si enim non tam eluxerunt apud Babylonios, quam apud Persas, eluxerunt tamen; quod nobis Babyloniorum Sapientum Indicem contextentibus fatis est, Et Hoftanes quidem, si Josepho Scaligero credimus in Prolegomenis Operis de Emendat. temporum p. 47. Rex Babylonis fuit, qui diebus ex planetis primus nomina imposuit; Zoroaster autem Sapiens, procul dubio Babylonius, sed diversus ab eo, de quo Apulejus in Floridis l. 2. p. 412. Pythagoram, ajunt, inter captivos Cambyse regis doctores habuisse Persarum Magos, ac præcipue Zoroastrem, omnis arcani divini æstitem. Nam licet, & hunc Babylone vixisse, dare velimus Thomæ Stanlejo in Hist. Phil. Orient. l. 1. Sect. 1. c. 2. p. 8. hoc tamen dare eidem non possumus, eundem fuisse cum eo, qui Svidæ Astrologiam apud Babylonios invenisse dicitur, utpote quæ Cambyfis ævo jam dudum apud eosdem exculta erat, plane ut nec istud in ejus gratiam admittere possumus, quod l. c. addit, hunc Zoroastrem ab Apulejo l. c. vocari Sextum. Si quidem, hoc Apulejo l. c. ne per somnum quidem venisse in mentem, ipsa ævæ testis est.*

§. 7.

Et quid de *Acicaro*, qvi columnnam Ac Acicarus.
scripsisse dicitur Clementi Alexandrino

l. 1. p. 301. Strom. quam Democritus
in sermonem patrum translatam Libris
suis Babylonicis moralibus inferuerit;
Sane hunc Doctorem Babylonicum fuisse
nullum plane est dubium, An vero
in ea Schola docuerit, quæ floruit in
Ægypto, an in ea, quæ in Euphratis
ripa enituit

Historici certant & adhuc sub iudice lis est.

Duas enim fuisse urbes Homonymas, Babylonis nomine insignitas, neminem ignorare arbitramur, qvi Geographiæ antiquæ quendam habet gustum. Et de *Euphratenfi* illa plerique locum Clementis intelligunt. Sed in omnia alia abijt Thomas Reinesius L. 1. Var. Lect. c. 22. p. 12. p. 97. qvi de *Niliaca* accipiendum esse auguratur. Cujus verba, licet prolixiora sint, afferre tamen non pigribimur, tum, quia non in omnium manibus est citatum hoc Reinesij opus, tum, quia locus ipse huc transferendus nil nisi memoriam πολυιστοριαν spirat, Sic autem ille post allata Clementis verba. Δημοκριτος τις βαβυλωνιως λογος ηθικως πεποιηται, λεγεται γαρ την ακικαρν εηλην εν-

μητιθευσαν τοις ιδίοις συνταξαι συγγραμ-
μασι. Hic dignus vindice nodus, sed
in quem nemo doctorum hactenus in-
cidit, qui solverit. Democritum, quem
vel κατ' ἐξοχην, vel ut ab æquivocis,
inter quos alius Historicus, alius Poëta,
alius rhetor, eum discernerent, *Physi-
cum* appellarunt, ut est apud Varronem
l. 1. de re rust. c. 1. Et Plinium l. XXVIII.
scripsisse *περι των εν βαβυλωνι ιερων
γραμματων*, è Diogene Laërtio discimus.
Ea cum moralibus Babylonicis, & expo-
sitione columnæ Acicari, de quibus Cle-
mens, eadem fuisse verosimile est, sed
de isto Acicaro ejusque columna,

Rationes jacent, Judicium filet,
quid agam nescio.

Adeo si quis me interroget, nihil fere
respondere possum. Est enim inter
απαξ αναγινωσκόμενα in Antiquitate, quan-
tum ejus mihi cognitum est universa.
Experiar tamen. Acoris quidam, qui
& Acencheres inter Ægypti reges fuit;
Ægyptiis & Æthiopibus solenne doctri-
nas suas Sacras, & Sapientiam arcanam
de naturalibus & civilibus Symbolis qui-
busdam figuris animalium, aliarumque
rerum sublunarium cælatis, ceu literis
Mysticis in Pyramidibus, & obeliscis
proponere; Partem etiam in templo-
rum adytis conservarunt soli ejus custo-
des

des & Doctores *Λιμνῆες* seu Sacerdotes, quorum in Solonis, Pythagoræ, Democriti, Platonis vita multa mentio. Ista hinc *Αποκρυφα Λιμνηνῶν γραμματα* à Philone Biblio apud Eusebium l. X. *προπαρ. Ευ. c. 4.* appellantur. Præterea Democritum præterquam Chaldaeam, Indiam, & Persidem, etiam Ægyptum perlustrasse, conversatum aliquamdiu cum Sacerdotibus, & cognitione Scientiarum omnium divitem, ab iis in Græciam rediisse constat. Ex his videtur non absurde colligi posse, quæ illa Acicari columna. Acicarus Clementis non est alius quam Acencheres. Babylon, de qua apud Diogenem, oppidum Ægypti est memoratum Straboni l. 17. qui *Φρύγιον ἑρμῆνον* appellat, Olim sita supra Nilum, nunc cum Cairo uno muro inclusa, hoc nomine Jac. de Vit. l. 3. Hist. Hierosol. à Bellonio paulo supra Cairum ponitur. De ea vero Diogenem & Clementem intelligi debere probat, quod sequitur, Democritum scripsisse *περι τῶν ἐν Μερῇ ἑκῶν γραμμάτων. ἑκαὶ γραμματα* in folis Ægyptiorum rebus nominantur.

§. 8.

Haslenus Reinefius, Criticorum Ma-
stix, & rerum juxta ac vocum abscon-
dita- *Artes d
Scienti
adhuc
pocli*

ditarum felicissimus investigator. Cujus argumenta, licet omni exceptione majora non sint, nec pro iis venditentur a Reinesio, nec venditari queant, cum & *Chaldaeos* audiuisse legatur Democritus apud Diogenem l. 9. p. 650. & *Babylonii* coctilibus laterculis h. e. *σηλας* inscripisse dicantur Plinio l. 7. c. 56. Et ingens inter *Acencheris* & *Acicari* nomen sit differentia, & *Aegyptii* forte non soli *γραμματα* habuerint *αποκρυφα*, & si habuissent, in migratione tamen isthac erudita, supra §. 2. memorata, in *Babyloniā* secum deportare potuissent; Ita tamen comparata sunt, ut magnam veritatis habeant similitudinem, & digna sint propterea, quæ à nobis tamdiu admittantur, donec vel verisimiliora, vel etiam, si fieri queat, veriora, in scenam prodeant. Atque hi quibus Scientiis fuerint dediti, tum ex dictis jam constat aliquantulum, tum ex dicendis adhuc clarius constabit. Scilicet excoluerunt

- 1) THEOLOGIAM, scilicet *veram* initio, ut capite *precedente* §. 7. docuimus & Noachicæ *παράλληλον*, postea *mixtam* & additamentis quibusdam adulteratam, & tandem oppido *falsam* & *Baaliticam* à Noachica *dis dia πασων* distantem Quam inauspicatam Metamorphosin tum subiisse certum est, cum

1) No-

1) Nomen proprium Dei *Baal* commune factum, & iis sensim dari ceptum est, qui natura non sunt Dii, 2) cum & hominibus aliisque rebus honor divinus, vel à divino non multum diversus, tributus, 3) cum Theologia *πατροπαράδοτος* successu temporis sepulta, & à superstitione invalescente iussa fuit ire in exilium.

II) PHILOSOPHIAM, Speciatim.

1) *Grammatisticen*, quod docet Plinius, dum L. VII. Hist. nat. c. 56. scribit; *Literas semper arbitror Assyrias fuisse, h. e. in Babylonia s. Assyria (sæpe enim Babyloniorum & Assyriorum nomina promiscuè sumuntur) primum fuisse natas, & omni tempore in ea usurpatas.* Sic enim paulo post pergit l. c. Plinius, *Epigenes apud Babylonios DCCXX. annorum observationes siderum coctilibus laterculis inscriptas docet, gravis Autor imprimis. Qui minimum Berofus & Critodemus CCCCLXXX. annorum. Ex quo apparet aternus literarum usus.* Ubi Babyloniiis tribuitur, quod Assyriis erat adscriptum antea. Et persuadet ferè Epiphonema illud, quo aternus literarum usus Babyloniiis asseritur, ut assentiamur Jacobo Perizonio in Origin. Babylon. c. 1. p. 13. atque cum eo dicamus, excidit

se l. c. millenarii notam 'atque adeo illam Epigenis summam esse 720000. annorum, Berosi vero & Critodemi 480. vel 490. ut habent MSCti, vel potius 470. millium annorum. Hac enim vana antiquorum Babyloniorum erat supputatio, jam supra c. 1. §. 3. à nobis explosa Et ab Herm. Conringio in Adversariis Chronologicis c. 9. p. m. 42. falsitatis convicta.

- 2) *Astronomiam*, Qvam ab Antediluvianis accepisse cap. sup. §. 8. memoravimus, five *Sethus* eandem primus excoluerit, quod vult Josephus L. 1. Antiquit. Judaic. c. 3. p. 8. five *Enochus*, quæ Eupolemi est sententia, docente Alexandro Polyhistoro apud Eusebium l. IX. Præparat. Evangel. n. 17. p. 419. Sane summa soli Babylonici planities contemplandis sideribus fuit peridonea, Gen. XI. v. 2. Et patet cum ex adducti Epigenis testimonio, tum ex Simplicii quodam peculiari loco, quo Callisthenem Aristoteli misisse observationes cælestes Mille nongentorum trium annorum in Babyloniorum Bibliothecis repperas, scribit Comment. 46. in Librum alterum Aristotelis de cælo: Hanc Scientiam ipsi huic genti esse cœrvam, & à prima statim origine ab ea excultam,

n. Ac licet utriusque fidem indu-
um vocatam sciamus a Conringio in
lversariis Chronol. c. 9. p. 46.
on tamen tanti commatis ejus argu-
nta esse novimus, ut horum Duum-
orum effata suspecta reddere va-
nt. A silentio Historicorum ad ne-
tionem rerum gestarum N. V. C.
c conjecturis evertuntur, quæ Ite-
noniis probata sunt. Imo nec pro-
tur conjecturis, quæ testimoniis
toricorum destituta sunt. Alias Tur-
Babyloniam Observatorium fuisse
hariosolarem, à primis hominibus
eum finem exstructam, ut observa-
nibus cælestibus eò commodius va-
e possent.

Astrologiam. Hanc enim excoluisse
מנעורתי a pueritia sua Jes. XLVII.
ult dicitur.

Architecturam. Quod cum ex Turri
ylonica primo orbis miraculo, &
t Mosen etiam ab Abydeno, rerum
yriacarum scriptore memorato apud
sebius I, IX. Præpar. Evangel.
m. 14. p. 416. tum ex tetrapoli
ma post cataclysmum a Nimrodo
itata, & a Mose Gen. X. v. 16.
umerata apparet. Et vero admo-
n est simile παρρηγοραδοτον fuisse
ic Artem, & vel a Caino primo

Ar-

Architecto, vel a Noacho ad Babylonios derivatam.

5) *Historiam*. Nam licet fabulam omnino sapiat, quod in Eusebianis Græcis Alexander Polyhistor Berosum scripsisse memorat p. 6. *Αναγραφας πολλων εν Βαβυλωνι φυλασσειν μετα πολλης επιμελειας απο των π.χ υπερ μυριαδων η περιεχουσας χρονον, περιεχειν δε τας αναγραφας ιστοριας περι της γης, της θαλασσης, της πρωτογονιας, της των κατ αυτους πραξεων* h. e. in urbe Babylone servari annotationes multa cura conscriptas supra XV. annorum Myriadas, easque comprehendere descriptiones Historicas de cælo, mari, prima rerum generatione &c fabulosum tamen non est, quod tradit Josephus L. I. contra Apionem p. m. 1014. *Βαβυλωνιος εκ μακροτατων ανιθαν χρονων* i. e. a longissimis temporibus Historiis scribendis dedisse operam

6) *Magiam*. Siqvidem & hanc excuisse dicitur a prima origine Jcl. 47. v. 12,

7) *Mantiam*, Nam licet hoc demus Ciceroni l. I. de Divinat. c. 19. p. 182. eam CCCCLXX. millibus annorum a Babyloniis non excultam; tamdiu tamen ab iis in pretio habitam contendimus, quam

quamdiu Astrologia dederunt operam, quam inde ab initio excoluisse vidimus.

§. 9.

Atque hic Scientiarum, hac prima ^{Scientia} ætate à Babylonis excultarum; qualis ^{Babylo-} nunque est Syllabus. Quo tantum abest, ^{niorum} ut totam Encyclopædiam Babyloniorum ^{hodie de-} veterum comprehendi existimemus, ut ^{perditz.} potius certissime persuasum nobis sit, catalogum hunc mutilum esse atque mantum, & plures olim fuisse Scientias in Scholis Sineariticis obvias, quarum apud nosmet hodie nec vula supersit nec vestigium. Quis enim, quæso, est, cui hodie notum sit artificium construendi *urnam vitream oleo inexplibilem*, qualis in monumento Beli à Xerxe reperta est, ut Ælianus l. XIII. Var. Hist. c. 3. p. 248. refert? Sane hæc ars hodie apud nos est deperdita. Et facile quivis sibi persuadebit, fuisse olim plures hujus com-
matis, qui hominum primorum *Φιλομα-
θων*, & posterorum invidiam, cum in-
juria temporis Musarum antiquarum &
iniqva fortuna secum reputaverit.

§. 10.

Nec omnino nulli sunt, qui Baby- ^{Discipuli} loniorum Sapiencia hac tempestate sunt ^{Phænicie} imbuti. Ut enim præteream *Phanicos*, & *Ægy-*
ptos à Belo per Chanaanem natos ^{ptii,}

34 *Caput II. HISTORIA LITERARIA*

luerunt quondam Babylonii, referente Alexandro Polyhistor ex Eupolemo apud Eusebium I, IX. de præparatione Evangelica Num. XVII. p. 419. Testis est Anonymus apud Svidam in voce *Asperus*, *Ægyptios* æque ac *Græcos* doctrinam istam, quæ natos ad motus astrorum referunt, à Babyloniiis accepisse, qui eam primi invenerint per *Zoroastrem*, quem *Hofianus* secutus sit. Hos enim primos animadvertisse, à cælesti motu manare ea, quæ nascentibus accidunt. *Hoc est*, ut egregie interpretatur Cicero I, 2 de divinatione p. m. 182. eos primos observasse. *perinde utcumque temperatus sit aer, ita pueros orientes animari, atque formari, ex eoque ingenia, mores, animum, corpus, actionem, vitæ casus cujusque eventusque fingi.* Hoc, inquam, egregie Cicero, qui l. c. id agit, ut principia Babyloniorum Genethliaca in scenam producat, & argumentis contrariis ex sententia Panætii, Stoicorum doctissimi, convellat, in quibus cum multa alia, tum id præcipuè cum grano salis accipiendum esse putamus, quod p. m. 400. scribit, *falli qui ajant, quadraginta & septuaginta millia annorum in periclitandis experiundisque pueris, quicumque essent nati, Babylonios posuisse.* Si enim, pergit, *esset factitatum non esset destitum.* Neminem autem habemus Autorem, qui aut fieri dicat, aut factum sciat. Siquidem nec

fir-

na satis est hæc illatio, *Si esset factum, non esset defitum.* Cum multa olim
 ud antiquos factitata hodie apud nos
 it defita. Nec satis cohæret id, quod
 igitur, cum eo, quod L. 1. de divinat.
 tecessit, quo & fieri ejusmodi expe-
 nenta apud Babylonios, & facta esse
 n ipse asseruit. Sic enim l. c. p. m.
 8, *Contemnamus Babylonios & eos, qui*
Caucaso celi signa servantes numeris &
tribus stellarum cursus persequuntur. Con-
temnemus, inquam, hos aut stultitia aut
nitatis aut imprudentia, qui CCCCLXX.
lia annorum, ut ipsi dicunt, monumentis
prehensa continent, & mentiri judicemus
: seculorum reliquorum judicium, quod de
is futurum sit, pertimescere. Et cum
re loco Babylonios Genethliacis prin-
ciis dare operam affirmet, quod altero
detur negare, cum signa celi servare h.
idem sit, quod Libro 2. de divinat.
 398. *ad vim signifero in orbe, qui gra-*
Indianos dicitur, attendere, ita in or-
 nem redigenda est hæc *ωαντιοφαντα*,
 utroque loco, Babylonios in pericli-
 adis experiundisque pueris posuisse
 eram, affirmare dicatur Cicero, & cu-
 se notasse, an vitæ casus eventusque
 oroscopo respondeant? Sed & utroque
 gare *πρὸς*, per CCCCLXX. annorum
 illa huic studio vacasse.

§. II.

Academiz
& Scholz.

Vanitatis omnino & stultitiæ & im-
 prudentiæ laboraret macula, qvi tot an-
 norum myriades Astrologiæ Babylonio-
 rum judiciariæ concedat ; Sed & inju-
 rius esset in Historiam literariam & Sa-
 cram Scripturam ipsam, qvi hanc scien-
 tiam ex Encyclopædia Babyloniorum
 antiquorum eximendam esse prorsus exi-
 stimet. Floruit omnino in Scholis Ba-
 bylonicis. Sed non per CCCCLXX
 annorum millia floruit. Et habuisse Ba-
 bylonios hac tempestate jam suas *Scho-
 las*, si nullo alio argumento, vel hoc solo
 satis probari posset, qvòd *Doctores & di-
 scipulos* & *doctrinam* habuerunt, quæ si-
 ne Scholis subsistere non possunt. Nec
 obstat, qvòd eas suis nominibus appella-
 re non queamus. Neque enim omnes
 Scientias & Artes suis nominibus com-
 pellare possumus, quas floruisse olim apud
 Babylonios novimus. Et Lectorem non
 morosum adjecturum nobis suum calcu-
 lum speramus, si dixerimus, vero videri
 simile, hac periodo ante Nabonassares
 jam *Babylonia & Erecha*, & *Borsippa* quas-
 dam extitisse Academies, quales scilicet
 ea tempestate existere potuerunt,
 nostris non prorsus homogeneas, sed
 nec ita heterogeneas, ut nullam plane
 cum iis conformitatem & Analogiam ha-
 buerint.

Bibliothecæ.

DE

**Progressu Majore, à Nabonassare usque ad
Laborofardochum sive Belsazarum.**

S. I. *Progressus Major literarum apud*

Babylonios à Nabonassare usque ad Laborosardochum. §. 2. Tum enim Reges Babyloniorum fuerunt Μυσοφίλοι. §. 3. Integra quoque exorta Societates Literaria, ut Orchenorum, & Borsippenorum, & Chartumim, & alia. §. 4. Eluxerunt etiam privati quidam Doctores, ut Zabratius. §. 5. An Babylonii etiam habuerint Magos? §. 6. Marmaridius & Apuscorus Babyloniorum Magi. §. 7. Atabus Babylonis filius. §. 8. Doctrina Babyloniorum Theologica. §. 9. Encyclopædia Philosophica. §. 10. Quomodo differat à nostra. §. 11. Discipuli Babyloniorum hac tempestate Græci & Judæi. §. 12. Quæ Academia? §. 13. Quæ Bibliotheca.

§. I.

Progressus
major li-
terarum
apud Ba-
bylonios
etc.

Quæcumque autem reipublicæ literariæ apud Babylonios ante Nabonassarem fuerit facies, cum ea tamen, quam post eundem indepta est, non est comparanda. Lucida fuit quodammodo sed à tenebris non prorsus repurgata, *Qualia sublucent, fugiente crepuscula Phaba. Aut ubi nox abiit, nec tamen orta dies.*

Et sane non tratititia fuit nubecula, quam Nabonassar huius auroræ objecit, siquidem ita est, prout refert
Syn-

Syncellus p. 207. ex Alexandro Polyhistore & Beroso, eum colligentem τὰς πράξεις τῶν πρὸ αὐτῆ βασιλείῳ ἀφανισαὶ *actiones Regum, qui ante ipsum fuerant, abolevisse*, ut ita ab ipso inciperet ἡ καταριθμησις τῶν χαλδαίων βασιλείων, *enumeratio regum Chaldaeorum*. Quod licet ægre sibi persuaderi patiatur Jac. Perizonius in Orig. Babyl. c. 2. p. 19. seq. & imprimis in addendis p. m. 338. non tamen ita convellere potuit hoc testimonium, ut illud prorsus ceu falsum ex Actis literariis ejiciendum, sed tantum dextre & cum grano salis existimaverit esse intelligendum, scilicet; non omnium ante se regum, sed quorundam tantum, ante proximos, sibi abolevisse res gestas aut facta Nabonassarum, ut ita series regum & Annotationum Astrologicarum esset interrupta, & ab se nova dein tanto rectius inciperet. Quo ipso ut rem literariam Babyloniorum Nabonassari ævā quādam jacturam fecisse non diffitetur; Ita & rationes simul addit, qui factum sit, ut eo ipso tempore Musis Babyloniorum nova lux fuerit oborta. Scilicet Nabonassar primus dormientes excitavit Musas & novam Epocham induxit, & Annales in publico loco constituit, in quibus ipse primus so-

lenniter ac diligenter cæpit singulas siderum observationes annotare, & hoc suo exemplo viam præire successoribus, ut vestigia hæc sequerentur. Atque hinc *Progressus literarum Major apud Babylonios*, quæ à Nabonassaro una cum rebus civilibus, majori luce circumfusæ &, é diluculo in apricum diem deductæ, usque ad Laborosardochi s. Belzazeris imperium in Oriente præfulserunt.

S. 2.

Nec nihil ad nitorem hunc reipublicæ literariæ attulit regum Babylonico-
 rum *Μυσοφιλια*. Recte enim Claudius in *Parægyr.* IV. Honorii v. 299. p. m. 60.

componitur orbis
 Regis ad exemplum, Nec sic inflectere
 sensus
 Humanos edicta valent, quam vita
 regentis.
 Mobile mutatur semper cum Principe
 vulgus.

Atque hoc oestro Babylonii ad scetanda majori ardore literarum studia sunt perciti. Siqvidem

1) *Nabonassar* nova Epocha instituta Astronomiæ, Chronologiæ, & Historiæ tulit suppetias, atque hoc ipso literis omnibus quasi signum sustulit ad bene sperandum. Et digna sane sunt, quæ

quæ de hac æra legantur in Josephi Scaligeri L. V. de Emendat. temporum p. m. 214. Et Ægidii Strauchii Breviario Chronologico c. XVIII. p. 673 seq.

2) *Merodachus*, ut dicitur Jerem. 39. v. 1. vel *Brodachus*, ut vocatur 2. Reg. XX. v. 12. mutato scilicet *Mem* in *Beth*, ex pronuntiationis fortassis diversitate apud Babylonios usitata, legatos ad Hiskiam Regem Judæorum misit, ut & liberationem ex morbo gratularentur, & in veritatem miraculi istius inquirerent, quod Astronomis Babyloniorum tantam crucem fixerat, cum suis principiis hoc computare nescientibus, quæ ratione umbra in Sciaterico retrorsum versus Orientem tendere potuerit, sine Machinæ cælestis destructione? Etenim & hanc ob causam legatos quoque ex Babylonia in Judæam missos, diserte dicitur 2. Chron. XXII. v. 31.

3) *Nebuchodonosorus* & ipse literis egregie fuit tinctus, ut patet ex Dan. 1. v. 19. seq. Et promovendis iis ita deditus, ut illiteratos omnes ex aula sua exiret Dan, 1. v. 3. 4. & uncto stipendio Danielelem cum sociis alendum jussit, ut & literis & linguæ Babylonicæ addiscendæ eo rectius vacare posset l. c.

S. 3.

Item inte-
græ So-
cietates
Literariæ,
ut Orche-
norum &
Borsippe-
norum.

Atque hinc tantus eruditorum apud
Babylonios hac tempestate cumulus,
qui & à *locorum* & *studiorum* diversitate
diversa acceperunt nomina. Sic enim
fuere.

1) *Orcheni* & *Borsippeni*, *Ορχηνιοι καὶ Βορ-
σιππινοι*, teste Strabone l. XVI. p. m.
1074. qui à locis ita videntur appella-
ti, in quibus fortunarum suarum æque ac
doctrinarum sedem ac domicilium ha-
bebant. Fuisse *Erech* enim antiquissi-
mam, urbem Babyloniz ex Gen. X. v.
10. constat. Atque ab hac *Orchenis* no-
men adhæsisse jam pridem monuit
Josephus Scaliger in notis ad frag-
menta Selecta Operi de Emend. tem-
porum subjuncta p. m. 11. Borsip-
pam autem Strabonis Ptolomæo
æque ac Sacro Scriptori Obadiz v. 20.
dici Sippharam, copiose non minus
quam erudite docuit Hermannus van
der Hard in Sippharah Babyloniz p.
60. seq. Atque in ea præcipue fuisse
Doctores judaicæ religioni adversos,
& suæ tenaces, idem l. c. p. 67. indi-
cat, atque hoc ipso citato Obadiz loco,
& huc usque à nullo fere interprete
rectè intellecto, egregiam lucem
conciliat.

2) *Alii*, qui nomine *communis* dicuntur
Cbr-

Chachamim Sapientes in Sacro Codice Jer. 50. v. 35. & c. 51. v. 47. *Item* *Chartim* סחרים circulatores Jer. 47. 15. *proprie* autem vocantur

a) חרטמים <i>Chartammim</i>	} Danielis
b) אשפים <i>Aschaphim</i>	
c) מכשפים <i>Mechaschephim</i>	
d) כשרים <i>Chaschdim</i>	
e) כרים <i>Baddim</i>	Jerem. 50. 36.
f) גזרין <i>Gaserin</i>	Dan. v. 11.

Atque hi qvales fuerint, & qvibus in rebus con-vel disconvenerint, nobis hodie vix integrum est definire. 1) qvia Lingva Babylonica, qvæ ab Hebraica, Chaldaica, & iis omnibus, qvæ nobis hodie sunt cognitæ, toto cælo fuit diversa, ut docet speciose Val. Ernestus Lâscherus in Racemat. Orient. de Babylonica Medica, Phrygia aliisque Lingvis §. 4. seq. hodie prorsus est deperdita, adeoque ex illa lux nulla hisce vocabulis affundi potest. 2) qvia SS. præter nuda nomina nil plane de his hominibus attulit, 3) qvia in Scriptoribus profanis altum de iis est silentium, 4) qvia nemo adhuc fuit, qui, quid huic Sindoni involutum sit, accurate dicere potuerit, eaque, qvæ Thomas Stanlejus in Historia philosophiæ Orientalis L. 1. Sect. 1. c. 10. p. 21. de iis disseruit, & stilo qvasi decretorio consignavit, conjecturis quidem gram-

ma-

44 Caput III. HISTORIA LITERARIA

maticis, non autem certis principiis Historicis sunt superstructa 5) quia & alia vocabula hujus commatis, quæ ex antiqua lingua Babylonica, ceu ligna ex naufragio ad nos enatarunt, nobis prorsus sunt Apocrypha, & non magis intelligibilia, quam Ebræis olim Babyloniorum sermo fuisse dicitur Jeremiæ c. V, v. 15. Jes. 28. 11. Quod ut clarius appareat, agere proferemus quendam nominum Babyloniorum Syllogen, & hoc ipso *Φιλολογεῖν* aperiemus campum, in quo, quid valeant humeri, quidve reculent ferre, explorare possint. Scilicet spectant ad hunc censum nomina Babylonica.

1. Deorum.

Bel Jes. 46. 1. Jerem. 50. 2.

Nebo Jes. 46. 1.

Merodach Jerem. 50. 2.

Sesach Jerem. 51. 41.

Suchoth-Benoth 2 Reg. XVII. 30.

2. Fæstorum

Sacean. Athenæi Dipnosoph. l. XIV.

3. Hominum, eaque

a) Propria

Nebucadnezar Dan.

1. 1.

Asperias Dan. 1. 3.

Belzazer Dan. 1. 7.

Nergelcar Joseph.

Antiqv. Jud. l.

10. c. 11. p. 341.

Aremanus l. c.

So-

Sadrach Dan. 1. 7. Emegar, Josephus

Mefach Dan. 1. 7. 1. c.

Abed Nego Dan. 1. 7. Nabosar 1. c.

Hathir satha Nehe- Echarampsaris

mizæ c. 8. 9. &c. (*) 1. c

b) Appellativa, supra allata. Item

Zoganes in Athenæo 1. c.

4) Urbium

Sipphara Obadiæ v. 20.

Nachardea

Sora

Pumbaditha

Joh. Buxtorffii

Tiberias c. 6.

p. 6.

5) Fluviorum

Chebar Ezech. 1. 1.

Maarsares, in Cellarii Geogr. Anti-

qva 1. 3. Tom. 2. c. 16. p. 744.

Pallacopa 1. c. &c.

6) Mensium

Thos, Ægidii Strauchii Breviarium

Chronol. c. 18. Qv. 3. p. 676. (**)

Pao-

(*) Adde Josephum Scaligerum de Emen-
dat. temporum 1. VI. p. 577. Et qui ejus
pennis se postea amicerunt suppressio no-
mine, Ottonem Heurnium in primordiis
Phil. Babyl. L. 2. Tr. 2. p. 151. Et An-
drea Beyerum in additamentis ad Seldenum
de Diis Syris p. m. 318. Sed & hæc si-
mul nota, & Scaligerum & qui ejus vesti-
gia secuti sunt nomina propria Babylonica
ubique cum Chaldaicis confudisse.

(**) Non Te moretur, quod in Joh. Alberti

Pa-

Paophi l. c.
Atthyr l. c.
Chojack l. c.
Tybi l. c.
Mechir l. c.
Phamenod l. c.
Pharmudi l. c.
Pachon l. c.

Per

Fabricii Menologio, in quo centum circiter populorum menses recensentur, Babyloniorum menses non reperias, & quod in Josephi Scaligeri l. 2. de Emendat. temporum p. m. 67. prorsus reperias alios, & ab iis, quos & Strauchio attulimus, diversos. Nam dum in libello citato Fabricii n. 20. p. 22. Ægyptiorum Menses solares enumerantur Babyloniorum Menses simul recensentur, qui ab iis non fuere distincti, sive Babylonii ab Ægyptiis acceperint, quæ Strauchii l. c. est sententia, sive Ægyptii à Babyloniiis, quæ Scaligeri mens est l. c. l. 3. p. m. 136. Et quæ libro 2. de Emend. temporum p. 76. à Scaligero repræsentantur Babylonicorum mensium nomina, recentiora sunt iis, quæ supra attulimus, post Nabonassarum à Nabopollasare, patre Nabuchodonosori demum inventa, ut Scaliger l. c. innuit, & l. V. p. 217. latius deduct. qui & l. 2. p. 76. scribit, His mensibus Nabopollasareis Babylonios usos usque ad tempora Seleuci Nicanoris, sub quo Macedonicis nominibus menses suos in contractibus & actis publicis annotare sint coacti, Quod & Judæi fecerint,

Payni l. c.

Epiphi l. c.

Mesori l. c.

7) Astrorum

Seches. Hesychius in hac voce.

Omnia hæc sunt Babylonica ; ex Lingva illa antiqva ad nos delata , & tot tantisque tenebris immersa, ut Philologi doctissimi in iis explicandis dubii ancipitesque hæreant, & suam lubentes profiteantur ignorantiam. Si quidem non pudor est Joh. Seldeno Syntagm. II. de Diis Syris, c. 12. p. m. 342. dixisse. *Quid fuerit Mero aut Merodach nondum esse impertum.*

§. 4.

Hoc interim certum & extra omnem Et privi
lubitationis aleam positum, fuisse hoc Doctores,
temporis spatio in Babylonia *collegia quæ* ut Zabra-
dam literaria, eaque illis, quæ proxima tus.
periodo ex Scriptoribus Sacris profanis-
que in apicum produximus, nominibus
insignita ; Sed & privos quosdam Do-
ctores habemus, ad quos, splendorem
Musarum Babylonicarum descripturi, pro-
vocare possumus, Zabratum, puto, &
Diogenem, Berosum. &c.

Et quidem, quod ad *Zabratum* attinet,
Auctor est Porphyrius, in vita Phythago-
ræ p. m. 15. Pythagoram Babylone &
cum aliis Chaldæis vixisse, & *Zabratum*
quo-

qvoque frequentasse , ejusque ope à prioris vitæ sordibus expurgatum fuisse, & qvibus rebus homini serio sit abstinentum , didicisse , tum de rerum natura & principiis universi differentem audivisse , atqve ex peregrinatione ad hasce gentes Pythagoram potissimam sapientiz partem acqvifivisse *εν τε βαβυλωνι* , ait , *τοις τ'αλλοις χαλδαιοις συνεγενετο* , *και προς Ζαβρατην αφικετο* , *ηκεν η και εκαθαρθη Ια Ιη προτερη βια λυματα* , *και ιδιδαχθη αφ η αγνειας προσηκει Ιης σπυδαις τον τε περι Φυσικης λογον ηκεσε* , *και τινες αι των ολων αρχαι* , Εκ γαρ της περι ταυτα τα εδη πλατης ο πυθαγορας το πλυσον της σφιδας ενεπορευσατο. Sane patet ex loco allato , tum ex Sapientibus Babylonicis maxime eluxisse *Chaldaeos* , qvorum Dan. 2. v. 2. fit mentio , & ex Chaldaeis præ reliqvis omnibus caput extulisse *Zabracem* , hunc Pythagoræ præceptorem, & in utraque Philosophiæ parte, theoretica inqvam , & Practica egregie versatum, de qvo sexcenta possemus adferre *αξιμνημονευτα* , nisi Joh. Seldenus de Diis Syris Syntagm. 2. c. 1. p. 210. & post eum Vir Doctiss. Joh. Christianus Wolfius in Manichæismo ante Manichæos §. 8. p. 48. & §. 29. p. 116. jam falcem in

ne messem immisisset, & eam ita
 passet, ut vix ullum reliquerit spi-
 um. Interim, ne prorsus *ασυμβολοι*
 oc illustri argumento discedamus,
 uico isti Wolfiano perpauca quædam
 niemus Paralipomena. Atque huc
 m & ille locus Porphyrii spectat,
 nobis adductus, utpote qui & l.
 Wolfio prætermisus est, una cum
 istenii quibusdam in eum observa-
 tus, & alius Plinii ejusdem com-
 , qui L. XXX. c. i. H. M. p. m. 116.
 ir, & ita sese habet; *Quotus quisque*
saltem cognitos habet, qui soli cognomi-
r Apuscorum & Zaratum Medos., Ba-
umque Marmaridium & Arabem Hip-
Assyrium vero Zarmocenidam, quo-
nulla extant monumenta? Zaratum
 ppellat Plinius quem postea Cle-
 l. i. Strom. p. m. 304. salutavit
 ratum, Pseudo Origenes in Philo-
 menis p. m. 38. Zaratam, Por-
 ius l. c. Zabratum, Svidas in *πυθα-*
Zaretem, non Zarem, ut habet Tho-
 Stanleyus in Hist. Phil. Orient l. i.
 i. c. 2. p. 9. Plutarchus in Com-
 , *περι της εν τιμαίω ψυχογονίας*,
 am, scilicet si Joh. Christ. Wolfii le-
 nem seqvaris, qui in Manichæismo an-
 anichæos §. 29. p. 117. locum Plu-
 i ita exscripsit, sed, si Plutarchum

inspicias, *Zaratas* ibi & in græco fonte & in latina Xylandri versione dicitur, æque ac in Origenis Philosophumenis, & qvòd Xylander ibi in translatione admisit, mendum hoc est, qvòd eum *Pythagora discipulum* appellavit, qvi in textu Græco manifeste *πυθαγορεῖς διδασκαλος* vocatus est. Sed bene nobiscum ageretur, si sola esset appellatio in qva Autores inter se dissentiunt, tum enim facile foret hæc componere lites. Sunt alia majoris momenti, in qvibus diversa tradunt. Siquidem, qvem nulli regioni adscripsit Plutarchus & Svidas & Porphyrius, eum Clemens l. c. facit *Assyrium*, Origenes l. c. *Chaldaum*, Plinius l. c. *Medum*, Alii apud Clementem l. c. *Judaum*, & eundem cum Ezechiele. Plane ut Persæ suum Zerdascht, vel Zoroasterem, qvem eundem cum Zabtrato fuisse, contendit Thomas Stanlejus in Hist. Phil. Orient. l. 1. Sect. 1. c. 2. p. 8. interdum Assyrium, interdum Chaldaum, interdum etiam Medum ac *Judaum* faciunt, docente Herbelotio in Bibliotheca Orient. p. m. 930. seq. Et qvem diciterte Svidas, *Magum* fuisse, dicit l. c. ei *Joh. Schefferus* c. IV. de Natura & constit. Philos. Italicæ p. m. 18. hunc titulum ita adimit, ut Magos unqvam extra Persiam fuisse neget, & Chaldaeis æque ac Babylois hoc nomen prorsus igno-

ignotum fuisse contendat. Et sic bel-
 lum omnium in omnes. Quidquid unus
 ædificat, id alter diruit. Et quicquid
 unus ait, id alter negat. Sed tamen
 vadimonium iccirco non omne deferen-
 dum est. Nam primum quotidianum
 est quippiam in monumentis antiquis,
 unum nomen à diversis scriptoribus di-
 versè exprimi, & hoc ita usu receptum
 est in Babyloniorum Historia, ut nec in
 ipsa Sacra sit inusitatum uno loco *Bero-*
dachum dicere, qui alio *Merodachus* est di-
 ctus, vel appellare *Nebucad-Resarem* hac
 pagina, qui altera *Nebucadnezar* erat ap-
 pellatus. Tum *Affyriæ*, *Babyloniæ*,
Chaldææ, *Mediæ* &c. nomina sæpius in-
 ter se alternant apud veteres, & unum
 non raro ponitur pro altero, prout nem-
 pe hoc vel illud scriptori fuit notius, vel
 terra una præ altera magis inclaruit, &
 tandem non ita extra omnem dubitatio-
 nis aleam posita est Schefferi de Magis
 sententia, ut eidem statim subscribendum
 esse censeamus. Sane & extra Persiam
 fuisse Magos certum est. Et in Chal-
 dæa fuisse antiquitus præter Fridericum
 Spanhemium, qui in Dubiis Evangel.
 Part. 2. Dub. 24. p. m. 278. *terram Chal-*
daorum ita fertilem fuisse, scribit, Magorum,
& tantam eorum ibidem fuisse copiam, ut Ma-
gi dicti fuerint antonomastice כשדים *Chal-*
dai,

52 *Caput III. HISTORIA LITERARIA*

dai, Claudianus L. I. de laudibus Stilliconis, v. 54. canit

- - Tigrim transgressus & altum
Euphratem Babylona petis.

Et paulo post,

- - penetralibus ignem
Sacratum rapuere adytis, rituque juven-
vencos

Chaldæo stravere *Magi*. Rex ipse mi-
cantem

Inclinat dextra pateram, secretaque
belli

Et vaga testatur volventem sidera mi-
tram

Nec vanum fortassis Josephi Scaligeri de Emendat. temporum l. VI. p. 579. (Scilicet Editionis Coloniensis 1629. f. cui post editionem Francofurtensem 1593. f. in lucem emissam egregia facta est accessio. Siquidem in Francofurtana. & hic Claudiani locus, & sexcenta alia hujus monetæ exulant) est augurium, quo l. c. *Beli* pro belli legendum esse hario-
latur., licet *divinitus* hoc ab eo scriptum affirmare nolim cum Caspare Barthio in notis, ad hunc Claudiani locum.

§. 5.

An Baby- Ac ne, Poëticum hoc testimonium
lonii ha- ad dubiam hanc rem probandam mi-
buerint nus aptum esse, opponere fortassis queas,
Magos? quod

Picto.

Pictoribus atque Poëtis
Qualibet audendi semper fuit æquapo-
testas,

Ecce eidem adjiciemus alterum histo-
ricum ejusmodi suspicioni minus obno-
xium, quod suppeditat Q. Curtius l. V.
c. 1. ubi Alexandri ingressum in Urbem
Babyloniam describens, & qua pompa
ibi exceptus sit enarrans, Bagophanem
arcis & regię pecunię custodem ei ob-
viam egressum refert, ac postea sic per-
git; *Magi deinde suo more patrium carmen*
cantantes. Post hos Chaldaei, Babyloniorum-
que non vates modo, sed etiam artifices cum
fidibus sui generis ibant, Laudes illi can-
tare soliti. Chaldaei siderum motus & stas
temporum vices ostendere. Vides h. l. Ma-
gos à Chaldæis distinctos, sed utrosque
doctores Babylonicos. Et sic Φρασι
Diogenis Laertii intelligis, opinor, qui
in vita Phythagoræ p. m. 568. καὶ παρὰ
καλδαίους γενετοί, inquit, καὶ Μαγοί.
Et Joh. Schefferum in elegantili bello de
Natura & constitut. Philos. Italicæ c. 4.
p. 18. eam bene quidem vertisse depre-
hendis, sed male postea illustrasse, dum
Magos ita diversos fuisse à Chaldæis opi-
natus est, ut ne in una quidem provin-
cia commorati sint, nedum in eadem
urbe. Verum hoc fortassis ante captam
& occupatam à Persis Babyloniam & Na-

bonnedum à Cyro conculcatum, Sed post hos triumphos ita falsum est, ut, si quis Magos Babylonix fuisse neget, vel negare aufit, simul, Babyloniam à regibus Persarum subjugatam esse, ire debeat inficias, vel, quod idem est, Historiam Sacram proafnamque habere pro fabula, & cum sana ratione insanire. Fuerunt utique circa tempora Pythagoræ, qui captivus à Cambyse eo deductus est, Magi in Babylonia, Sed num ante Persarum imperium ibi fuerint? Et an ingruente hoc cataclysmo nomen antiquum mutaverint, & se *Chaldaos* appellaverint, ut à Persarum *Magis* discernerentur? Quæ Viri Doctiss. Gottlibii Stollii in Introduct. in Hist. lit. Parte 2. I. §. 17. p. 22. not. b) vel potius Burnetii in Archæol. Phil. L. I. c. IV. p. 346. est hypothesis, ad quam Stollius l. c. Lectorem remittit, id ita in aprico positum non est, ut sine oppositi formidine vel affirmari vel negari à nobis possit. Et credo afferri posse rationes aliquas, quæ animum inclinent ad hoc affirmandum, & clarissimis hisce Duumviris adsentiendum; Sed & credo, simul & scio, fere fortiora in promptu esse argumenta, quæ nosmet impellant ad id, quod iis adversum est, amplectendum. Nam 1) *Chaldaorum* nomen jam Nabuchodonosori tempestate, h. e. ante Persarum Monarchiam obtinuisse in

Ba-

Babylonia, & peculiaris vel *Secta* vel *Societatis* fuisse vocabulum, ex Danielis c. V. 21. Et Josephi l. X. c. XL. 346. & c. XIII. p. 349. patet, atque exinde simul manifestum est, non Persarum demum tempore à Babyloniorum Sapientibus adscitum. 2) ex utroque Scriptore, scilicet Daniele & Josepho manifestum est, jam ante Persarum irruptionem *Chaldaos* à *Magis* in Babylonia fuisse distinctos 3) *Magorum* appellatio non ita fastidita fuit à Babyloniis, ut è scholis patriis exesse prorsus iussa, & ad Persarum subsellia relegata fuerit; Imo & post Persarum Imperium subinde quidam reperti sunt, qui sanguine Babylonio nati *Magorum* tamen titulo superbierunt.

§. 6.

Sane Babylonium fuisse *Zabratum* Marmaridum Pythagoræ præceptorem ex iis, quæ §. 10. dius & differuimus, constare arbitror. Atque eundem à Svida *Magum* dictum, observavimus, & hac ipsa observatione Burnetti conjecturam reddidimus ambiguum. Et ne solum hunc esse existimes, quem quondam in Babyloniorum republica literaria inclaruisse, & Magiæ nomine juxta ac omine sibi circumfudisse lucem dicere queamus, En! eidem adjungemus *Marmaridum*, quem Plinius l. XXX. c. 1. disertè Babylonium fuisse scribit,

& Catalogo eorum inserit, qui quondam Magiam apud veteres legantur professi. Non prædem me dare possum, fateor, An nomen hoc in loco Plinii citato recte expressum sit; Certissimum est omnino, Nomina propria in hoc Plinii opere mirum quantum interdum à Librariis esse deformata, & si παραδοξος hæc nostra tibi videatur sententia, vel solum *Appolonidem Horapionem* in scenam producemus, quem in hoc ipso capite Plinii, quod allegavimus, in *Appollonicem Captidinem* esse mutatum Thomas Reinesius sagacissimus ille Criticorum Haruspex l. 1. Var. Lect. c. 25. p. 114. non infelicia augurio hariolatus est: Hoc tamen possumus recipere, & particulam *Mar* babylonicam dialectum sapere juxta Seldenum de Diis Syris Synt. 2. c. 1. p. 216. & Philosophum fuisse eundem professione cujus nomen ita in Codicibus Plinii exscriptum legitur, & Babylonium origine, & Sectæ Magorum additum, quæ ex Eudoxi mente inter Sapientiæ Sectas olim clarissima fuit, & utilissima, longoque ævo commentariis non intercidentibus nec clavis nec continuis successionebus custodita, ut l. c. scribit Plinius. Nec obstat, quod Magorum artem non clavis successionebus custoditam ajat, Si quidem hoc ipso non lucem omnem, sed aliquam tantummodo ipsi adimit, & apud

apud posteros non inclaruisse dicit, adeoque tantum abest, ut vel Eudoxo Magiæ, vel nobis etiam Marmaridi claritatem afferentibus obstrepat, ut potius amice nobiscum conspiret. Id quod patet ex iis, quæ addit, ubi Doctis somnolentiam & *αἰσθητικὴν* literariam exprobrans scribit; *Quotus quisque auditu saltem cognitos habet, qui soli cognominantur, Apuscorum & Zaratum Medos, Babyloniumque Mamaridium &c.* Et sicut Zaratum vel Zabratum Babylonium fuisse vidimus, utut Medus h. l. à Plinio vocetur, Ita & *Apuscorum* fuisse talem, causam videmus nullam, cur affirmare non queamus, cum ejusdem cum Zabratō fuisse gentis dicatur.

§. 7.

Sed quis ille *Arabus Babylonis* & *Apollinis filius*, cujus Plinius l. VII. c. 56. p. m. 175. mentionem facit, quem quædam pro primo Medicinæ inventore haberi scribit? Sane tacet ad hanc quæstionem Daniel Clericus in Hist. Medicinæ l. I. c. VII. p. 19. & se de eo præter id, quod Plinius l. c. attulit, nihil legisse scribit, Et nomen ejus ita obscurum est in Historia literaria, ut vix semel & iterum in ea occurrat. Distingvendum omnino esse ab Arabe Hippoco antiquo Magiæ Professore ex eo-

dem Plinio l. 30. c. 1. memorato, & ipsa *οιοματολογία* patet; Sed quis fuerit ille *Apollo* cujus dicitur esse filius, quæ *Babylonis*, quæ ejus Mater memoratur, id non ita in expedito est, ut citra formidinem oppositi statim enuntiari queat, cum plures fuerint Apollines, & is, qui *Latona* Jovisque filius fuisse dicitur, *Babyloniam* quidem habuisse in matrimonio, à Natali Comite l. IV. Mythol. c. 10. p. m. 346. dicatur, Sed Arabum ex *Atria Cleochi* filia s. *Ægea* non autem ex *Babylonia* suscepisse memoretur; Nec nostra etiam magnopere interesset licet hæc omnia ex asse non cognosceremus. Est enim *Babylonis* nomen in Plinio, & *Babyloniæ* in Natali Comite mulieris, non loci vocabulum, Adeoque hic *Babyloniæ* filius non magis in præsentī spectat ad nos, quam *Confutius Sinarum Philosophus* ad *Druidum Germanorum Collegia*. Majori fortassis jure huc advocari poterit *Diogenes Babylonius*, magnus & gravis *Stoicus*, qui cum *Carneade* ad *Senatum Romanum* ab *Atheniensibus* est missus, quod in eo principes temporibus illis singularis fuisse studia doctrinæ viderent. Nam licet *Luciano* in *Macrobiis* Tom. 2. Op. p. 829. dicatur *Σελευκευς απο Τυγριος Seleuciensis ad Tigrin*; *Attamen* & *Babylonius* vocatur Ci-

Ciceroni L. I. de natura' Deorum p. m. 179. & id quidem δια της γειτονίας, id est, ob vicinitatem, ut docet Diogenes Laertius L. VI. p. 417. vel, quod idem est, quia teste Cellario in Geogr. antiqua l. III. c. XV. p. 320. Seleucia ipsa cognominata est Babylonia, utpote ad fines Babyloniæ, sive in ipsis sita. Et facile foret, sexcenta de eo afferre ἀξιωματικά, & disputare de ejus nomine, quod Lipsius in notis ad Senecæ Libri III. de Ira c. 38. p. m. 107. alicubi in *Diotogenis* degenerasse scribit, Tum de *Sucesione ac Secta*, quam Lipsius in *Manud. ad Philosoph. Stoicam* l. I. differt. XI. p. 34. Et ex eo Joh. Jonsius l. 2. de Scriptor. Hist. Phil. c. I. p. 136. & plerique omnes, qui ejus mentionem fecerunt, Stoicam fuisse defendunt, Ac tandem de *Doctrina* capitibus, quæ Desiderius Jacotius in Libello de Philosophorum doctrina è Cicerone collecto p. m. 580. Edit. Freigianæ & p. 338. Edit. Wolfianæ in unum fasciculum congeffit; Sed si accurate ponimus calculum, nunc non est his locus, qui doctores recensemus reipubl. literariæ Babylonicæ non Græcanicæ, eosque reipublicæ adhuc florentis, non flaccescentis & inclinantis ad interitum, cujus imaginem deinceps c. VI. describemus.

§. 8.

Grina
colo-
a.

Atque horum hoc tempore , quo
litteras effloruisse diximus in Babylonia,
hæc fuit Encyclopædia. Scilicet exco-
lebatur præ cæteris.

1) *Theologia* atque in ea docebatur omne
id, quod spectare putabatur ad verum
de Diis.

2) *Sensum* Scilicet,

α) *δὺο εἶναι ἀπ' ἀρχῆς τοὺς ὡς αἰτία,*
πατέρα καὶ μητέρα, καὶ πατέρα μὲν
φῶς, Μητέρα δὲ σκοτὸς, τῇ δὲ
φωτὸς μέρη θερμὸν, ξηρὸν, κρύον, ταχὺ,
τῇ δὲ σκοτὸς ψυχρὸν, υγρὸν, βαρὺ, βρα-
δύ. Ἐκ δὲ τούτων πάντων τὸν κόσμον
συνεσθῆναι ἐκ θηλείας καὶ ἀρρενός.
Duas rebus à primordio causas esse,
patrem videlicet & Matrem. Et pa-
trem quidem lucem, Matrem vero
caliginem. Lucis autem esse par-
tes calidum, siccum, leve, veloci;
Caliginis vero frigidum humidum,
grave, tardum. Sed ex his omni-
bus, adeoque ex muliere & viro
constare mundum. Id quod Dio-
dorus Eretriensis, & Aristoxenus
Musicus Zabratum Pythagoræ tra-
didisse referunt. Si quidem ita est
ut Philosophumena sub Origenis no-
mine extantia commemorant p. m 29.

β, δὺο

- β) δύο δαίμονες εἶναι τὸν μὲν ἄρανιον
τὸν δὲ χθόνιον. Quod Huetius in no-
tis ad Origenem p. 2. ejusdem Za-
brati dogma fuisse scribit.
- γ) Dari fatum aliquod Mathematicum
vel Astrologicum, ut docet Vossi-
us de Idololatria l. 2. c. 47. p. 563.
Idque ex Astrorum Oeconomia pos-
se præsciri, unde Horatii Mycte-
rismus l. 1. ode XI.
- δ) τῇ ἄρανια κινήσει τὰ περὶ τῆς τιττο-
μῆνους συμβαινόντων, A Cælesti motu
manare ea, quæ nascentibus acci-
dunt. Svidas in voce Ἀστρονομία Tom.
1. Op. p. 461.
- 2) *Cultum* Et quidem,
a) *Generatim* Scilicet,
- 1) Colenda esse sua Numina certis pre-
cibus, hymnis, Sacrificiis, cande-
lis, gesticationibus; Exornanda
itidem auro, argento, purpura, &c.
Sacerdotes habere debere tunicas di-
scissas, capita barbasque rasas, capi-
ta resecta &c. Quæ omnia accurate
descripta sunt c. VI. Baruchi.
- 2) τῆς τελειοῦς καθαριμῆς καὶ τὴν ἱερα-
τικὴν ἀναγωγὴν τῆς ψυχῆς accurate
in Sacris observandam. Hæc enim
Pythagoram à Zabrate Babylone di-
dicisse Lucas Holstenius in notis ad
Ροσ.

Porphyrîi vitam Pythagoræ p. m. 15. existimat.

- 3) Virum Babylonium quoties cum uxore rem habuerit, una cum conjuge sub diluculum abluendum, nullumque vas, anteqvam se abluerint tangendum esse, ut refert Herodotus L. I. Hist. p. 198. Strabo l. XVI. p. 1081.
- 4) Dari certas res à quibus homini ferio sit abstinendum, Porphyrîus in vita Pythagoræ p. 15.

b) *Speciatim.*

1) *Beli*

2) *Cultum* cum generatim Baruchi c. VI. descriptum, tum speciatim.

1) *Beli εν μαλιστα θειω τιμωσι βαβυλωνιοι*, ut scribit Arrianus de Expedit. Alexandri M. L. 3. Quemcunque enim vel *naturalem* vel *Animalem* Deum hac voce intellexerint, de quo prolixè disputat Mr. Jurieu dans l'Histoire des dogmes &c. Parte IV. c. V. p. 606. seq. certum est in ejus honorem ceremonias institutas quam plurimas, Ut

1) *Dies festos* 2 Reg. 10. v. 20.

2) *Sacrificia cum alia* ut ex 1 Reg. 18. discimus, tum *humana* inprimis, quod ex Jerem. XIX. c. 5. patet.

3) *Preces* 1 Reg. 18. v. 26.

4) *Saltationes* 1 Reg. 18. v. 26. cui adde Dn. Jurium l. c. C. 4 p. 599.

5) *In-*

- 5) *Incisiones cruentas* 1 Reg. 18. v. 28 cui adjungendus *Jurius* l. c.
- 6) *Genusflexiones & osculationes* 1 Reg. 19. 18 & *Jurius* l. c.
- 2) *Veneris*, sub tectis vocibus *Succoth Benoth* in Sacris 2 Reg. XVII. v. 20. notatæ, & prolixius descriptæ à Joh. Seldeno Syntagm. 2. de Diis Syris c. 7. p. 308 & *Jurio* in Hist. Dogmat. & cultuum Eccles. &c. Parte IV. C. 7. p. 689 seq. Ubi & vocem *Venus* eandem plane cum Ebræorum *Benoth* vel *Venos*, quæ Judæorum est pronunciatio, esse autumat.
- 3) *Nebo* idoli cujusdam Babylonici à Seldeno l. c. Syntagm. 2. c. 12. p. 340. seq. Et *Jurio* l. c. Parte 4 c. 4. p. 562. descripti quidem, sed ita descripti, ut appareat nec ipsos scivisse quale fuerit, nec alios docere istud potuisse.
- 4) *Merodach* Jerem. c. 50. v. 2. memorati de quo Seldenus l. c. p. 342 diserte fatetur. *Quid fuerit Mero, aut Merodach nondum esse compertum.*
- 5) *Sesach* Dææ Babylonicæ Jerem. 25. v. 26. & C. 51. v. 41. notatæ, à qua *שמשי זאנאס* s. festum Babylonicorum *Sacca*, videtur & nomen accepisse, & originem, quod cum Saturnalibus Romanorum ejusdem fuit commatis, ut fusius persequitur Seldenus de Diis Syris Syntagm.

tagm. 2. c. 13. p. 342. & *Jurii Parte*
VI. l. C. 2. p. 702.

§. 4.

Encyclo-
 pædia
 Philoso-
 phica.

Nondum divisum habebat hoc tempo-
 re Theologia cum Philosophia Imperium,
 sed uno Sapientiæ vocabulo adhuc con-
 tinebantur; Erant tamen jam tum quæ-
 dam Scientiæ ad Theologiæ ambitum di-
 rectè non spectantes, sed ejus quasi fa-
 mulæ & pedissequæ. Atquæ huc refe-
 rendam putamus

I. *Grammaticen*, eamque cum *Ante-Na-
 bonassaream*, quæ coctilibus laterculis in-
 scripssisse Autor est Plinius l. VII. c.
 96. p. m. 175. tum *Post-Nabonassaream*,
 quæ columinibus in scribendo usos ex
 Esdræ c. 6. v. 2. patet, nec tamen pe-
 nitus à laterculis abstinuissæ, ex Eze-
 chielis c. 4. v. 1. liquet Nec ineptè
 fecisse Bonaventuram Hephurnum ar-
 bitramur, quod Alphabetum *Chaldæi-
 cum* à *Babylonico* distinxerit, licet de-
 risus propterea à Thoma Bangio in
 cælo Orientis Exercit. II. Qv. 2. p.
 108. An vero illi ipsi sint caracte-
 res antiqui Babylonici, quos in tabula
 sua Lectori visendos exhibuit? Id
 quidem sine manifesta temeritatis no-
 ta affirmare non audemus, æque du-
 bii hærentes in hoc argumento, atque
 si quis ex nobis certior fieri discupe-
 ret,

ret, An-Babylonii duplici Scriptura
 quondam sint usi, *Sacra* altera, altera
 vero *profana*? Nam licet hoc à Sam.
 Bocharto L. 2. Phalegi c. 17. p. m. 773.
 diserte affirmatum meminerimus, &
 à Valent. Ernesto Löschero in Racemat.
 Babyl. §. 5. defensum, huic tamen à
 Bocharto, & Bocharto à Diogene Laer-
 tio fucum factum credimus, qui L. IX.
 p. 661. Democritum *περι των εν Βα-
 βυλωνι ιερων γραμμάτων*, h. e. *de Sa-
 cris in Babylone literis* peculiarem librum
 scripsisse dixerat, quod Bochartus de
Babylone Chaldaorum, Thomas autem
 Reinesius l. 1. Var. Lect. c. 24. p. 97.
 rectius de *Babylone Ægyptiorum* accipit,
 & hac ratione Bocharti æque ac Lö-
 scheri sententiam evertit. Primum quia
ιερα γραμματα in Ægyptiorum sacris
 usitata fuisse novimus, in Babylonio-
 rum non item, Tum quia addit statim
 Diogenes Democritum & *περι των εν
 Μερη ιερων γραμμάτων* scripsisse, Porro
 quia non videtur verosimile, hunc Vi-
 rum de Sacris Babyloniorum & Æthio-
 pum literis scripsisse, & de Ægyptio-
 rum non item, cum & in Ægypto fue-
 rit, & ibi *ἱεραδιδασκαλος*, sive Sacrorum
 Sacerdotes Praeceptores habuerit, & Hie-
 roglyphica Ægyptiorum majus omni-
 no nomen habuerint in republica

literaria quam Babyloniorum, si qua fuerunt unquam. Et tandem quia Clemens Alexandrinus l. i. Strom. p. 303. refert Democritum βαβυλωνίαις λόγοις πεποιησθαι, καὶ τὴν Ἀκικάρη τὴν ἁγλήν ἀρμηγευσθῆναι τοῖς ἰδίοις συντάξαι συγγραμμάσι i. e. morales Libros scripsisse Babylonicos & Acicari interpretatum columnam suisque scriptis adjunxisse. Quod itidem Reinesius de Acaris, cujusdam regis Ægyptii columna explicandum esse, l. c. monet.

II.) *Musicen*, quam & usitatam fuisse Babylonius, & Sacris celebrandis adhibitam, ex Danielis c. 3. v. 5. seq. & Curtii l. V. c. 1. constat. Nec dubitandum, eam postea magis increvisse, dum Xerxes iisdem rebellibus, & denuo in ordinem reductis, hanc legem imposuit, ut armis abstinerent, fidibusque ac fistulis canerent; lenocinium & cauponam exercebant, & tunicas gestarent sinuosas, ut refert Plutarchus in Apophthegm. Imp. p. 173. & ex eo repetit Cælius Rhodiginus Antiqv. Lect. l. V. c. 11. p. 212. Qui inde factum hariolatur, ut Babylon *Hieronymo Meretrix purpurata* fuerit dicta.

III.) *Pœsîn*. Hanc enim & apud Babylonios fuisse in deliciis, ex Curtii l. V. c. 1. discimus, ubi Magos Babylonio-

niorum, Alexandrum in urbem introducentes, suo more *patrium carmen* cecinisse scribit, & Chaldaeos eorundem non vates modo, sed & artifices cum fidibus sui generis laudes regum cantare solitos.

IV.) *Physicam*. Siquidem Pythagoras, teste Porphyrio in vita ejus p. m. 15. *τον περι Φυσικης λογον ηκουσε, και τινες αι των ολων αρχαι.* h. e. audivit in Babyloniorum Academia Physiologiam, & quibus principiis hoc universum constet. Et Justinus l. XX. c. 4. autor est, Eum (Pythagoram) Sami Demarato locuplete negotiatore natum, magnisque Sapientiae incrementis ornatum, Ægyptum primo, mox Babyloniam ad perdiscendos siderum motus, originemque Mundi spectandam profectum, summam scientiam consecutum esse.

V.) *Astronomiam*. Hanc enim, si non invenerunt *primi*, quod negat Lucianus in tr. de Astrologia Tom. III. Opp. p. 257. Æthiopibus hanc gloriam adscribens, affirmat autem Plinius l. VI. c. 26. p. m. 128. Belum hujus scientiae inventorem tradens, ab antiquissimis sane temporibus excoluerunt, cum Callisthenes, philosophus Alexandri M. in expeditione Babylonica comes, inve-

nisse dicatur in hac urbe Observatio-
 nes Astronomicas usque ad tempora
 Alexandri *χιλιων ετων και εννιαντασιων*
τριων h. e. annorum cto Id ccccliii. ut
 ex Porphyrio refert Simplicius l. 2. de
 celo. Nec est quod Syncellum nobis
 opponas, qui cum p. 206. scripsisset,
 fateri Græcos, Nabonassari Epocham
 esse *παρτων ακριβεστεραν* h. e. omnium
 accuratissimam, deinceps p. 207 tradit,
Chaldaeos demum a Nabonassaro tempora
motus astrorum diligenter observasse : Si-
 quidem non dicit l. c. Syncellus, Baby-
 lonios ante Nabonassaris tempestatem
 observationes Astronomicas habuisse
 plane nullas, sed hoc tantum, habuisse
 non tanta diligentia confectas. Autor
 enim est Plinius l. VII. c. 56. Epigonem
 apud Babylonios DCCXX. (vel potius
 720000, ut legit h. l. Harduinus, & le-
 gendum monet Perizonius c. 1. Ori-
 gin. Babylon. p. 13.) observationes fi-
 derum coctilibus latereulis inscriptas
 docere. Et Ptolomæus l. 3. Mathem.
 Syntax. c. V. ait, se Epochas dedu-
 cturum usque in initium regni Nabo-
 nassarei, *αφ η χρονη* (scribit) *και τας*
παιλαιας τηρησεις εχουμεν, ας εστιν
μεχρι του διωρο διασωζομενας, à quo tem-
 pore etiam antiquas observationes ha-
 bemus, prorsus vel in universum ad
 hzc

hæc tempora servatas. Cujus Scientiæ culturam in loci oportunitatem rejiciens Cicero , Ægyptii , inquit l. i. de Divinat. p. m. 370. & Babylonii in camporum patentium æquoribus habitantes , cum ex terra nihil emeretur, quod contemplationi cæli officere posset , omnem curam in siderum cognitione posuerunt.

VI.) *Astrologiam.* Quam sive inventam dicamus à Babyloniis cum Svida in voce *Ἀστρονομία*, sive negemus cum aliis, excultam sane hoc tempore negare non possumus, tum quia Jesaias c. 47. v. ult. Babyloniam à pueritia sua huic studio vacasse ait , tum quia passim in Sacris ob divinationes Astrologicas hæc urbs male audit. Quamquam Strabo, Astronomos non omnes hac labe infectos fuisse, scribit. Astronomiam enim L. XVI. p. 1074. in Babylonia à Philosophis indigenis, qui *Chaldaei* appellantur, plurimum tractari cum dixisset , *προσποιεῖται*, inquit, *ὅτι τινες καὶ γενέθλια λογιεῖται, καὶ καταδίδωκεται οἱ ἄλλοι*, Sunt ex iis, qui è natalibus hominum eventura eis vaticinari se profitentur , Sed à cæteris non probantur. Atque in hanc hæresin Leuconoem suam traducere nititur Horatius, quando L. i. Od. XI. ad eam scribit

Tu ne quæsieris (scire nefas.) quem mihi quem tibi Finem Dii dederint, Leuconoe, nec *Babylonios* tentaris *numeros* &c.

VII. *Chronologiam*. Cujus rei si nullum aliud haberemus indicium præter foliam *Æram Nabonassaræ*, hoc intervallo inventam, & Historiæ accommodatam, jam satis exinde conjicere possumus, Chronologiæ studium valuisse hoc tempore apud *Babylonios*, & ita ab iis esse excultum, ut omnium fere gentium applausum promeruerit, Sane hac Epochâ usus est in Astronomicis veterum rationibus Ptolemæus Mathematicorum Princeps. Hanc reliqui Astronomi usurparunt, & cælestibus characteribus sanciverunt. Hanc Historici fere omnes ceu filum Ariadnæ amplexi sunt. Et ejus tanta est cum SS. harmonia, ut sine ea vix ulus esset ab Historia Sacra ad profanam transitus, ut præclare monet Joh. Marshamus in Canone Chronico p. 506. Atque hujus æræ hæc potissima erant fundamenta apud *Babylonios*, scilicet

- 1) *Annorum* initia semper à primo die ejus Mensis sumenda, cui apud *Ægyptios* est nomen Thoth. Quo tempore solet Canicula in *Ægypto* facere exortum. Censorinus c. 21.

3) *An-*

- 2) *Annos* omnes esse æqvabiles, ac continere dies tantum 365. absque diei quadrante. Marsham l. c. p. 505.
- 3) *Menses* etiam esse æqvabiles, ac habere singulos dies tantum triginta, additis ad finem ~~annorum~~ quinque l. c.
- 4) *Diem* esse inter duos solis exortus. Non autem inter duos occasus, quod docebant *Athenienses*, Nec à meridie in meridiem, quod *Umbri*. Nec à Media nocte in Mediam, quod *Ægyptii & Sacerdotes Romani*. Nec à luce in tenebras, quæ *vulgi* est sententia. Plinius l. 2. c. 77. p. m. 31. b)

VIII. *Architecturam*

- 1) *Civilem*. Quam à prima hujus gentis origine floruisse apud Babylonios, testes sunt urbis Babylonice reliquiae toto fere terrarum orbe celebratae, nec non pontes, aggeres, ædes, horti pensiles, & alia hujus generis monumenta mirabili artificio excitata, & cum stupore commemorata à Josepho l. X. Antiqu. Jud. c. XI. p. 349. Et l. 1. contra Apionem p. 1044. Strabene l. XVI. p. 1071. Philostrato in vita Apollonii l. 1. c. 25. p. 33. Curtio l. V. c. 1. Bocharto l. 4. c. 14. p.

232. seq. Hoc vero floruisse intervallo, cum ex SS. & Danielis cum primis testimonio patet, qvi c. 4. v. 30. Nabuchodonosorem introducit de Babylone sua, æque ac Augustum de Roma, superbientem qvov marmoream fecisset è lateritia, tum & Sam. Bocharti manifestum est testimonium, qvi L. IV. Geogr. Sacr. c. 14. p. 133. non uno documento evincit, Nabuchodonosorem urbem Babylonem novis ædificiis auxisse & exornasse. Atque hæc verisimilior est hypothesis, quam illa Marshami *παράδοξις*, qva Babylonem demum à Nabuchodonosore conditam existimat in Canone Chronico p. 506. Castigatus propterea à Jacobo Perizonio in Origin. c. 6. p. 63. seq.

- 2) *Militarem.* Scilicet qvatenus hæc ætas hujus Scientiæ fuit capax. Cum enim muniendi rationes tum in majorum crassitie & altitudine, & turrium capacitate & portarum validitate, & aggerum celsitudine &c. constiterint, eo magis valuisse hanc artem tum apud Babylonios con-jicimus, qvo graviora sunt Autorum testimonia, qvibus, Babylonem his omnibus excelluisse præ reliquis urbibus omnibus, edocemur.

IX. Historiam, Siqvidem non tantum eam ex *παλαιότατον ἀνάλειον χρόνον* h. e. ex antiquissimis temporibus apud Babylonios viguisse constat ex Josepho l. 1. contra Appionem p. m. 1035. Sed & omnes, qvi hujus gentis Acta in literarum monumenta retulerunt, in eo consentiunt, Nabonassar's tempestate Historiam Babylonicam, ex Ephebis demum egressam, ad majorem aspirasse perfectionem, & una cum nova Epocha novum induisse habitum. Et dignus est, qvi de hac Historiæ Babyl. vicissitudine legatur, Jac. Perizonius in Origin. Babyl. c. 2. p. 17. seq. Et in addendis p. 338.

X Magiam. Nam licet non ejusdem cum Job. Marshamo finis sententiæ, qvi in Canone Chronico p. m. 144. Magos Babylonios sub Nabuchodonosore demum innotuisse putat. Cum Jes. 47. Iv. 1 2. Babylonii à prima origine incantationibus, & Magicis præstigiis studuisse dicantur. Id tamen largimur Viro huic doctissimo, Nabuchodonosoris ætate invaluisse hanc Artem præ-reliquis in Scholis Babylonicis, & majori, quam antea, studio excultam. Id quod cum aliunde, tum ex eo etiam constare credimus, quod tum Scientiæ Babyloniorum omnes ad summum perfectionis culmen deductæ sunt

XI. Mantices Hæc enim Magiæ semper fuit focia. Nec **Marrus** Babyloniorum in Josepho tantum I. X. c. XI. p. 346, cum Magis copulati, Sed & in Sacro Codice cum iisdem conjuncti, ut Jes. 47. v. 12. 13,

XI. Mechanicam, *Primi enim Babylonii docuerunt colores diversos vestibus intexere. Sic enim Plinius I VIII, Hist. Nat. c. 48. de pictis vestibus agens, Acu facere id Phryges invenerunt, ideoque Phrygiones appellati sunt. Aurum intexere in eadem Asia invenio Attalus Rex. Unde nomen Attaliciis. Colores diversas pictura intexere maxime Babylon celebravit, & nomen imposuit. Plurimis vero liciis texere, quæ Polemita appellant, Alexandria instituit.*

§. 10.

Quomodo differat à nostra.

Hæc Encyclopædiæ Babilonicæ quædam Sciagraphia est. Quæ si insolentior tibi videatur forte, quod multæ Scientiæ, quæ in nostro hodie disciplinarum orbe continentur, in ea exulent; Et quædam, quæ in eo exulant, hac ipsa contineantur; Hoc velim tecum reputes. 1) Alium habuisse antiquos orbem literarium, alium hodiernos. 2) Multa cecidisse, quæ tum fuerunt in honore, Scientiarum genera, & nunc in astra educi, quæ tum vel nondum nata, vel rejecta ad

ad Parnassi quisquillas. 3) Multas fuisse olim Artes, quorum postea perierunt injuria temporum vestigia. 4) Multa superstitare in Scriptoribus antiquis Scientiarum antiquarum vestigia, sed ita obnupta, ut, quales fuerint disciplinæ ipsæ, ex iis conicere vix queamus. 5) Multas hodie constare Arte disciplinas, quæ olim solo usu & experientia fuere cognitæ. 6) Multa facultatum nomine hodie comprehendere, quæ olim ab eruditis ne extremis quidem digitis contrectata sunt. 7) Multa Artibus liberalibus inseri, quæ illiberales ab antiquis fuerunt habitæ, & vice versa. 8) Ideas Scientiarum nostrarum omnes ab ideis Scientiarum antiquarum toto cælo esse diversas. Sane *Medicina* Babyloniorum antiqua tota quanta quanta fuit, fuit Empirica, ut ex Strabonis l. XVI. p. 1082. patet. Et *Jurisprudentia* in arbitrio Regis fuit posita, ut ex Danielis c. 3. seq. apparet, non in justis & injustis Scientiis. Et sicut *Ethica* Theologiæ corruptæ æmula tota erat corruptissima, voluptatem corporis pro Summo Bono habens, & Epicureismum ante Epicurum in Philosophiam introducens, quod ex Curtii l. V. c. 1, Xenophontis l. VII. p. m. 151. aliisque manifestum est; Ita *Politica* è Scholasticorum Systemate Philosophico exempta & sui juris esse jussa, Viris non

juvenibus , ad clavum sedentibus non ad remum , in aula non in schola, tradebatur vel potius ipso usu & rerum civilium continua administratione sensim instillebatur , non Aphorismis includebatur, aut regulis , variis explicationibus, & sexcentis exceptionibus Sophismatis obnoxiiis.

§. II.

Discipuli
rei &
dai.

Atque eadem fuit & reliquarum disciplinarum ratio, sive discendi modum spectes, sive discentes ipsos. Siquidem non pueros imbuebant tantummodo ac juvenes, quæ nostra hodie consuetudo est, crudorum studiorum mater, & pereuntium literarum causa; Sed Viros quoque, & quos ætatis ratio ex epheborum Catalogo exemerat. Nec indigenas tantum, sed & alienigenas, & sub alio cælo natos, quos vel fortunæ casus, vel scientiarum amor, & Doctorum Babylicorum gloria in has oras detorserat. Et ut de Græcis in præsentia taceam, quicquid in Mathematicis præstiterunt, id totum à Chaldæis s. Babyloniis & Ægyptiis dicuntur accepisse, & speciatim quidem ab his figuras geometricas, & ab illis priscas observationes Ecclesiarum, quod nec ipse Josephus Scaliger, Magnus Græcorum defensor, diffitetur L. 2. de Emendatione temporum p. m 97. Quam multa Judæi tempore captivitatis Baby-

loni-

ica à Babyloniis didicere. Sane fetotum suum Systema Cabbalisticum Scholis eorum hauserunt, prout patet ad oculos ex collatione Librorum Cabbalisticorum cum Doctrina Chaldaica à Thoma Stanlejo L. 1. Sect. 2 Hist. l. Orient. c. 1. p. 23. seq. delineata. c. pauca sunt alia ex iisdem fontibus derivata. *Nomina*, inquam, *Mensium & Annum*, & alia hujus commatis. Si quis diserte Talmud Hierosolymitanum, referente Theod. Hackspanio de usu Librorum Rabbinicorum c. 3. §. 68. p. 445. *mina*, inquit, *Mensium ascenderunt à Babylonia, quin etiam nomina Angelorum, illa sunt Raphael, Michael, Gabriel.* ex ipsa rerum Judaicarum Oeconomia patet, hæc nomina ignota fuisse Judæis ante deportationem Babylonicam, c. auditum quicquam de Angelis cerquibusdam provinciis præpositis, de eorum variis Ordinibus & numerationibus & choris, de Sandalphone & throno Capitaneis Angelorum, de eorum turmis Angelorum, de duobus Angelis hominem subinde comitantibus, triplici anima Neschamah, Ruach Nephesch, De hominibus, in quibus Nephesch sine Ruach, Nephesch cum Ruach, Nephesch cum Ruach & Neschamah, de descensu animarum in hanc mundum, de revolutionibus earundem,

de

mias rectè computare condiscamus. *Mesopotamiam* hoc loco latius à Plinio sumtam scribit, ut *Babyloniā* suo ambitu includat. *Hic* vero locum *Plinii* corruptum, ex collatione *Ptolomæi*, *Josephi*, & *Ammiani* ita restitui posse judicat, *Sunt etiam in Mesopotamia* (scilicet *Babylonici* juris, etiamsi trans *Euphratem* sita) *oppida Borsippen* (vel *Sipparenum*) *Chaldaeorum doctrina clarum. Et huic vicinum Naarden* juxta fluvium *Naardeam*, qui dedit civitati (*Naardea*) nomen, *Muros Sipparenorum Persæ diruere* &c. Atque sic & *Plinii* verbis prioribus eximitur obscuritas, & posterioribus accedit ratio, cur *Orchenum* doctrina tertia appellitetur, scilicet, quia prima erat *Sipparenorum*. *Secunda*, *Neardensis*, & *tertia* *Orchena*. Siqvidem & *Neardez* *Babylonios* illustrem habuisse scholam, tum ex citato *Hardii* libello, tum ex eorum scriptis constat, qui de *Synagogis* *Judæorum* *Babylonicis* aliquid memoriz prodiderunt.

§. 13.

lio-
icz.

Atque hac rerum facie *Babylonem* libris abundavisse, quis dubitet? *Chaldaei* sane, teste *Josepho* L. I. contra *Apionem* p. 1035. apud *Babylonios* ab antiquissimis temporibus in scribendis *Historiis* æque diligentes fuerunt, ac *Sacerdotes* apud *Ægyptios*, & quia præ-

ci-

pue Græcis immixti fuerunt, usi sunt
 teris Phœniciis circa dispensationes vi-
 : & publicorum operum traditionem.
 ρες την των κοιων εργα παραδοσιν.
 yæ autem fuerint illa εργα κοινα, s.
 ðera publica, in Babyloniorum monu-
 entis descripta, nemo rectius explica-
 poterit qvam Berosus, qvi ipsemet iis-
 em est usus. Sic autem ille in fra-
 nento Alexandri Polyhistoris apud Eu-
 bium in Chronico Græco P. 1. p. ς.
 αναγραφας πολλων εν βαβυλωνι φυ-
 νασσισθαι μετα πολλης επιμελειας απο-
 αν πη υπερ μυριαδων ιε περιχουσας χρο-
 ν. Περιχων δε τας αναγραφας ιστοριας
 ιρι τε εργα η &c. *Multarum rerum an-*
tationes Babylone servari magna cum cura,
iprus annorum, qui Myriades XV. superant,
ntinentes. Illas vero annotationes conti-
te Historias de calo & mari, & prima
ram generatione & regibus &c. Ubi,
 issa illa immani antiquitate, solennem
 ientalium populorum *Μανιαν* spirante,
 m ipsam observamus tantummodo, &
 abylone Bibliothecas fuisse ex Phrasi
 erosiana conjicimus, qva magna cum
 ira annotationes multarum rerum ibi
 servatas scribit. Ac licet jaçturam non
 ediocrem fecerit respublica literaria,
 im Nabonassar colligens τας πραξεις
 η προ αυτης βασιλειων ηφανισι, αλτιο-

nes regum, qui ante ipsum fuerant, abolevit,
 Si quidem ita est. ut Syncellus p. 207.
 tanquam ex Alexandro Polyhistorē &
 Beroso refert. de quo dubitat adhuc Ja-
 cobus Perizonius in Origin. Babyl. Ad-
 dendis p. 338 attamen tanta non fuit,
 quanta à quibusdam putatur, scilicet, ut
 omnis res Bibliothecaria Babyloniorum
 hoc ipso interciderit. Nam 1) Libros
 Historicos abolevisse, dicitur tantum l. c.
 Nabonassar, non dogmaticos, eosque
 ad Historiam civilem pertinentes solum-
 modo, non vero spectantes ad Historiam
 naturalem, cujus generis ibidem quoque
 fuisse didicimus 2) Berosus, Abydenus
 & alii, qui post ætatem Nabonassari scri-
 bendæ Historiæ Babylonicæ se accinx-
 runt, antiquissimis monumentis usi sunt.
 Et Autor est Josephus L. 1. contra Apio-
 nem p. 1044 Berosum antiquissimas Ba-
 byloniorum historias secutum, Æque ac
 Samuel Bochartus L. 4. Geogr. Sacræ c.
 14. p. 233. scribit, Abydenum Histe-
 riam suam ex vetustissimis Chaldaeorum
 Archivis & monumentis hausisse. Ma-
 jor fortassis fuit clades, quæ Chartophy-
 lazii Babylonicis tempore Persarum est
 illata, quo tabulæ Babyloniorum in Per-
 siam fuere deportatæ, ut Esdræ c. VI. v.
 1. legimus.

CAPUT QUARTUM,
DE
UBLICÆ LITERARIÆ APUD
BABYLONIOS EGRESSU
PRIMO.

ario Medo usque ad Darium Co-
 nannum, vel, si mavis, à Cyro us-
 que ad Alexandrum M.

Syllabus:

§. 1. *Superbia fuit fons & origo illius mali, quod Babylonios oppressit.* §. 2. *Primus gradus decremenci sub Dynastia Medo-Perfica.* §. 3. *Quid Babylonia & Borsippa Musarum Babylonicarum sedibus acciderit.* §. 4. *Daniel hac tempestate abductus ex Babylonia in Mediam, & judaei captivi remissi in patriam.* §. 5. *Quinam fuerint Doctores apud Babylonios hoc spatio.* §. 6. *Qua Bibliotheca.* §. 7. *Qua doctrina, qui discipuli.*

§. 1.

hactenus quidem de felici progres- Superbia
 su reipublicæ literariæ apud Baby- radix rui-
 s. Quæ ut minor fuit initio, & po- næ, quæ
 ento gradu quasi, per scalam in id, Babylo-
 nios op-

quod hoc tempore obtinuit , perfectionis fastigium , quaecunque etiam fuerit , ascendit ; Ita & eadem ratione de eo descendit iterum, & suarum fortunarum fecit iacturam. Atque id quæ ratione factum sit , jam æconomia rerum exigit, ut enarremus. Scilicet Fortunæ indulgentia in Philautiæ vitium delapsi Babylonii, in eam pedibus concesserant hæresin, *Rempublicam suam fore æternam*. Sic enim Esaias de Babylonia c. 47. 7. *Dixisti in sempiternum ero Domina*. Et v. 8. *dicis in corde tuo , ego sum & non est præter me amplius. Non sedabo video & ignorabo sterilitatem*. Atque hæc vana iactantia prima fuit causa interitus. Cum enim Deo nihil magis exosum sit, quam ejusmodi sui ipsius fiducia, quæ quis, amoris proprii æstro percitus, se supra omnes fortunæ casus elatum esse existimat ; Tam abominabile ipsi fuit hoc Babyloniorum vitium, ut ferre æquo animo non potuerit. Siquidem vix animo conceperant hanc vanam de semetipsis ideam, cum Viri, *Φρονησαι απο πνιματος αυτου*, ferale ipsis prænunciarent interitum, re ipsa postmodum satis superque comprobatum. Et triplicis generis video esse fulmina à prophetis in Babyloniam vibrata, *Generalia* videlicet , *Specialia* & *Specialissima*. Et quidem generatim Baby-

loni

i exitium minatur Autor Psalmi 137.
 8. ubi scribit *Filia Babel vastanda, Bea-*
qui tibi retribuit &c. Nec non Esaias
 XIII. v. 19. quando ait. *Et erit Ba-*
m &c. similis subversioni, qua Deus sub-
tit Sodomam & Gomorrham. Non habi-
itur in Seculum &c. Speciatim autem,
 n à Medis & Persis eversum iri, divina
 re pronunciat Esaias c. XIII. v. 17.
 . *Ecce ego excito contra istos Medum,*
argentum non asstimabunt, & ipso auro
delectabuntur. Sed ipsorum arcus pue-
allident, & fructus ventris, non misere-
tur, filiis non parcat oculus eorum,
que Babylon ornamentum regnorum, or-
us excellentiaque Chaldaeorum similis sub-
ioni, qua Deus subvertit Sedomum & Ha-
am. Et XXI. v. 2. Ascende Helam, obfide
dai. &c. Et specialissime una cum repu-
 ca civili, & literaria ad incitas
 re redactum iri, dicitur Jeremias c.
 v. 35. *Gladius irruet in Chaldaeos*
tum Jehovah, & in habitatores Ba-
lonis & in principes ejus & in Sapient-
ejus. & c. LI. v. 57. Inebriabo, inquit,
ncipes ejus & Sapientes ejus, Duces
is Antistitesque ejus & potentes ejus,
dormiant somno perpetuo, ac non
vergiscantur, dictum hoc est regis,
is nomen est Jehova exercituum.

§. 2.

Primus
gradus
decre-
menti sub
Dynastia
Medo-
Persica.

Et sane de his omnibus vaticiniis ne Syllaba quidem in fumum abiit. Et omnes hi apices ita eventu impleti sunt, ut vel solo hoc argumento *Στοιχειωδῶς*, SS contra negantes demonstrari queat. Siquidem, quod Jeremias & Jesais l. l. c. c. & cum iis Daniel c. V. v. 28. celesti Spiritu impulsus, prædixit, id ea ipsa nocte, qua Daniel prædixerat, sic accidit, Scilicet *interfectus est Belzazer Rex Chaldaorum. Darius autem Medus accepit regnum ferme natus annos sexaginta duos*, ut Daniel c. V. v. ult. & c. VI. v. i. autor est. Et ne jure hæreditario accepisse fortassis existimes, Cum Phrasis à Daniele h. l. adhibita sit paulo generalior, & quamcunque acceptionem denotet, five textum Chaldaicum inspicias, five græcum, seu *ἐκ τῶ τοῦ ἐκ ἀρχιτοῦ* expressum; Ex Historiæ Sacræ civilis Scriptoris, & speciatim ex Josephi c. 12. l. 10. p. 352. Xenophontis Cyropædia L. VII. p. m. 151. seq. constat necesse est, Primum *jure gladii* Darium hoc regnum accepisse per Cyrum, tum & *jure pacti* id obtinuisse, Cyro sua sponte ei id concedente. Ubi Darium hunc in Cyropædia dici *Cyatarem* scias oportet. Et id notes insuper Xenophontem l. c. Libr. VIII. p. m. 179. accurate docere Cyrum hujus Cya-

Cyataris, vel si mavis Darii Medi filiam unicam suscepisse in matrimonium, & sic regnum Babylonicum jure hæreditario post fatâ soceri recepisse. Et hæc *prima* fuit reipubl. civilis ac literariæ apud Babylonios in deterius mutatio, qva Persarum Imperio à Cyro subiecto usque ad *Darium Cadomannum* adeoque per 200. annos peregrino jugo collum subdidit.

§. 3.

Et si quis hoc temporis tractu rem- Quid Ba-
byloniz
& Borsip
pæ acci-
derit.
publ. Babyloniorum literariam nil de-
trimenti cepisse putaverit. Ei cum SS. & Borsip
dictis §. 1. allatis, & nexum reipubl. li-
terariæ cum civili opponemus, qvitan-
tus est, ut huic vix qvîcqvam mali obve-
nire possit, cujus illa non simul quan-
dam habeat *συμπλοκή*. Sane hoc ipso
& Musis illata clades est, qvo Babylon,
à Cyro capta, ut refert Xenophon,
mænia eidem à Dario Hytaspide detra-
cta, qvò docet Herodotus L. 3 c. 195.
Beli sepulcrum à Xerxe eversum, qvò
ex Strabone discimus. Beli enim tem-
plum & Doctorum Babyloniorum si-
mul fuit Gymnasium. Et quis, *Borsippe-
nensium* Musarum Sacra hoc intervallo
sarta tecta mansisse, autumet, si vera sunt,
qvæ ex Berofo Josephoque commemo-
rat Eusebius l. 9. de præparat Ev. num.
40. n. 455. ubi scribit, Nabonnidum

à Cyro superatum Borsippenorum op-
pido se inclusisse, & postea se eidem cum
urbe dedisse & permisisse. Imo si vera sunt,
quæ tradit Plinius I, VI Hist. Nat. c. 26. p. m.
118. *Muros Hipparenorum* (h. e. Sippharo-
rum) *Persas diruisse.*

Daniel ab-
ductus in
Mediam,
& Judzi
Babylone
reversus
Hieroso-
lymam.

§. 4.

Nec id tantummodo literis Babylo-
niorum detrimentum attulit, quod terra,
indoctis militibus inundata, & bellorum
strepitu repleta, Philosophiæ sensit fri-
gusculum; sed & id iis fuit exitio, quod
Viris eruditis hoc fato tristi est viduata.
Siquidem Josephus Autor est L. X. An-
tiqv. Judaic. c. XII. p. 352. Darium,
cum extinxisset Babyloniorum Imperi-
um *μετα τὴν πύρρην τὴν συγγινεσ,* *adjutum à*
Cyro suo cognato, Daniele prophetam
assumptum secum abduxisse in Mediam;
eumque maximo in honore apud se ha-
buisset Dan. VI. 28. Quo ipso plagio
quantum vulnus inflictum sit universæ
rei Babyloniorum literariæ nemo facili-
us penetrare poterit, quam qui secum
reputaverit, Daniele omnium Sapien-
tum in Babylonia fuisse *præfidem*, Dan. 2.
v. 48 omniumque Astronomorum, Do-
ctorum Chaldaeorum, & vatum Babylo-
nicorum *Macenatem* Dan. V. 12. Ideoque,
eo in Medorum fines translato, rempub-
licam Babyloniorum literariam fuisse
κεφαλὴν & capite orbatam. Taceo ca-
pi

ptivitatem Babylonicam hac periodo solutam, atque hac ratione sexcentis Viris doctis hoc regnum spoliatum, quibus per annos bene multos superbierat, quorumque auxilio suas opes literarias non parum locupletaverat.

Doctores
hujus æta.

§. 5.

Sed non omne literarum studium hac clade periit. Rediit enim post mortem Darii Babylonem Daniel, ibique sub Balthasare rege vixit Dan. VII. v. 1. & collapsum eruditorum Collegium procul dubio restauravit. Ac licet capitis octavi initium ejusdem prophetæ, huius nostro asserto prima fronte videatur contrarium, ut pote quo Anno tertio Balthasaris fuisse Susis in regione Elam s. Persarum dicitur; videtur tamen tantummodo, nec revera nobis esse contrarium, cum *in octavia* hoc Danieli contigisse ex l. c. v. 1. constet. Nec Judæorum ille discessus tam universalis fuit, ut plane nihil de hac gente in sedibus antiquis remanserit. Testis est sane Schola Nehardeensis, Sorana, & Pumbedithana & ipsa illa Babylonica à Judæis tempore captivitatis instituta, & post ejus *αναλυσιν* per multa adhuc secula continuata, non omnes Judæos, imo non omnes eruditos Judæos retrò in patriam legisse vestigia. Et si forte Bibliothecas Babyloniæ in cataclysmo

illo Medo-Perfico perisse existimes, Es-
dra c. V. v. ult. objiciemus tibi, ubi Da-
rius monetur *ει τα οικια της γαζης βα-
βυλωνος* h. e. in Gazophylacio Babylonico
Cyri Commentarios requirere, & cum eo
c. VI. v. 1. conjungemus in quo de eo-
dem Dario legitur, *και επισκεψατο εν ταις
βιβλιοθηκαις, οπου γαζα κειται εν βαβυ-
λωνι*, & inqvirebat in Bibliothecis, ubi
thesaurus Babylone asservatur.

Bibliothe-
ca Baby-
lonica
hujus
tempesta-
tis,

§. 6.

Eqvidem tam obtusi non sumus, ut
non prævideamus, quo telo nos petitu-
rus sis, Scilicet, dici omnino l. c. *αις*, Da-
rium inqvissivisse in bibliothecis Baby-
lonicis, sed & ibidem addi, eundem id,
quod qvæsierit, Achmethæ demum in
regia, qvæ sita erat in Media, invenisse.
Atque hoc ipso affirmari tacite, Monu-
menta literaria tempore belli Medo-Per-
fici ex Babylonia in Mediam esse de-
portata. Nec abludere Josephum ab hac
linea, qvi L. X. Antiqv. Judaic. c. XII.
p. 353. Danielelem in Ecbatana Mediz
civitate ædificasse turrin *βαρειν υπερπι-
στατον* (vel prout in aliis qvibusdam edi-
tionibus scriptum reperio *υπερπισατον*),
*τι κατασκευασμα και θαυμασιως πεποιη-
μενον*, opus pulcherrimum & singulari admi-
ratione dignum. Et l. XI. c. 4. p. 366.
addit. Commentarios Cyri, a Dario qvæ-
ritos

fitos, inventos esse *εν εκβατανοις τη βαρ-
 ρει τη εν Μηδια*, apud *Ecbatana* in turri-
 gionis *Medica*. Ex his enim non obscu-
 re posse colligi. 1) In turri isthac, (siqvi-
 dem vox *βαρις* l. c. rectè per *turrim* ex-
 ponitur Nam licet apud Hesychium
 & Svidam per *πυργος* explicetur, *πυργος*
 tamen germanico *Burg* respondens, est
 aliquid amplius quam *turris*. Et Autor
 est *Joh. Henr. Lederlinus* in observat. [Bar-
 nabæ Briffonii L. 1. de regno Persarum
 §. 230. p. m. 304. adjunctis, Salmasium
 in Annotat. ad marginem sui Stephani
 exaratis testari se in MS. invenisse *βαρις
 πολις της ανατολικης περιουδος*) à Daniele
 excitata fuisse, & Archivum regium 2)
Achmetham illam, *Estræ* c. 6. v. 1. 2. ci-
 tatam, fuisse eandem cum *Ecbatana* 3)
 tabulas publicas é *Babylonia* in *Mediam*
 esse translatas. Non, inquam, tam obe-
 scæ naris sumus, quin hæc omnia nobis
 magna cum veritatis similitudine posse
 objici subodoremur; Sed nec id igno-
 ramus, quid ad hæc omnia possit respon-
 deri, & quibus argumentis, quod de
 Bibliothecis Babyloniorum affirmavimus,
 queat defendi. Scilicet esto quædam
 monumenta literaria hoc tempore Baby-
 loniis erepta, & una cum aliis exuviis in
Mediam deportata, Quod non invita
 concedimus, qui Babyloniorum rem lite-
 tera-

terariam hac tempestate decrevisse diximus. Hoc tamen indubitatum est, superfuisse adhuc quasdam in Babylonia Bibliothecas, cum Esdræ c. 6. v. 1. diserte dicatur, mandato Darii *perquisitum in Charesophylazio* כפרית ספריא in *Bibliotheca ubi tabula reposita fuerint de Babylonia*. Et ex præcedente c. V. v. ult. oppido constat de Bibliotheca in ipsa urbe Babylone h. l. sermonem esse, non de ea, quæ Ecbatanam est traducta. Et eam Esdræ c. VI. v. 1. *Chartophylaxium* & c. V. v. ult. *Gazophylaxium* appellari, more Orientalium consveto, qui omne id *Gazophylaxium* vocare solent, quo res præclaræ sunt repositæ.

§. 7.

Doctrina
& disci-
puli.

Sed quæ doctrina hac ætate Medo-Persica apud Babylonios maximè invaluit? Equidem difficile hoc est dictu ob Historiæ literariæ nebulas. Putamus tamen ex iis, quæ c. III. §. 8 9. diximus, non inepte posse colligi, plerasque eas, quas l. c. enumeravimus, adhuc fuisse usitatas, & cum Persis communicatas. *Persarum enim gens nullius erat nominis ante Cyri viçtorias, neque Magi apud eos celebres ante captam Babylonem, quod præclare notat Joh. Marshamus in Canone Chronico p. m 145. Et vero admodum est simile, eos à Babyloniis demum ad studia*

DE

Sec. IV. ante C. N. usque ad
Sec. I. ante eundem.

§. 1. *Res literaria apud Babylonios decrevit sub Dynastia græca propter urbem & Satrapiam Persis ereptam.* §. 2. *Nec non propter Seleuciam in vicinitate extructam.* §. 3. *Et Ctesiphontem tertium ab ea lapidem excitatam.* §. 4. *Attamen non omnis periiit.* §. 5. *Doctores in genere, Vates.*

tes, Magi, Chaldaei, §. 6. in specie Berofus. §. 7. Cujus opera hodie prater fragmenta quadam sunt supposita. §. 8. An Sibylla Cumae & Erythrae etiam Sapientibus Babylonicis annumeranda? §. 9. Negatur & affertur negationis ratio prima. §. 10. Ratio Secunda. §. 11. Ratio tertia. §. 12. Ratio quarta. §. 13. Diogenes Babylonius Stoicus quis? §. 14. Qualis & quantus? §. 15. Diogenes Babylonius Epicureus. §. 16. Agathocles Babylonius. §. 17. Seleucus Babylonius Semeronius Babylonius & alii plures. §. 18. Philosophi Graeci in Babylonia tempore Alexandri M. §. 19. Doctrina Babyloniorum in genere & in specie. §. 20. Ejus insignis mutatio & ad Gracismum inclinatio. §. 21. Graeci Babyloniorum in quibusdam discipuli. §. 22. An Berofus primus Chaldaicas disciplinas in Graciam intulerit. §. 23. Schola Babyloniorum hujus aetatis.

§. I.

Res literaria apud **H**æc fuit rei literariæ apud Babylonios facies sub *Dynastia Medo-Perfica*, videbimus nunc, qualis fuerit sub *Dynastia Græca*, quæ Medo-Perficam à tergo secuta est. Scilicet inauspiciator ad.

adhuc & calamitosior, quam fuit antea. propter urbem d
 Idque ex variis rationibus, quas enume- Satrapia
 rare breviter non erit absolum. Est Perfis
 autem prima & princeps in ea belli tu- ereptam
 multus, ab Alexandro M. in Asia univer-
 sa, & speciatim in Babylonia excitatus,
 quo quasi novo fulmine Musæ Persarum
 æque ac Babyloniorum concussæ sunt.
 Darius enim jam prælio superatus, & in
 eo matre, uxore, & liberis cum bona
 parte regni orbatus, quod non minori
 elegantia, quam copia describit Curtius
 l. III. & IV. de rebus Alexandri M. ut
 idoneis autoribus accepit, Alexandrum
 cum omnibus copiis, quamcunque ipse
 adisset, regionem petiturum, omnia lon-
 ginquarum gentium auxilia *Babylonem*
 contrahi iussit, docente Curtio l. IV. c.
 9. ac ibi instructo exercitu ac perarma-
 to *Babylone* copias movit l. c. Sed ita ut
 impar fortunæ, & Græcorum viribus, cum
 paucis comitibus se in fugam dederit
 Mazæus autem Dux equitum cum reli-
 quis superati exercitus Babylonem re-
 dierit l. c. c IV. c. 14. Atque tum urbs
 cum universa Satrapia Persarum impe-
 rio erepta l. c. l. V. c. 1. & Græcorum
 arbitrio permissa rei literariæ novum fe-
 cit dispendium.

§. 2.

Quod dici non potest quam auctum Propter
 sit post Alexandri M. ævum, quem mors Seleucia
in victa
re- tate c
ditur

repentina, Babylone commorantem, abstulit, ut constat ex Curtio l. X. c. 4. & Justino l. XII. c. 13. & Ciceronis l. 1. de divinatione, Cornelii Eumene p. 226. Ejusdemque regibus p. m. 276. Marcellini l. 23. p. m. 266. aliisque. Tum enim Peucestes, Babylonios forte indeptus, (Justinus l. 13. c. 4.) eos non multo post Seleuco Nicanori vel Nicatori concedere coactus est, referente Justino l. XV. c. 4. nec dissentiente Arriano apud Photium Codice 92. p. 223. Qui non contentus Antiochiam in Syria condidisse, & campos vicinos urbi Apollini dicasse, ut Memoriam patris Antiochi conservaret (Justinus l. c.) Selenciam quoque non procul à Babylone vel in loco vacuo, & ex fundamentis condidit, vel ex ruinis alterius cujusdam oppidi excitavit, & hac ratione Babyloniorum reipublicæ civili juxta ac literariæ irreparabile damnum intulit. Sic enim Plinius l. VI. c. 26. p. m. 118. *Babylon in solitudinem rediit, exhausta civitate Selencia ob id condita à Nicatore intra nonagesimum lapidem in confluente Euphratis fossa perducti atque Tigris, quæ tamen Babylonia cognominatur libera hodie, ac sui juris Macedonumque moris.* Et Strabo L. XVI. Geogr. *κατηρψαν της πόλεως τα μιν οι περιβαι, τα δε ο χρονος, και η των Μα-*

πιδωναν ολιγωρια περι τα τοιαυτα, και
 μαλιστα επιδαν την Σελευκειαν επι Ιω τι-
 γρητι πλησιον της βαβυλωνος εν τριακο-
 σιοις πε ραδιοις ετειχισε Σελευκος ο Νι-
 κατωρ, *Partem urbis Persa diruerunt, partem
 tempus consumpsit & Macedonum negligentia,
 maxime postquam Seleucus Nicator Seleuciam
 ad Tigrim condidit, stadiis tantum trecentis
 à Babylone diffitam.*

§. 3.

Nec sola fuit Seleucia, quæ ad Ba- Et Ctes-
 byloniam exhauriendam excitata est, phontem
 fuerunt & loca alia, & in iis Ctesiphon tertium
 præcipuè, quam teste Marcellino l. ab ea la-
 XXIII. c. 20. *Vardanes priscis temporibus pidem ex-*
instituit, posteaque rex Pacorus incolarum citatam.
viribus amplificatam, & manibus, græco in-
dito nomine Persidis, effecit specimen sum-
um. Etenim & hanc, ad exhaurien-
 dam Babylonem, tertium ab ea lapidem
 in Chalonitide condidisse Parthos, Pli-
 nius l. VI. c. 26. p. 118. autor est. Cum
 quo consentit Hieronymus in Comment.
 ad Esaïæ c. XIII. ubi his verbis prophe-
 tæ; *Non habitabitur in æternum, lucem*
daturus addit, Pro ea enim Seleuciam &
Ctesiphontem urbes Persarum inclitas fecerunt.
 Et licet non adjiciat Hieronymus, quis
 ille fuerit ex Persis, qui Ctesiphontem
 Babylonis æmulam fecerit, vel tertium
 ab ea lapidem condiderit, quæ Plinii

ostendere. Atque hos Alexandrum f
Babyloniorum nomine *de more*, ἐξ ἑ
post captam Babylonem duxisse secu
ad portenta explicanda, in Plutarchi l.
p. 697. legimus.

§. 6.

In specie
Berosus.

Sed ad specialiora transeundum nol
est, & suis illi nominibus appellandi, q
hac ætate vixerunt, & sua doctrina,
dexteritate Scholarum Babylonicarum
gnitatem factam tectam conservarunt. A
que in iis primum locum occupat,
πρωτοκαθεδριαν sibi vendicat Βηρώσος αν
βαβυλωνιος, κρις τε παρ' αυτοις ἐη
κατ' Αλεξανδρον, Αντισχω τω μετ' αυ
τρω την χαλδαιων ιστοριαν εν τρισι βιβλι
καταταξας h. e. *Berosus Babylonius, Beli
Babylone Sacerdos, qui Alexandri ætate vixit,
Antiocho post Alexandrum tertio, Chaldaorum
Historiam tribus libris perscripsit, ut refert T
tianus Assyrius in Oratione contra Græc
p. m. 171. Cum quo conferendus Jos
phus, qvi Libr. i. contra Apionem p. 1
1043. Βηρώσε, inquit, ανηρ χαλδαιος
γνος, γνωριμος δε τοις περι παιδει
αναστριφομενοις, επειδη περι της Αστρονομ
κει περι των χαλδαιων φιλοσοφωμενων αυ
ως της ελληνικης εξηνεγκε τις συγγραφα
Βηρώσος Vir genere Chaldaus, notus autem ē
qvi doctrina eruditionique congaudent, qv
nia*

niam de Astronomia & de Chaldaeorum Philosophia ipse Græci conscriptiones edidit. Sci- licet χαλδαιον vocat, quem Tatianus βα- βυλωνιον dixerat, plane ut βαβυλωνιακα dicuntur Athenæo l. XIV. quæ à Tatiano l. c. χαλδαιικα, vel η χαλδαιων ιστορια est appellata. Atque hic Belì in Babylone Sa- cerdos, cujus templum Nabuchodonosor, Josepho referente l. 1. contra Apionem p. m. 1044. Φιλοτιμως i. e. munificen- tissime exornaverat, anno LVI. à morte Alexandri floruit, quod congruit XII. plus minus anno Antiochi τῷ ἑωτηρος, Dicavitque tres Libros τῶν βαβυλωνιακῶν Antiocho τῷ θ'ω, qui Soteri successit, ob- servante Josepho Scaligero Libr. V. de Emendat. temporum p. m. 392.

§. 7.

Atque utinam ! ita visum fuisset fatis, Cujus hæc scripta Berosi vindicare ab interitu, opera ho- & in nostra usque tempora reservare. die sup- Tum enim haberemus quippiam, ad quod posita, confugere, & unde in rebus dubiis Babylo- niorum consilium petere, ac universæ rei babyloniorum civili ac literariæ lucem af- fundere possemus; Sed non licuit nobis esse tam felicibus. Siquidem iniquitate temporis absunta sunt ea omnia, quæ à Beroso literis mandata sunt, & ex hoc diluvio non nisi pauca fragmenta à Jo- sepho, Eusebio, Plinio, Seneca, Hiero-

nymo, Agathia, aliisque conservata, à Josepho Scaligero, Caspares Varrer Goropio Becano, & aliis in unum fasciculum collecta, in hoc nostrum littus extarunt. Ac licet Joh. Annii Viterbiensis SS. Th. Prof. medelam adhibitum huic morbo, nobis *Antiquitatum Libros* dederit, Berosi Sacerdotis Chaldaici nomine inscriptos, & Parisiis primum 1599. tum in officina Commeliniana 1599. 8vo sub titulo *Historia Antiqua*, & tandem Wittebergæ 1512. in 8vo excusos, E multis pro veris & genuinis Berosi nummentis habitos; Non defuerunt tam quibus suboluit mendacium, & qui icci publice Annium imposturæ coarguunt annisi sunt. Nam Primum Ant. Augustinus Tarraconensium Archi-Episcopus Dial. XI. Antiquitatum Rom. & Hispaniarum de falsis marmorum ac numismatum titulis differit, narrat, ex fide Latini Iulii Iunii, qui & ipse Viterbiensis Romæ doctus na claruit, Johannem Annium patitur quoque ficta falsoque sculpta inscripte fucum facere conatum, Tum Joh. Goropius Becanus in Hispaniis L. I. p. seq. Et in Origin. Antwerpensi. L. I. p. 340. seq. operose ostendit, Berosum, Anno editum, à genuino Beroso, ab Eubio aliisque citato, *dis dia παρων* esse versum, quod iudicium Becani tanti se Vir doctissimus Andreas Schottus,

istud totum Tom. II. Bibliothecæ Hispanicæ p. m. 356 seq. inseruerit, ac tandem Casper Varrerius vel barreiros Lusitanus, Visensis natus, Canonicus primum in Ecclesia patria, mox in Eborensi Metropolitana, huic Pseudo Berofo duo scripta opposuit, & in iis huic Corniculæ Æsopicæ plumas emendicatas ita evellit, ut ejus nuditas omnium eruditorum risum provocaverit, scilicet scripsit

1) Lingva *Lusitanica* Censuras sobre quatro libros intitulados em Marco Portio Catam de Originibus, em Berofo Chaldeo, em Manethon Egyptio, & em Q. Fabio Pictor Romano, Marco de Bethania Ulyssipontensi inscriptas, Ordinis Minorum Chronographo famigeratissimo inscriptas A. C. 1567. Quæ cum perraræ sint in Bibliothecis nostris Germanicis, & rariores adhuc in Doctorum Museis, & in tabernis librariis longe rarissimæ, non ingratum erit fortassis cum Vellejo Paterculo l. 1. Hist. Romanæ p. m. 57. Hoc loco velut formam propositi excedere, & in hac tam præcipiti festinatione, quæ nos rotæ pronive gurgitis ac verticis modo nusquam patitur consistere, ac pæne magis necessaria præterire, quam supervacua amplecti, quasdam tesserulas de hoc opere Varreriano huic pavimento intexere. Et *primo* quidem men-

tionem ejus facit ipse Gasparus Var-
 rerus in Censura Pseudo Berofi Romæ
 1565 excusa, de qua postea largiores
 apposituri sumus dapes. In ea enim
 cum p. 12. de Commentario suo de O-
 phira regione Latine scripto, & Cho-
 rographicis aliquot Hispaniarum, Gal-
 licarum, atque Italiae urbium & locorum
 descriptionibus quædam præmisisset.
 In quosdam, pergit p. 13. itidem sup-
 posititios Historicos, qui nomine Be-
 rofi Chaldæi, atque Manethonis Æ-
 gyptii, Quinctique Fabii Pictoris, &
 Porcii Catonis de Originibus circum-
 feruntur, invecti sumus, quos qui-
 dam Annus Viterbiensis, non solum
 laudibus in cælum ferre, judicio, testi-
 monioque suo comprobare, verum
 etiam quibusdam explicationibus illu-
 strare & celebrare conatus est. Quas
 veluti censorias potationes, cætera-
 que chorographica, quæ sermone vul-
 gari in Commentarium retuleramus, ut
 latine, cum esset commodum, compo-
 neremus, frater meus, cui ego omnia
 mea commiseram, certis quibusdam
 ductus rationibus, typis excudenda
 curavit. Ubi vero editi fuerunt libri,
 passim & celeriter non modo per totam
 Hispaniam dividi atque pervagari, sed
 etiam in Italiam comportari, cepti sunt,
 adeo ut, cum ipse non multo post eo-
 rum

rum editionem Romam venerim, eos, in hanc urbem allatos per homines Hispanos, in Italorum manus pervenisse, ab iisque, quamquam lusitanæ scriptos, avide lectitari, acceperim &c. Tum & Nicolaus Antonius in bibliotheca Scriptorum Hispaniæ p. m. 398 hujus Lucubrationis Varrerianæ titulum affert, additque insuper, voluisse quidem & Latina veste eandem induere, sed impedito Andreæ Schottum in Bibliotheca Hispanica successisse, & quod Varrerius nequiverit, perfecisse. Et tandem modo dictus Andreas Schottus in Appendice Tom. II. Bibliothecæ Hispanicæ p. m. 386 usque ad 406, Interpretationem latinam Censuræ hujus affert, eamque l. c. inserit. In qua probat Varreius, hanc Rapsodiam, quam Annii ediderit, & Commentario inepto & futili & insipido illustrarit, pro genuino factu antiqui Berosi haberi non posse.

a) Quod non Chaldaicam Historiam, sed Hispanicam, Gallicam, Africanam, Æthiopicam, Ægyptiacam, & Italicam potius contineat.

b) Quod multa imprimis de Hispania recenseat, quæ Græcis antiquis omnibus, nedum Beroso Chaldæo ignota fuerint.

c) Quod fragmenta hæc Viterbiensis fragmentis antiquis Berosianis, in Jo-

sepho, Hieronymo, Agathia aliisque
obviis, prorsus sint contraria.

d) Quod multa in ea occurrant nomi-
na recentioris ævi, & post Berosi
ætatem demum nata, v. g. nomen
Alemannorum, Celtiberorum &c.
Addit etiam narrasse Annium, dum
Genuæ Ligurum apud Dominicanos
sodales Prior esset, venisse eodem Ma-
thiam quendam ejusdem instituti, &
olim in Armenia provincialem præfe-
ctum, ejusque socium M. Georgium,
qui muneris loco hoc opus Berosi sibi
donarint.

II) *Lingua Latina*, Censuram in quendam
Auctorem qui sub falsa inscriptione
Berosi Chaldaei circumfertur Romæ 1565,
in 4to. Quæ tam rara & infreqvens est
in republica literaria, ut nec ipsi Ni-
colao Antonio, Scriptorum Hispanico-
rum diligentissimo inquisitori, nota
fuerit. Sane ab eo in Bibliotheca Hi-
spanica Tom. 2. p. 358 Commemorata
non sit, utut ibidem operum Varreria-
norum Catalogum contexuerit. Atque
in ea M. Antonii Amulii Cardinalis
hortatu ea quidem maximam partem
repetit, quæ in Censura jam dicta Lu-
sitania de ~~109111~~ Berosi congefferat.
ut ipse in Epist. Dedicat. testatur. Sed
alio tamen ordine digesta, & majori
rerum copia exornata, & stilo tam ter-
sa

so & eleganti descripta, ut Petri Bembi, & Jacobi Sadoleti, & Pauli Manutii familiarem fuisse, ex dictionis similitudine possis intelligere, si ex confessione ejus propria in Epist. dedic. l. c. non didicisses.

§. 8.

Et si dictum esset de tripode, quod ha-
bet Justinus Martyr in cohortatione ad
Græcos p. m. 34. & Sibylla Cumæa ad
hunc Doctorum Babylonicorum censum
esset referenda. Sic enim l. c. cum dixisset, Græcos rectam religionem ex parte
aliqua, & ea, quæ proxime ad prophetarum
accedunt doctrinam, a veteri Sibylla
& afflatu quodam mirifico per sortes
ac responsa docente, posse percipere
ταυτην δε εκ των βαβυλωνος ορμηθαι Φα-
σι βηρωσθαι, τα την χαλδαιικην ιστοριαν γρα-
ψαντος, θυγατερα υσαν, εις δε τα μιση
της καμπανιας ην ειδ' οπως διαβασαν
εκ των χρησμων εξαγορευειν εν τινι κημα
κτω καλυμνη πολει εξ σημειοις διειδωσθ
βαιων ενθα τα θεματα της καμπανιας ειναι
συμβαινει. Hanc Babylone ortam Berosi,
qvi Chaldaicam Historiam Icripsit, filiam,
ad Campaniæ oras, nescio quomodo, per-
venisse ferunt, ubi responsa dedit in ur-
be, cui Cumæ nomen est; sexto a Bajis,
qvi locus thermas Campanas habet, lapi-
de.

de. Addit præterea Justinus l. c. vidisse se ea in urbe locum quendam, ubi basilicam ingentem uno fabrefactam Saxo, rem sane maximam & admiratione omni dignissimam, *πραγμα μεγιστον και παντος θαυματος αξιον*, ubi oracula edidisse, qui res patrias, à majoribus suis quasi per manus traditas, acceperant, affirmarint. Item, vidisse se in ea urbe loculum quendam ex ære elaboratum *φαινομενα εκ χαλκυσ κατασκευασμενον*, ubi reliquias ejus, *λεψανα αυτης* servari dixerint.

§. 9.

atur, Hæc omnia affert l. c. Justinus, qui *primus* ex Patribus carmina Sibyllina Ethnicis opposuit, & eos hac ratione suo gladio jugulare, ingressus est Nec caret hæc Justinini fabula quadam veri similitudine, si eam cum aliis quibusdam Phænomenis Historicis, ad hanc Periodum spectantibus, composueris. Berosus enim *primus* est, qui Babylonicas scientias in græciam invexit, quiqve ob *divinas prædictiones* ab Atheniensibus publice in Gymnasio statua inaurata lingua donatus est, ut refert Plinius l. VII. c. 37. Atqve sic facile fieri potuit, ut filia vaticinandi arte à patre imbuta, ex Græcia in Italiam, & speciatim in Campaniam, urbemqve Cumam delata sit, quod est in Justinini l. c. Sed non unum est argumentum, quod nos im-

impedit, quo minus his Evangeliiis fidem habere, & hæc verosimilia pro veris venditare queamus. Nam *primum* Justinus ipse, licet carmina Sibyllina pro veris & genuinis habuerit, hæc tamen de Sibylla Hypomnemata non extra dubitationis aleam ponenda censuit, dum narrationibus allatis semper hunc addidit epilogum, *Φασι, λεγῶσι, φασκεῖσι &c.* Tum ea, quam alibi, Apologia videlicet. II. pro Christianis p. m. 69 circa inscriptionem Romanam commisit hallucinatio, qua ad SIMONEM MAGUM retulit, quod ad SEMONEM SANCUM debuisset referre, clarissime testatur, hunc virum Sanctum non fuisse *ἀναμαρτητον*. Et tandem tot tantisque Antinomiis scatet hæc Historia Sibyllæ genealogica, ut, nisi nobismetipsis manifestam vim inferre velimus, eam pro vera habere non queamus.

§. 10.

Etenim si Berosi filia fuisset Sibylla hæc Ratio si Cumana, qui ut supra §. 6. è Tatiano dicimus καὶ Ἀλεξάνδρον γεγονώς h. e. Alexandri temporibus natus, Chaldaicam historiam inscripsit *Αντιόχῳ τῷ μετ' αὐτὸν τρίτῳ* illi Antiocho, qui post Alexandrum tertius fuit, qui hoc nomen gessit, vel prout Eusebius L. X. de Præparat. Evang. Num. XI. p. m. 493 eundem hunc locum Tatiani, sed non iisdem verbis recitat, qui

κατα

milem fuisse, & de generis nobilitate Alexandri M. aliquid effatam, refert.

§. 12.

tio
arta.

Et quidem quod ad primum comma attinet, largitur hoc Isaacus Vossius Straboni, duas fuisse Sibyllas Erythræas, hoc autem simul defendit in Paradoxo de Oraculis Sibyllinis opusculo c. 8. p. 70. Cumnam & Erythræam unam fuisse revera, eamque & *Babyloniam* se dixisse à patria, & *Erythraam*, quod conflagrato Romæ capitolio Anno U. C. DCLXVIII. Cn. Octavio & Scribonio Curione COSS. & cum eo Scriptis Sibyllinis plerisque deletis, ex decreto Senatus in Asiam missi sunt P. Gabinius, M. Otacilius, & L. Valerius Flaccus, qui Erythris extantia oracula Sibyllina Romanam deportarent, & hac ratione jacturam hancce publicam resarcirent. Quo novo Schemate tantum abest ut nostri circuli turbentur, ut potius priores suas lineas retineant. Nam 1) Sibyllam Erythræam & Babyloniam fuisse unam, in Vossii libello memorato quidem legimus, sed sine teste, antiquo cumprimis, qui omnes has duas Sibyllas à se distinctas fuisse docent. 2) Duæ fuerunt Sibyllæ Erythrææ, contendente Strabone, & Vossio eidem hoc concedente, adeoque incertum tamen, quæ ex iis fuerit *Babylonia*. 3) In toto hoc opere id agit Vossius, ut Carmina Sibyllina à Judæis conficta esse edoceat, adeoque

quæ per Sibyllam Babylonicam non fami-
nam fatidicam, sed *Judæum* quendam
Babylonium, Autorem horum Oraculo-
rum, & orbis eruditi Impostorem intelli-
gendum esse velit. Quo ipso nec no-
stras nobis scopas dissolvit, nec ejus à
nobis dissolvendæ hoc loco sunt, utpote
quæ à Joh. Reiskio in peculiari Disserta-
tione, 1691. Wolfenbütelæ edita, aliisque
jam sunt solutæ.

§. 13.

Et sane nova Sibylla opus esset, no-
voque bacide, si diversas Autorum de Si-
byllis sententias componere, & contra-
dictiones varias in harmoniam quandam
redigere velimus, Siquidem hæ ita in-
ter se dissentiunt, ut, etiamsi Heraclidis
Pontici Librum de oraculis, à Clemente
Alexandrino l. 1. Stromatum p. m. 323.
allatum, vel Cleanthis opus de eodem ar-
gumento, à Cicerone l. 1. de divinatione
p. m. 351. laudatum, adhuc haberemus
in manibus; vix tamen, eas à nobis con-
ciliari posse, adcrederem. Adeoque au-
læa huic scænæ obducemus

Diogenes !
Babyloni-
us; Stoicus
quis ?

Babylonica picta superbe,
Texta Semiramia, quæ variantur acu,
& ad doctores alios babylonicos, ad hanc
ætatem spectantes, progrediemur. Et ec-
ce in iis statim nobis fit obvius Διογε-
νης Στοικος γένος Σελευκευς, καλῆμνος δὲ

Βαβυλωνίος δια την γειτονίαν i. e. Diogenes Stoicus, genere Seleuciensis, dictusque babilonius ob vicinitatem, ut scribit Diogenes Laërtius l. IV. p. m. 417. Ubi per *την γειτονίαν* s. vicinitatem. non *locorum* tantum propinquitatem intelligendam esse arbitramur, quæ & Joh. Jonsii mens est Libr. 1. de Script. Philosoph. Hist. c. 2. p. 18. Et Thomæ Stanleji in Hist. Philos. Parte VII. c. V. p. 655. Sed & *nominum* Siqvidem vouchartus autor est L. 1. Geogr. Sacræ c. 8. p. m. 32. in babilonis non opes tantum, sed & nomen successisse Seleuciam, eamque non solum babiloniam (*διακριτικώς*, quia non una fuit Seleucia) Sed & babilonem esse appellatam. Sic enim ait Stephanus, *βαβυλων περσικη πολις μετροπολις Σελευκια καλαμνη*, ubi babilonis ipsum nomen Seleuciæ tributum. Quo & referenda hæc Sidonii Carm 9.

Non coetam Babylona personabo,
Quæ largum fluvio patens alumno
Inclusum bibit, hinc & inde Tigrim,

Atque hæc appellationis ratio prima.
Cui ex Strabone accedit secunda, ducta
à loqvendi *consuetudine*. Quemadmodum
ait L. XVI. p. m. 1079 Babiloniam regionem vocamus; sic indigenas Babilonios dicimus non ab urbe, sed à regione:
A. Se-

A Seleucia non item, & si ibi nati sint, ut Diogenes Philosophus Stoicus. *καθαπερ Διογενης ο Στωικος Φιλασοφος*. Ubi, nescio quis infelix Scholiastes, verbis hinc Strabonis lucem affusus, interpretationi latinæ hanc insulsam superaddidit Parenthesin. *Qui Babylonios usurpatur, pro nominatur*. Quæ secunda nitidissimæ Strabonis editionis est macula, quam Theodori Jansonii ab Almenloven industriæ debemus, Amstelodami 1707. f. excusæ.

§. 14.

Philosophum Stoicum appellat l. c. *Qualis d* Strabo, qui in Stobæo sæpius citatus, *quantus* semper *Diogenes* tantum, sine addito vel patriæ vel Sectæ cognomine, dicitur, *Babylonius* à Galeno f. alio quocunque Autore Libri *περι φιλοσοφικης ιστοριας*, Diogene item Laertio l. c. Empirico l. 9. adversus logicos p. 582. & Cicerone l. 1. de natura Deorum p. m. 179. *Stoicus* autem à Cicerone in Catone Majore f. de Senectute c. 7. & L. IV. Tuscul. Quæst. p. m. 147. Et cum addito *Philosophus Stoicus* à Seneca l. 3. de Ira c. 38. p. m. 107. nec non cum singulari Epitheto *Magnus & gravis Stoicus* à Cicerone l. 1. de Divin. p. m. 351. Et L. 3. Offic. p. m. 469. Atque hic Zenone Sidonio Præceptore usus, ut patet ex Lip-

sui Manud. ad Stoicam Philosoph. l. 1. dissert. XI. p. m. 34. Et Cleanthe, ut docet Cicero l. 1. de Divinat. p. 351. Carneadem in *Dialecticis* habuit discipulum, teste Cicerone l. IV. Academ. Quæst. & Antipatrum in *Ethicis*, eodem Cicerone referente l. 3. de Offic. Nec nullum ejus nomen in Triumviratu isthoc, qui ab Atheniensibus ad Senatum Romanum missus, id agebat maxime, ut multa Propter Oropi vastationem sibi irrogata vel remitteretur prorsus, vel minueretur. Nam licet nullam ejus in hoc negotio expressam mentionem faciat Plinius l. VII. c. 30. Et Ælianus l. 3. Var. Hist. c. 17. diserte tamen nomen ejus affert Cicero l. IV. Quæst. Tuscul. & A. Gellius l. VII. N. A. c. 14. & qui hunc *καρα ποτι* secutus est, Macrobius in Saturn. l. 1. c. V. Qvi de diverso horum legatorum stylo & dictionis genere sermonem facientes, *Carneadem* oratione violenta & rapida, *Critolaum* scita & *teretia* (sic enim expressam legimus hanc vocem in editione A. Gellii basileensi 1519. in f. & Amstelodamensi 1651. in 12mo, Gronoviana item Lugdunibatav. 1687. in 8vo edita, imo & in Parisiensi 1681. in 4to in usum Delphini excusa, pro qua in Macrobbii l. 1. c. rectius occurrit *tereti* Edit. Plantin. 1597. in 8vo) *Diogenem* modesta &

& sobriusum esse, pronunciant. Quid? quod principibus Philosophorum annumeratur à Cicerone in Catone Majore c. 7. laudaturque, quod nec senectus ipsa eum cogere potuerit, in studiis obmutescere. Quæ quanta fuerit, ex Luciani Macrobiis intelligimus; ubi duo de nonaginta annos vixisse dicitur Tom. 2. Op. p. 829. Scilicet si annos vitæ computes. Non autem si annos factus ingenii. Hac enim ratione fuit multo annosior. Et ejus liber de *Minerva* inscriptus, & Physiologiam Stoicam complexus, nec non de divinatione ad mentem Stoicorum compositus, adhuc Ciceronis ævo superfuisset videtur, si Ciceronis Libr. 1. de natura Deorum p. m. 179. Et l. 1. de Divin. p. 351. consulas. Imo longe hic Vir fuit annosissimus, si eum ex famæ diuturnitate metiaris, quæ hodienum durat, quaque in posterum, quamdiu vigeant elegantiores, literæ, per ora virum volitabit.

§. 15.

Miraris, hominem babylonium in Diogeni castra Stoicorum transiisse, qui, si genio Babylo-
fui Seculi & civium obsecundare vo-
luisse, ad Epicuræos potius facere debuisset. nus Epi-
curzus.
fuit saltum. babylonii enim natura homines erant voluptuosissimi, Et babylonica triclinaria, babylonica Peristromata, babylonicus plumatus amictus

per universum terrarum orbem notus, Sed & Saulus prophetis se immiscuit; & in Ethnicis interdum aliqui redierunt ad meliorem mentem. Fuerunt ex babyloniis, qui in Scholas græcorum ingressi, Stoicorum placita sunt amplexi, propter *doctrina* vicinitatem, & divinationum approbationem. Sed nec defuerunt, qui Epicuræis dederunt nomen ob ~~vita~~ harmoniam, & voluptatum studium. Et ad hunc censum referendum existimamus Diogenem alium, itidem Seleucia oriundum, & propterea cum priorē isthoc, cuius jam dedimus Prosopographiam, à Joh. Jonsio accurato alioguin Historiæ Phil. scriptore L. 2. c. 14. p. m. 190. confusum, distinctum autem à Thoma Stanlejo in Hist. Phil. Parte XII. c. 16. & accuratius adhuc à Dn. bælio in Lexico Hist. & Critico p. 1057. Not. C. Nam licet nullam ejus mentionem injiciat Diogenes Laërtius in Vita Epicuri s. Libro X. de vitis philosophorum, utpote qui Sectatores hujus Doctoris recensens, Diogenis Tarsensis quidem, non autem Seleuciensis & babylonii meminit; graphicè tamen eum describit Athenæus L. V. Dipnosoph c. X. p. m. 344. & ejus imaginem ita repræsentat, ut, eum à Stoico æque ac Tarsensi diversum fuisse, per temetipsum facile possis perspicere. Et sane Tarsensis ille Diogenes
non

non immerito in Catalogum eorum relatus est à Jonsio L. IV. p. 333. qui ætate incerta & incognita vixerunt. Hic autem Seleuciensis tempore Alexandri Syriæ regis inclaruit, qui Antiochi Epiphanis filius fuit suppositius, ut ex Athenæi l. c. discimus. Atque sic ratione ætatis Diogeni Stoico fere fuit æqualis, sed, si doctrinam spectes, prorsus eidem dissimilis, utpote qui Athenæo referente vivebat pessimè, eratque maledicus, & invidus & τὰ γελοία μῆδε των βασιλεως απιχομενος h. e. risui excitando ita deditus, ut nec regibus ipsis parcendum arbitraretur. Atque hinc etiam illæ lacrymæ. Hinc, inquam, factum, ut Antiocho, qui postea in regnum successit, exosus factus, ab eo occisus sit ex Athenæi narratione l. c. Quod dum Jonsius l. c. de Diogene Stoico intellexit, Homonymia horum philosophorum deceptus est, quæ Scriptores accuratissimos sæpius in errorem induxit.

§. 16.

Accurate, ut solet, Vir Doctissimus Agatho-Gehardus Joh. Vossius *Diogenes*, eruditio-
cles Bat
nisaude claros, recenset in illustri opere de lonius.
Historicis Græcis l. 3. p. m. 317. Et *quinque*
illis Diogene Laertio in Epicuro enu-
meratis adhuc *quatuor* alios superaddit, Sed
tamen & hunc Epicuræum, jam à nobis de-

scriptum, omittit, & quasi vel non fuerit, vel à Stoico non fuerit diversus, tacitus præterit; At egregie hanc lacunam supplet in *Agathoclis Babylonii* descriptione, quam l. c. p. 316 exhibet. Licet enim adeo clarum non sit, quo tempore ille vixerit, quo nomine & recte à Vossio. Scriptoribus incertæ ætatis est immixtus, attamen hoc extra controversiæ aleam est positum, ipsum jam ante *ισαρκωσω τυ λογυ* inclarusse, cum ab Athenæo, Solino, Cicerone aliisque primæ notæ Autoribus, à *Θεανδρα-πογονια* Servatoris nostri non longe remotis, in testimonium adductus fuerit. Sic enim Athenæus l. IX' *Αγαθοκλῆς ὁ Βαβυλωνίος ἐν πρώτῳ περὶ Κυζικῆς Φησὶν* *ἔτι τῷ* *Agathocles Babylonius Libro de Cyzico sic ait.* *Babylonium* vocat. Et hac ratione ab Agathocle Chio, & Atracio, & Milesio eum diversum fuisse, indicat, à quibus & Vossii acumine l. c. discretus est. Nec obsit, quod L. XII. eundem Cyzicenum appellarit, scripseritque *Μνημονεὺς δὲ αὐτῶν Ἀγαθοκλῆς ὁ κυζικῆος ἐν τρίτῃ τῶν περὶ τῆς πατρίδος*, *Meminie vero eorum Agathocles Cyzicenus in tertio de patria;* Recte nim l. c. conjectat Vossius, unum esse patriæ nomen, alterum domicilii, & Agathoclem Babylonium esse dictum, quod ibi naus fuerit, Cyzicenum vero, quod sedes fortunarum in Mysiæ hac urbe habuerit. Et quid

quid obstat, quo minus dicamus, eum & Cyzicenum appellatum, quod res Cyzicenum describeret? Hoc enim non obscure patet cum ex locis ab Athenæo citatis, tum ex fragmentis ex eo adhuc reliquis, & in variis Autoribus dispersis. Quorum non ultimum est: quod in Athenæo adhuc superstitat, ubi L. 1. enarratur, ut Cyrus primus Persarum Rex Pytharcho Cyziceno, quem impense amabat, septem donavit civitates, ille autem opibus iis insolescens, patriæ tyrannidem affectavit, exercitu adversus eam conscripto, Cyziceni vero fortiter se defenderint. Nec non quod in Cicerone legitur, ubi L. 1. de divinatione. Apud Agathoclem scriptum in Historia est, Hamilcarem Karthaginensem, cum oppugnaret Syracusas, visum esse audire vocem, se postridie cœnaturum Syracusis, cum autem is dies illuxisset, magnam seditionem in castris ejus inter Pænos & Siculos milites esse factam, quod cum sensissent Syracusani, improvisò eos in castra irrupisse, Hamilcaremque ab iis vivum esse sublatum. Ita rem somnium comprobasse. Taceo, quæ C. Julius Solinus in Polyhist. l. 1. c. 1. de origine urbis Romæ ex Agathocle refert. Et quæ Sextus Pompon. Festus de verborum significatione p. m. 219 de eodem argumento, & eodem Agathocle adducit, ubi eundem discrete rerum Cyzicenaarum Scriptorem nominat.

§. 17.

Seleucus
Babylonius.

Et sane, si quid, judico ad eandem hanc Historiæ Literariæ Babyloniciæ sectionem referendum existimamus.

Semer-
onius Ba-
bylonius.

1) *Seleucum Babylonium*, cujus testimonio Hipparchum usum legimus in Strabonis L. I. p. m. 11. in disputatione de maris fluxu & refluxu.

2) *Semeronium Babylonium Persam*, Σήμερωνιον τον βαβυλωνιον περσην, citatum à Chronici Alexandrini Autore p. 18. Hic enim ex eo refert, ut Perseus Danaës filius occiderit Magnum illum Sardanapalum, Regnoque Assyriis erepto, genti Persarum nomen imposuerit.

3) Alios Babylonios, quos Strabo enumerat L. XVI. p. m. 1074. ubi scribit Μειννῆται τε καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐνίων οἱ μαθηματικοί, καθάρτη πιδηνία τε καὶ Ναβυριανὰ καὶ Σαδινὰ καὶ Ζελευκος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς Σελευκειᾶς χαλδαῖος ἐστὶ, ἄλλοι πλὴν αὐτοῦ ἀξιολογοὶ ἀνδρες Mathematici quoque eorum nonnullos commemorant, ut Cidenam & Naburianum & Sudinum. & Seleucus ex Seleucia Chaldaeus est, atque alii complures illustres viri. Ubi acutioribus inquirendum relinquimus. An hic Seleucus Chaldaeus cum priore illo babylonio fuerit idem, an ab eo diversus.

§. 18.

§. 18.

Nec Græcis etiam doctoribus hac ^{Doctores} tempestate babylonia caruit, ut pote qvi Græci in hac ætate se æque in hanc regionem in- ^{Babylonia.} fuderunt, ac antecedente Persici, & eadem quoque occasione. Ut enim Musis Periarum, sic & Græcorum per Martem portæ babylonicæ reclusæ sunt. Et ecce! brevem qvendam indiculum eorum, qvi ex Græcis hac tempestate ad babylonios excurrerunt. Scilicet sunt illi,

1) *Anaxarchus* Pyrrhonis Præceptor & Philosophiæ Scepticæ *primus* Autor & inventor, contra quam vulgò credi solet. *Primus* enim est, qvi dixit, *se ne id quidem scire, quod nihil sciat*, quo ipso se tanquam nota quadam characteristica à dogmaticis & Academicis distinxit, & novi Systematis Philosophiæ Scepticæ fundamentum posuit, ut ex Diogenis Laërtii Libro IX. facile apparebit, si vitam Pyrrhonis cum Anaxarchi vita composueris l. c. à Diogene descriptas. Atque hic Alexandrum in expeditione babylonica comitatus, tanta libertate usus est in eo objurgando, corrigendo, castigando, quanta vix ullus ex iis, qvi hujus Monarchæ à secretissimis fuere consiliis. Cujus rei non contemnendus testis est Plutarchus in Alexandro Tom. 1. Opp. p. 664. ubi Anaxarchi hujus creberrimam

mea-

mentionem injicit, ejusque licentiosos sermones interdum non sine stomacho recenset. Et vel ex solo Justino l. 12. c. 13. liqvet, quantum hic vir apud Alexandrum autoritate & gratia valuerit. „Sic enim ille l. c. Ab ultimis littoribus „Oceani babyloniam revertenti Alexandro nuntiatur, legationes Carthaginiensium, cæterarumque Africæ civitatum, sed & Hispaniarum, Siciliae, Galliae, Sardiniae, nonnullas quoque ex Italia ejus adventum babyloniae opperiri. Adeo universum terrarum orbem nominis ejus terror invaserat, ut cunctæ gentes, veluti destinato sibi regi adularentur. Hac igitur ex causa babyloniam festinanti, veluti conventum terrarum orbis acturo quidam ex Magis prædixit, ne urbem introiret, testatus, hunc locum ei fatalem fore. Ob hoc omissa babylonia in bursiam, urbem trans Eufratem desertam olim, concessit, *ibi ab Anaxarcho philosopho compulsus est rursus Magorum prædicta contemnere, ut falsa & incerta, & si fati consent. ignota mortalibus, at si natura debeantur immutabilia &c.* En speciosum Anaxarchi Sophisma, & in eo Philosophiæ Scepticæ præludia. Et hoc est, quod dicit Plutarchus l. c. p. m. 645. ὁ Ἀναξάρχος ἰδίαν τινα

- πορευομενος εξ αρχης οδον εν φιλοσοφια.
 Anaxarchum ab initio Statim speculiam
 rem sibi in Philosophia elegisse tramitem
 2) *Callisthenes*, Aristotelis ex sorore nepos,
 Etenim & hic Alexandrum, in babyloniam
 euntem, comitatus est, ut ex Plutarcho l. c. discimus, ubi & de ejus cum
 Anaxarcho similitudine & peculiari cum
 doctrinae tum vitae genere non pauca
 leguntur memoratu digna. Atque hic
 est cujus ope observationes caelestes babyloniorum in graeciam sunt translatae,
 si fides *Simplicio* Com. 46. in librum alterum de caelo Aristotelis quam plerique
 omnes admittunt, si *Hermannum* Conringium excipias, qui in *Advers. Chronol.* c. 9. p. m. 46. eandem elevat.
 3) *Nearchus* Marte non minus quam Arte illustris, utpote qui classis alexandrinae praefectus Historiam quoque de Alexandro congeffit, teste *Svida* in voce *Νεαρ-
 χος* Tom. II. Opp. p. m. 211. qui frustra l. c. cum mendacii insinuat, quod
 se *Ναυαρχον*, classis praefectum, fuisse scripserit, *κυβερνήτης μιν*, cum fuerit gubernator tantum. Siquidem à Plutarcho in vita Alexandri p. m. 702. diserte praefectus classis, *ηγέμων*, dicitur, & *Ονέσιππο* *Αρχικυβερνήτη* praepositur. Atque hic ex Oceano in Eufratem reversus, & Alexandro, babyloniam tendenti,

præter pauca quædam Paralipomena hæc omnia ab edaci tempore consumpta sunt, ex iis, quæ ad nos pervenerunt, Scientiarum particulis de universa Encyclopædia faciendum est iudicium. Atque ex iis patet, cæpisse hoc ævo Græciscare Babyloniam, & vestigiis majorum relictis, paulatim ad eas lineas deflectere, quas Philosophi Græcorum, Alexandri M. in expeditione Persia comites, in has terras invexerunt; Sed & constat simul retinuisse multa ex antiquo Scientiarum ordine, & excoluisse adeo

1.) In *Theologia*

- a) *Mantica* s. *rerum futurarum scientiam*. Siquidem, babyloniorum Chaldaeos Alexandro prædixisse babylonem fatalem fore, ex Plutarcho, Justino, Curtio, aliisque accepimus. Et Diogenem babylonium librum peculiarem *de divinatione* scripsisse, in Ciceronis L. 1. de divin. p. m. 351. legimus. Qui tamen ad gustum græcorum potius quam babyloniorum videtur fuisse compositus. Siquidem hæc ejus fuit vera hypothesis Mantica, quam Cicero L. 2. de divin. & ex eo Desiderius Jacotius in Libello peculiari de Doctrina Philosophorum p. m. 580. affert, scilicet, *aliquid prædici posse dumtaxat, quali quisque natura & ad quam quis*

quisque maxime rem aptus futurus sit,
cetera nullo modo posse sciri.

- 3) Οὐρανολογία ἢ L. somniorum interpretationem, id quod ex Curtii L. 3. p. m. 34. aliisque non sine ratione coniecimus.

1) In *Philosophia*

- a) *Physicam*. Etenim egregium Physicæ Babylonicæ est fragmentum, quod nobis ex hæc ætate conservavit Seneca L. III. Quæst. Nat. C. 29. p. m. 781. ubi scribit. Quidam existimant, terram quoque concuti, & disrupto solo nova fluminum capita detegere, quæ amplius ut è pleno profundant. Berofus, qui Belum interpretatus est, ait cursu ista siderum fieri, & adeo quidem id affirmat, ut conflagrationi atque diluvio tempus assignet. Arsura enim terrena contendit, quando omnia sidera, quæ nunc diversos agunt cursus, in cancrum convenerint, sic sub eodem posita vestigio, ut recta linea exire per orbem omnium possit; Inundationem futuram, cum eadem siderum turba in Capricornum convenerit. Hactenus Seneca. Cui gratias maximas habemus, quod hæc decreta Berofiana, ceu antiquæ Theologiæ naturalis Babylonicæ fragmenta ab interitu vindicare, & nobiscum tam liberaliter communicare voluerit.

rit. Et socium Beroso adungere possemus Diogenem Babylonium, qui in libro *Minerva* inscripto, partum Jovis ortumque virginis ad Physiologiam traduxit, & à fabula sejunxit, ex Ciceronis testimonio L. 1. de natura Deorum p. 179 Sed disertè is addit l. c. ipsum Chrysippea quædam retinuisse, adeoque non obscure innuit, eum ut in Mantia, sic etiam in Physiologia, cepisse Græcificare.

b) *Astronomiam*. Si quidem *Chaldaei* Babyloniorum adhuc hac tempestate siderum motus & statas temporum vires ostendisse ex Curtii l. V. C. 1. p. 201 novimus. Et Berosum cum aliis de Astronomia scripsisse, Josepho in L. 1. contra Apionem p. 1043. credimus. Et *Callisthenem* mandato Aristotelis observationes Babyloniorum cælestes in Græciam misisse, Porphyrium habemus testem apud Simplicium Comment. 46. in Librum alterum de cælo Aristotelis.

c) *Astrologiam*. Sic enim Vitruvius l. IX. c. 7 p. m. 389. Cætera, inquit, ex Astrologia quos effectus habeant Signa duodecim, stellæ quinque, Sol, Luna ad humanæ vitæ rationem, Chaldaeorum ratiocinationibus est concedendum. Quod proprium est eorum Genethliologiæ ratio, uti possint ar-

tesacta & futura, ex ratiocinationibus astrorum explicare. Eorum autem inventiones, quas scriptis relliquerunt, quæ solertia, quibus acuminibus, & quam magni fuerint, qui ab ipsa natione Chaldaeorum profuxerunt, ostendunt. Primusque Berosus in Insula & urbe Coo conedit, ibique aperuit disciplinam. Et Lucanus l. VI.

Tunc Babylon Persea licet, secre- v. 447.
taque Memfis, Edit.
Omne vetustorum referet pene- Plantin.
trale Solorum

Abducit superos alienis Theſſalis
aris &c.

d) *apertoria*. Hemicyclium enim excavatum ex quadrata ad enclimaque fucifum Berosus Chaldaeus dicitur invenisse teste Vitruvio l. 9, c. 9.

p. m. 395,

3) *In Philologia.*

Pœſin. Quippe & Magos patria carmina, & vates regum suorum laudes adhuc canere solitos, Curtius l. V. C. 1. autor est.

4) *In Historia.*

Historiam civilem. Et eam quidem in oratione.

Verſa Siquidem laudes regum canere erant soliti juxta Curtii l. c. L. V.

c. 1.

b) *Præfata*, Cujus rei testis est Berosus qui præter ea, quæ de Astrologia atque Philosophiæ disciplinis Græci scripsit, ex annalibus suæ gentis ei decerpfit, quæ scitu digniora judicaverat, ex quibus Historiam contexit Chaldaicam, vel potius babilonicam, quæ etiam propter summam hominis amplitudinem, tum exquisitam operis ipsius doctrinam, & illi temporibus sitis probata, & magnam posterioribus auctoritatem consecuta est, ut pluribus docet Caspar Varærius in Censura Berosi p. 16. seq. Et qui eum multis seculis præcessit Josephus l. 1. contra Apionem p. m. 1045. qui & ipse Berosi scripta fide digna judicat, quod cum Archivis Phœnicum accurate consentiant.

§. 20.

Ejus insignis mutatio & ad Græcismum inclinatio.

Sed dici non potest quantam hac ætate Pædia Babyloniorum vicissitudinem passa sit. Siquidem docti sub hac Græcorum Dynastia non tantum linguæ græcorum addiscendæ dederunt operam, quod ex Berosi reliquiis apparet, adeoque linguæ patriæ, jam tum Persarum inundatione de prisca dignitate defectæ, interitum arcefferunt; Sed & suas Scientias ad Græcorum mentem adornarunt, & quibus caruerunt ex Græcorum Encyclopædia suppleverunt. Sane Mantiam

& Physicam a Babyloniiis *Φιλασοφία* Græcarum hæresi imbutam diximus. Nec satis habuerunt Græci antiqui Babyloniorum disciplinis novas doctrinas intexere, studuerunt quoque orbem universum literarium novis quibusdam Scientiis augere, & sic non rempublicam civilem tantum, sed & literariam suæ potestati subjicere. Quippe hac demum ætate Babylonii ceperunt excolere Græcorum

a) *Rhetoricam*. Atque in ea excelluisse Diogenem Babylonium supra §. 14. monuimus.

b) *Logicam*. Cui operam dedisse Diogenem Babylonium e Cicerone liquet L. 4. Quæst. Academ. p. 42. ubi scribit, *Sic ludere Carneadem solitum, Si recte conclusi teneo, sin vitiose, miram Diogenes reddat. Ab eo enim Stoico dialecticam didicerat. Hac autem merces erat dialecticorum.*

c) *Ethicam, Stoicam* imprimis. Cui deditum fuisse Diogenem Babylonium supra §. 13. & 14. diximus. Nec nullos etiam in ea fecit progressus. Siquidem docuisse eum legimus.

1) *Theoretice.*

1.) Bonum esse id, quod esset natura absolutum. Cicero L. III. de finibus p. 111.

2.) Divitiarum non tam modo, ut ha-

bera, ut quasi duces sint ad voluntatem, & ad valetudinem bonam, sed etiam ut ea contineant, non idem facere eas in virtute, neque in cæteris artibus, ad quas effe dux pecunia possit, continere autem non possit. Cicero L. 3. de finibus p. m. 114.

- 3.) Venditorem quatenus jure civili constitutum sit, dicere vitia suæ mercis oportere, cætera sine insidiis agere, & quoniam vendat, velle quam optime vendere. Advexi, exposui, vendo mea non pluris quam cæteri, fortasse etiam minoris, cum major est copia, cui fit injuria? &c. Quod Cicero L. 3. de Officiis p. m. 469. refert, & simul addit, aliud in hac re visum Antipatro, Discipulo ejus homini acutissimo, qui putarit, omnia patefacienda, ut ne quid omnino, quod venditor novit, emptor ignoret.

- II.) *Præfice.* Cum enim eidem de ira differenti adolescens protervus inspuisset, tulit hoc leniter ac sapienter, dixitque *non quidem irascor, sed dubito tamen an irasci oporteat?* referente Seneca L. 3. de ira C. 38. p. m. 107.

§. 21.

Græci Babyloniorum in

Hæc Babylonii a Græcis accepere hoc temporis spatia; Sed non pauciora Græcis

cis a Babyloniis fuere tradita. Etenim quibus-

1.) Πολον μανγαρ και γνομονα και τα δυο-
δικα μερια της ημερης παρα βαβυλωνιων <sup>dam disci-
puli.</sup>

μαθον εληνης, *Polum equidem & Gnomo-
nen, partes diei duodecim didicerunt Græci
a Babyloniis teste Herodoto in Euterpe.*
Ex quo hoc iisdem verbis, repetit
Eustathius in Comment in Dionysium
Periegeten. p. m. 125.

2.) Απε ναβονασσαρη της χρεως της των
αστρων. κηησεως χαλδαιοι ηκριβωσαν,
και απο χαλδαιων ε προ ελλησι μα-
θηματικοι λαβαντες. A Nabonassare
Chaldæi, (id est Babylonii. Nabon-
assarum enim rex fuit, Babyloniorum)
federalium, motuum, tempora diligen-
ter annotarunt. Etiam Mathematici
Græci ista a Chaldæis acceperunt, re-
ferente Syncello p. 207.

3.) Προγνωσην κατα βαβυλωνιως. *h. o.*
Divinationem secundum mentem Ba-
byloniorum institutam lubenti auro
exceperunt Græci, scribente Tatiano
Assyrico in Oratione contra Græcos,
p. 152. Et Beroso ob divinas prædi-
ctiones Athenienses publice in Gymna-
sio statuam inaurata lingua statuere,
ut refert diserte Plinius L. VII. C. 37.
p. 159.

4.) Berosus in Insula & Civitate Coo
consedit primus, ibique aperuit disci-

plinam teste Vitruvio L. 9. C. 7. pag. 389.

§. 22.

An! Bero-
sus pri-
mus Chal-
daicas di-
sciplinas
in Græci-
am inve-
xerit.

Atque ex his omnibus non inepte col-
ligimus, & Babylonios hac tempestate ex
Græcorum, & Græcos ex Babyloniorum
fontibus sua prata irrigasse, & alteram
gentem alteri in Encyclopædia Philoso-
phica augenda porrexisse manus. An
vero Berosus primus fuerit, qui disciplinas
Chaldaicas in Græciam invexerit? quod
Thomas Stanlejus in Hist. Phil. Orienta-
lis L. I. Sect. I. C. 7. p. m. 14. tam auda-
cter affirmat, id ita in aprico positum esse
non existimo, ut sine formidine oppositi
asseverari queat. Sane Berosus ex ipsius
Stanleji supputatione non inclaruit nisi
circa Antiochi Soteris, vel Antiochi Dei
tempora h. e. sexagesimo demum anno
ab Alexandri M. obitu? At quis tum de-
mum disciplinas Chaldaicas in Græciam
illatas credat, qui recogitaverit Alexan-
dri M. tot Philosophos Græcos habu-
isse comites? Et Pythagoram tot Seculis
ante Alexandrum jam disciplinis Chal-
daicis esse imbutum? Ac licet hoc demus
Vitruvio L. 9 C. 7. Berosum *primum* in
Insula & Civitate Coo consedisse, ibique
aperuisse disciplinam, Exinde tamen
non consequitur, eum primum disciplinas
Chaldaicas intulisse in Græciam. Cum
a Coo ad Græciam non valeat conse-
quen-

quentia. Nec est quod Josephi auctoritate se muniat Stanleyus l. c. p. 17. *quem memoria prodidisse* scribit L. 1. contra Apionem, *Berosum scripta Astronomica & Philosophica Chaldaeorum intulisse Græciæ.* Nam licet, *Φρασι* Josephi *Ἐξηγῆσαι ὡς τὰς ἑλληνικὰς τὰς συγγραμμὰς*, hoc modo exponi posse, non eamus inficias, ex ea tamen nec id conficitur, quod Stanleyus confectum cupit, scilicet Berosum *primum* in Græciam invexisse disciplinas Chaldaicas. Nam *primum* de *scriptis* tantummodo loquitur Josephus l. c. non de *Disciplinis* Chaldaicis. Tum intulisse Berosum ea Græciæ, non autem *primum* intulisse scribit. Et tandem Phrasis hæc Josephiana cum quoque sensum admittit, qui ipsi in versione Sigismundi Gelenii datus est, videlicet Berosum de Astronomia & Philosophia Chaldaeorum Græcas conscriptiones, h. e. *Scripta sermone Græco cancellata* in lucem aspectumque publicum edidisse. Adde. quod Josephus Scaliger in notis ad Manilium p. m. 20. De sola Astrologia id accipiendum, id docet, quod Vitruvius l. c. de universa Chaldaeorum Encyclopædia refert, cui & Claudius Salmasius in præfat. ad Librum de annis Climactericis pag. m. 9. & pag. 40. est ἀποψήφος.

§. 23.

Scholæ
Babyloni-
orum hu-
jus ætatis.

Atque ex hoc etiam patet rei literariæ apud Babylonios declinatio, & apud Græcos auctio, quæ eo majores in Scholis Babyloniorum progressus habuit, quo diligentius lingua eorum exulta, & scientiæ peruestigatæ, & academiæ a Babyloniis sunt frequentatæ. Quod dici non potest quanta navitate & industria hoc tempore factum sit. Et cum florentibus adhuc Babyloniorum rebus Græci ad ipsos excurrerint, eorum Pædia uluri, & hac fidelia suos parietes dealbaturi, Ita his Seculis mutata est oeconomia hujus gentis, ut eos Præceptores agnoverit, quos olim habuerat discipulos. Et licet Scholis plane destituta non fuerit, cum præter Babylonios & Judæi hac ætate suas in Babylonia officinas literarum habuerint; Attamen potissima Babyloniorum Academia hoc temporis tractu fuit Græcia, & Græcorum sapientia ita iis fuit in deliciis, ut Borsippam urbem, bonarum artium nutricem, Græcis Numinibus Dianæ & Apollini consecrarint, ut refert Strabo L. XVI. p. m. 1074.

CAPUT SEXTUM,
DE
EIPUBLICÆ LITERARIÆ APUD
BABYLONIOS EGRESSU QUARTO.
Lucio Sulla proconsule Romano I. Sec.
I. ante C. N. usque ad Sec.
III. post C. N.

Syllabus :

- §. 1. *Babylonii à Lucio Sylia primum devicti.* §. 2. *Postea ab aliis Romanis.* §. 3. *Facies reipublicæ literariæ hoc ævo.* §. 4. *Doctores Echnici apud Babylonios , in genere Magi.* §. 5. *In specie Bardanes Rex.* §. 6. *Babylus Astrologus.* §. 7. *Jamblichus Babylonius.* §. 8. *Græci Eretrienses in Babylonia.* §. 9. *Judæi in Babylonia.* §. 10. *Ananelus Summus Sacerdos accitus à Babylonia.* §. 11. *R. Ada Bar Ahaba Babylonius Sec. 2.* §. 12. *R. Schemuel Nebar densis Sec. 3.* §. 13. *Christiani in Babylonia.* §. 14. *Abdias Babylonius & Eutropius.* §. 15. *Bardanes Babylonius Philosophus & Christianus.* §. 16. *Doctrina Babyloniorum Echnica , Judaica , Christiana.*

§. I.

bylonii
L. Sylla
imium
victi.

Hæc reipublicæ literariæ apud Babylonios fuit indoles sub *Dynastia Græca*; Videbimus nunc qualis fuerit, sub *Dynastia Romana*, quæ Græcam proximè secuta est. Neque enim post amissam semel *autarequias* unquam ad eam retrogressi sunt. Sed ex manu in manum dati, semper sub alterius arbitrio permanere. Et quidem, auctis Romanorum viribus, & potentia eorum, ultra mare excurrente, *Babylonii*, ut testis est Jornandes de Regnorum successione c. 58. p. m. 1071. *crebro concertantes, sæpenumero victi, nunquam tamen ad integrum domiti sunt, donec tandem primum, Lucius Sulla Proconsul sub Arsace æorum rege devicit, ab eoque rogatus, per legatos pacem concessit.* Quod egregie illustratur Sexti Rufi, vel, ut alii appellare malunt, Rufi Festi verbis, qui in breviario, de Victoriis & provinciis populi Romani, c. 15. p. m. 35. *Requiris, inquit, præfecta quoties Babylonia & Romanorum arma collata sint, & quibus victoriis sagittis, pila contenderint (Sagitta enim Parthorum, pila Romanorum arma) Breviter eventus enumerabo bellorum. Furto hostes in paucis invenies esse latatos, vera autem virtute semper Romanos probabis extitisse vi- flores.* Primum à L. Sylla præconsule Arsa-

ces

ces rex Parthorum missa legatione amicitiam populi Romani rogavit ac meruit. Accedit & Plutarchi testimonium, qui in Vita Syllæ Tom. 1. Op. p. 453. hujus rei mentionem faciens, legatum ab Arsace ad Syllam missum Orobazum appellat; & eum in comitatu suo quendam Chalcidensem habuisse scribit, artis Physiognomicæ apprime gnarum, qui inspecto Syllæ vultu, animique & corporis haud defunctorie observatis motibus, atque ad Artis præcepta expensis *προς τας τῆς τέχνης ἐπαγγελίας τῇ φρονιμίᾳ* *παύσασθαι* *δixerit, fieri non posse, quin summus hic Vir futurus esset, & mirari se quemadmodum patiat, & nunc non esset omnium primus,*

§. 2.

Non igitur Pacorus tum erat Parthorum rex, quod scribit Vir, alioquin eruditissimus Christophorus Cellarius in Hist. Antiqua p. 208. ubi seriem regum Parthicorum exhibet, sed Arsaces III. atque hoc ita manifestum est ex I. I. c. c. ut ipse Cellarius in notis ad Sexti Rufi c. 15. p. m. 36. hoc aperte falsus lectori facultatem dederit, Pacori nomen l. c. expungendi, & pro eo Arsacis rescribendi. Atque sub hujus potestate tum degentes Babylonii una cum Parthis hoc ævo Romanorum arbitrio se submiserunt,

quod

Postea ab aliis Romanis.

quod & Lucanus docet L. I. v. 11. ubi canit

*Cumque superba foret Babylon spolianda
tropais*

Nec dissentit Messala Corvinus de Augusti progenie p. m. 699. quicunque etiam his homo fuerit, & quæ ætate, quo loco, quæ occasione hoc suum opusculum elucubraverit, (Sane Augusti ævo non extitisse ex verborum & rerum œconomia satis arbitror esse manifestum, quæ ab ætatis aureæ indole toto cælo diversa est) Sic enim ille l. c. *In Asiam jam ante perventum fuerat, & victo Antiocho potentissimo Syria rege, victo Mithridate, Syria, Phœnix, Ctesiphon, Babyloniam, Judæa, Palaestina, Arabia, Cilicia, & omne Ponti regnum cum ipsa minore Asia, in quâ Phrygia, Lydia Bithynia, Paphlagonia Isauria & Cappadocia, regiones continentur, mandatis obtemperare. Nec tamen in fide persistere, sed frenâ mordentes contra Romanorum luctati sunt mactus. Quippe Paulus Diaconus l. X. Hist. Miscellæ c. 3. p. m. 863. autor est, Trajanum Antemysium magnam Persidis regionem, Seleuciam & Ctesiphontem, Babyloniæ & Edeßam vicisse ac tenuisse, Quod ad verbum ex breviario Sexti Rufi exscripsit, qui c. XX. de eodem Trajano verba faciens, Antemysium, imperatoris, episcopi*
mam

Perfidis regionem, Seleuciamque Ctesiphontem ac Babyloniam accepit ac tenuit.
 recte quidem vocabulum Rufianum
 pit Jornandes l. c. per *uicit* exposuit,
 videm vincendi erant rursus, qui in li-
 tatem seasseruerant. Nec difficulter
 dimus Trajanum eosdem sub iugo
 visse, qui teste Plinio in aureo Panegy-
 sti huic Principi dicto c. 19. *ferociam*
urbemque Parthorum, (quorum impe-
 tum Babylonii erant subiecti. teste
 epho scriptore *συγγεγραμ.* l. 18. Anti-
 t. Judaic. c. 12. p. 644.) ex proximo
litus magno terrore cohibuerat, Rhenum-
& Euphratem admirationis sua fama
iunxerat. Et Ctesiphonte capta pri-
 Parthici cognomen sibi acquisiverat,
 e Joh. Xiphilino in Dionis Epitome
 m. 338. An vero & ii eosdem sub sua
 estate semper retinuerint, qui Traja-
 subiecti Imperio Romano præfuerunt?
 n unus in Historia Romana locus est
 nobis obstat, quod minus hoc affirma-
 queamus. Nam *primum* Photius in
 il Codice 94. p. m. 242. Autor est,
 toninum philosophum cum Vologæ-
 Parthorum rege bellagessisse, & victo
 vologælo Parthorum regionem factam
 e τοῖς Παρμαίοις τῆς κατὰ τὴν Ῥώμην
 rum cessisse ditionem, Tum Dio Ni-
 us, vel potius, qui ex Dione florilegium
 oddam biographicum congescit, Joh.

Xiphilinus in Vita Severi p. 409. refert, Severum in bello Parthico Seleuciam & Babylonem desertas celeriter cepisse, & paulo post Ctesiphontem diripiendam dedisse militibus. Porro Rutilius in breviario c. 28. scribit, Julianum bello Persico implicitum contra Ctesiphontem in Tigridis & Euphratis ripa habuisse castra, & tandem idem Rutilius l. c. capit. Valenti Imperatori precatur, ut ad ingentem de Gothis etiam *Babylonia* ipsi palma pacis accedat.

§. 3.

Facies
reipubli-
cæ litera-
ria hoc
æva,

Atque ex eo patere arbitror, quall per quatuor hæc Secula apud Babylonios fuerit Dynastia, scilicet fuit Romano-Parthica. Quippe, hoc spatio Parthi cum Romanis semper divisum in Babylonia habuerunt Imperium, & se mutuo tamdiu de ponte deturbarunt, donec Parthi à Persis victi, & regno exuti, iisdem una cum reliquis provinciis & Babyloniæ concedere coacti sunt, quod Sec. III. post C. N. contigisse manifestum est. Cave autem existimes, Babyloniæ hac tempestate Scientiarum prorsus fuisse expertem. Interturbatæ sunt ejus Musæ frequenti armorum strepitu, Sed non prorsus in exilium actæ. Fuerunt ex *Ethnicis*, qui eas ab interitu vindicarunt, Fuere itidem ex *Judeis*, & accesserunt hoc intervallo etiam nonnulli ex *Christianis*.

§. 4.

Et quidem, quod ad *Ethnicos* attinet, Doctores qui Musarum Babyloniarum hoc tem- Ethnici
pore fuerunt vindices, Spectant huc apud Ba
præ cæteris *Μαγοι Βαβυλωνιων* T. Magi ^{bylonios}
Babyloniorum, ut dicuntur Philostrato ^{in genere}
in Vita Apollonii Tyanensis l. i. c. 2. p. ^{Magi}
m. 3. Hos enim & in dubiis his rebus
superfuisse adhuc in Babylonia, Philo-
stratus l. c. autor est, qvi libr. i. c. 32.
p. m. 40. & alibi Apollonium Sec. I. post
Χριστογονιαν illustrem, propterea cum pri-
mis in Babyloniā transisse scribit, ut
Sapientiam, quæ Babylonis semper ex-
titerit *επιχωριος* i. e. quasi connata, &
glebæ eorum adscripta, quæque Magis
semper curæ cordique fuerit, exploraret,
& insimul dispiceret, *ετα θνα, ως*
λεγονται, σοφοι εισι, An etiam in di-
vinis, ita, ut fama loqvatur, saperent?
Nec inutilis fuit Apollonio hic in Ba-
byloniam secessus. Invenit enim ibi
Magos Sacrorum Antistites l. i. c. 29.
p. 37. Sapientes itidem & regi suo O-
ptima quæque apprecantes l. i. c. 48. p.
48. & cum quibus versari posset, institu-
tione accepta ac data l. i. c. 26, p. 35.

§. 5.

Et ne solos forte Magos hoc tractu In speci
temporis sapientiæ operam dedisse exl- Bardanes
times apud Babylonios, Ecce & regem Rex,
K ipsum

ipsum in scenam producemus, studio literarum æque ac amplissimi honoris fastigio fulgentem. Erat hic Ουαρδανης dictus Philostrato l. c. c. 21. p. 27. Bardanes Tacito l. X. Annal. c. 9. Artabani regis Parthorum filius, ut docet Josephus l. 20. Antiqu. Judaic. c. 2. p. 687. quorum ditioni tum Babylonia suberat, ex ejusdem Josephi l. 28. c. 12. p. m. 644. occurrente testimonio. Is enim Babylone tum sedem habens regiam (quam tempore æstivo Ecbatanæ, in Media, hyberno autem Seleuciæ prope babylonem habuisse Strabo docet l. XI. p. m. 793.) non tantum Græcorum linguam æque ac suam vernaculam habebat cognitam; Sed & Apollonium Sapientiæ causa universum orbem peragranti, & fama Bardanis invitatum in babyloniam profectum, summa humanitate excipiebat, & omnibus suis sermonibus & actionibus probabat, se talem esse, qualem ex Rumore sibi conceperat Apollonius, & qualem thronus & diadema Parthorum requirerebat, si fides Posidonio. Sic enim ille apud Strabonem l. XI. p. m. 784. *Των παρθυαίων συνεδριον ηναι διττον, το μεν συγγενων, το δε σοφων και Μαγων εξ αν αμφοιν της βασιλεις κατιστησιν, duplex esse concilium Parthorum, unum cognatorum, alterum sapientum Ὁ Μαγων*

gorum (pro quo in editione Strabonis Almenloveeniana minus recte magnorum legitur) reges ex utroque deligi.

§. 6.

Est hic procul dubio ille posidonius, ^{Astrologus.} Babylon quem idem Strabo sæpius in testimonio advocat, quemque L. XI. p. m. 752. Pompeji temporibus, vel quod idem est, non longe ante suam ætatem vixisse scribit, qua regnum Parthorum cum Romanorum imperio de principatu contendisse l. c. p. 784. affirmat. Et Seculo eodem *Babylus* Astrologus Romæ eluxit, qui Neroni familiaris ex stella crinita, per continuas noctes orta, solere reges talia ostenta cæde aliqua illustri expiare edixerat, quod in Svetonii Nerone c. 36. legimus, ubi Lectoris iudicio decernendum relinquo, an lectio vulgata hoc loco in Svetonio retinenda, an vero pro *Babylo* Astrologo, *Babylonius* Astrologus legendum, & sic pro nomine proprio appellativum substituendum? Sane Codices MSCTi hic admodum variant, docente Lævino Torrentio in h. l. & pro *Babilus* interdum *Papilus*, interdum *Babillus* habent, atque eo ipso nos certiores reddunt lectionem h. l. esse ambiguum & incertam. Tum Babyloniorum ex astris prælagiendi ratio hoc Seculo admodum invaluit apud Romanos, quod ex A. Gellii N. A. apparet,

qvi l. XIV. c. i. integram Favorini Philosophi dissertationem exhibet, Græco sermone hac tempestate Romæ habitam, Babyloniorum Astrologiam impugnantem. Et tandem textui Svetoniano non tantum nulla vis infertur hac conjectura admissa, sed & ejus œconomiz major lux conciliatur.

§. 7.

nbli-
isBaby-
lius.

Facile tamen patimur unumquemque hic abundare suo sensu, nec decedit nobis quicquam de Historizæ literariæ opibus, etiamsi hic Babylonus é Catalogo doctorum Babylonicorum hujus ætatis eximatur. Siquidem jam alius præsto nobis est ejus locum & Orchestram occupaturus, & hic est Jamblichus, Babylonius origine, professione Philosophus, qvi Seculo à nato Christo secundo floruit, qvo Söæmus Archemenidis filius, Arfacæ nepos, rex Majoris Armeniæ, Antoninus Philosophus Romanus Imperator, & Vologæsus rex Parthorum extitit à L. Vero Romanorum Imperatore regno exutus, ut ipse testatur apud Photium Codice 94. p. m. 242. Qvi Magia imbutus, & *Ελληνική παιδεία* h. e. Græcorum disciplina, in Babyloniorum Scholis jam pridem usu recepta, ac varia fortuna usus, scripsit *τα καλῶμένα βαβυλωνικά*, teste Svida in *Γ' αμβλῆχος* Tom. I. Op. p.

1214. h. e. *de rebus patriis reliquit quadam inscripta, Babylonica.* Atque hoc putatur esse istud *Δραματικόν* i. opus Dramaticum de Rhodanis & Sinonidis amoribus, cujus Epitomen nobis conservavit Photius in bibliotheca Codice 94. p. 238. imo quod totum adhuc superstare dicitur. Sic enim Vir illustris Petrus Daniel Huetius in pereleganti libello de fabularum Romanensium origine p. m. 35. *Non multi anni sunt, cum in Scorialensis templi Bibliotheca liber iste viseretur, sed ipsum ibi nunc frustra requiras. Alicubi legere me memini Jungermannum, qui Longi Pastoralia illustravit, hujus operis exemplar habuisse. Et non ita pridem Leo Allatius ejusdem particulam edidit.*

§. 8.

Græco sermone scriptum fuisse hoc Græci opus Jamblichi extra controversiæ aleam triensis est positum; Nec mirabitur quisquam in Babylonia, eundem tam tritum fuisse in Babylonia, qui recogitaverit, & ante & post Alexandri M. tempora hujus regionis incolæ cum Græcis multum habuisse commercii, & Græcorum Encyclopædiam post Alexandri M. interitum ita arrisisse Babyloniis, ut ex ea non parum in oeconomiam suam literariam transsumerint. Accedit Eretriensium à Datide & Artapherne devictorum, & in Babyloniam ab iisdem deductorum colonia, quæ Cissiam

siam regionem non longe à Babylone
 diffitam, hac tempestate incolens, ab Apol-
 lonio invisa, & Regi bardani de meliori
 nota commendata est; ut in Philostrato l.
 I. de vita Apollonii c. 24. & c. 36. le-
 gimus. Hi enim homines huc tanquam in
 exilium deportati, *Φυλατῶντες τὴν ἀρ-
 χαιὸν γλῶτταν* h. e. retinentes antiquam
 suam linguam, ut ait Herodotus l. VI. p.
 m. 119. Apollonii adhuc ævo Græcè lo-
 quebantur, & scribebant, Græcorum more
γράφοντες τῶν Ἑλλήνων τροπῶν, teste Phi-
 lostrato l. c.

S. 9.

læi in Nec soli erant Græci, qui hoc tempo-
 ylonia re Babyloniorum erant hospites, erant &
Judæi, qui tempore Nabuchodonosoris
 huc translati a Cyro primum, Esdræ I. v.
 I. tum a Dario Histaspis, Esdræ VI. v. I.
 seq. & tandem ab Artaxerxe Longimano,
 Nehem. IV, v. I. acceperunt quidem po-
 testatem revertendi in patriam. Sed ta-
 men non pauci ex iis in Babylonia re-
 manserunt, vel mercaturæ exercendæ
 commoditate, vel terræ ubertate, vel aliis
 quibusdam cupediis illecti & inescati, &
 motibus intestinis a patriæ finibus repe-
 tendis deterriti. Siquidem Autor est Jo-
 sephus l. c. contra Apionem p. m. 1049.
 vel potius Hecataeus Abderita l. c. a Iose-
 pho in Scenam productus, ad testimoni-

um de Judæis proferendum, gentem hanc factam esse *πολυανθρωποτατον*, h. e. numerosissimam, & Persas multa millia traducta in Babylonia collocasse, nec pauca etiam a morte Alexandri in Ægyptum & Phœnicem esse translata, propter seditionem in Syria factam. Et L. XV. Antiquit. Judaic. c. 2, p. m. 511. scribit. Hyrcanum ad se perductum Phraaten Parthorum regem propter dignitatem generis comites habuisse, & viculis solum permisisse Babylone degere, *καὶ πληθος ην ιουδαιων*, ubi magna erat Judæorum frequentia. Hi non aliter quam Pontifici ac regi Hyrcano honorem habebant, nec hi solum *καὶ παν το μεχρις ευφρατης νεμομενον ιουδαιων εθνος*, sed quantum Judæorum ultra Euphratem habitat. Nec ipsius Iosephi tempore Babylonia Judæis erat destituta. Quippe & l. c. contra Apionem p. m. 1036. disperforum Judæorum in Ægypto & Babylonia mentionem facit. Et L. XVIII. Antiquit. Judaic. C. 12. p. m. 649. ancipitem eorum fortunam in his terris egregie describit; docetque, quantum dissidium inter Judæos & Babylonios fuerit, propter diversos ritus, nunc his nunc illis prævalentibus, & quam postea Anisæi sodalitio sublato, eorum potentia & robur decreverit, adeo ut relicta Babylone Seleuciam com-

migrare fuerint coacti, ubi cum Syris primum foedere coniuncti, Græcis fuere graves, sed postea a Syris derelicti, qui ab ipsis ad Græcos defecerant, supra quinquaginta virorum millia amiserunt, & sic Ctesiphontem secedere, & tandem Neerdam & Nisibim se recipere sunt compulsi.

§. 10.

Ananelus Hæc Judæorum Babyloniorum bre-
Summus vis est Ephemeris e Josepho excerpta.
Judæo- Quæ ne prorsus subsistat in generaliori-
rum bus, specialiora quædam iisdem adjicie-
Sacer- mus, & his rebus civilibus literarias
dos acci- quasdam intexemus, ne longius a scopo
tus e Ba- discessisse videamur. Et huc non istud
bylonia. spectat tantummodo, quod Josephus l. c. contra Apionem p. m. 1036. Sacerdotes quosdam suo ævo adhuc in Babylonia dispersos fuisse scribit, sed & id referendum est cum primis, quo L. XV. Antiq. Jud. c. 2 & 3. narrat, Ananellum Babylone accitum ab Herode ad summi Sacerdotis fastigium esse evectum. Hic vir genere Pontificali ortus quidem, non tamen erat *επιχρησιος* i. indigena tunc temporis, sed natus ex Judæis olim ultra Euphratem traductis per Assyrios, ut Josephus ait L. XV. Antiq. Jud. c. 3. p. m. 513. Atque hunc Babylone evocatum contra leges patrias Herodes Pontificem fecit maximum. Ac licet postea eun-

eundem deturbare rursus de hoc gradu, & Aristobulum adolescentulum, vix decimum septimum agentem annum, eidem sufficere coactus sit, ut turbatis familiæ rebus consulere, Aristobulo tamen sublato & per insidias interemto, Ananelus amissam dignitatem rursus obtinuit, ut in Iosephi l. c. legimus.

S. II.

Atque hic idem Ananelus, est cujus R. Ada I
nomen in Diptychis summorum Sacerdotum Hierosolymitanorum occurrit, quæ Ahaba I
Paschalio sive Chronico Paschali a Dn. bylonit
Sec. II,
du Cange Parisiis e Typographia regia
1688. f. edito p. 188. & 208. sunt inserta. Quod opus Corporis Historiæ Byzantinæ sive Constantinopolitanæ præclarum membrum est. Et o quam multiplicatus est doctorum Judaicorum apud Babylonios numerus, posteaquam urbs Hierosolyma a Romanis excisa, & una cum templo Scholarum Palæstinarum dignitas & excellentia ad incitas redacta est! Tum enim Babylonix tantum accessit, quantum Judææ decerptum est. Et licet umbra quædam avitæ eruditionis avitis sedibus relicta sit; Attamen & hæc deinceps evanuit, & corpus ipsum in Babyloniam secutum est. Mortuo enim R. Jehuda sancto, qui totius literaturæ Judicæ unicum lumen & columen in Palæstina fuerat, duo primarii ejus discipuli

Raf & Samuel, in Babyloniam migrarunt, ubi studia cæperant esse longe cultiora, eoque maximam partem doctorum & discipulorum secum ex Judæa pertraxerunt, ut testantur Chronica ipsorum, & ex iis refert Joh. Buxtorfius in Comment. Masorethico C. 6. p. m. 4. Hoc factum est A. M. 3943. C. 183. ut recte docet ex Bereſchit Rabba Paraſcha 48, Seder חיי שרה Vir Doctiss. Joh. Christ. Wolfius in bibl. Ebr. p. 110 Atque ex eo corrigendus est Joh. Henricus Alstedius, qui in Chronologia Num. 42. p. m. 428. hoc A. C. 211. accidisse scribit. Et is præcisè annus, qui R. Jehudæ Hackadosch vitam abstulit, Rab Adæ bar Ahabæ vitam impertivit, cujus egregiis in rem literariam meritis Scholis babiloniorum non tralatitia lux circumfusa est. Hic enim communi reipublicæ babiloniorum literariæ œstro percitus, Astronomiæ studio se dedit cumprimis, & in eo tantos fecit progressus, ut ejus computum non pauci ex Ebræis magni nominis Viri secuti sint, teste Joh. Christ. Wolfio l. c. utut sine scripto, & per traditionem oralem tantummodo ad posteros pervenerit eodem judice. Plane ut Autor Libri Cosmi Parte IV. 29 p. m. 318. de Judæorum antiquorum computo refert; *Eos Scientiam Astrorum Cælestium accuratam, claram, & certam per revolutionem Luna,*
qua

qua est dierum 29. horarum 12. scrupulorum 793. *παλποπαδοτως* traditam, & continuatam à domo Davidis sine errore & confusione, ut & per revolutionem Solis certam habuisse. Et licet primus dici non possit hic noster R. Ada, qvi computum Judæorum in ordinem redegerit, & ad certa principia Astronomica revocarit, cum Libro Cosmi teste R. Elieser filius Hyrcani jam in hoc stadio & studio se exercuerit, Librumque de hac scientia reliquerit dictum *Pirke* R. Elieseris filii Hyrcani, in qvo describatur *mensura terra* & *unius cujusque sphaera*, *natura Planetarum fiderum cælestium*, *signorum Zodiaci*, *eorumque domus*, *prospera* & *adversa*, *ascensus* & *descensus*, *elevatio* & *declinatio*, ut & *mensura motus*; Princeps tamen diei potest & præcipuus, inprimis si ita est, qvòd habet Joh. Henr. Alstedius in Chronol. Doct. Judaicorum p. m. 437. Hillelem Hannas philosophum & Astronomum ultimum ex posteritate Hillelis, & Sec. IV. illustrem, confecisse novum computum reducendo eum ad antiquum computum R. Adæ. Unde universi Judæi ejus computum sequantur in hodiernum usque diem.

§. 12.

Incaluere tum & Palæstinorum & Babyloniorum Synagogæ Astronomiæ studio, siquidem R. Elieser Palæstinus

Rav. Schmiel N
fuit hardeeni
Ori- Sec. III

origine, & R. Ada Babylonius. Et eodem hoc tempore, quo R. Ada Babyloniorum Scholas Scientia Astronomica illustravit, eluxit quoque Rav Schemuel Doctor Gemaricus & princeps Academicæ in Nehardea, dictus a singulari Embolismorum notitia *Samuel larchinaus*. Atque hic est ille Samuel, de quo Autor Libri Cosri refert, l. c. p. 319. eum gloriari solitum, *Nota sunt mihi via celi, sicut semita Nahardea*. Hic quoque est, qui teste Joh. Christ. Wolfio in Bibl. Ebr. p. 1084. Modum inveniendi solis ingressum in quatuor puncta cardinalia ostendit. Hic denique est, a quo R. Ada in computo Astronomico ita discessit, ut R. Ada annum diebus 365. & horis 6. R. Schemuel autem annum diebus 365. & horis 5 & partibus horæ 997. momentis 48. absolvi statuerit, teste Maimonide in tr. Kiddusch Hackodesch c. 9. & ex eo Joh. Christ. Wolfio l. c. p. 110.

S. 13.

Christiani Obiit hic Vir A. M. 4010. C. 250. quo
in Babylonia. tempore Doctores Gemarici s. Amor-
 raitæ Judæorum in Babylonia caput eri-
 gere præ cæteris, & omnium eruditorum
 recutitorum oculos in se derivare cæpe-
 runt, quod cap. seq. enarrabimus. In
 præsentem enim missis Judæis ad Christia-
 nos digrediendum nobis est, & eorum
 quoque breviter describenda sunt fata li-
 tera-

teraria, quæ Babylone iis obtigerunt. Si-
quidem factum est hoc temporis Articulo,
ut præter Judæos & Christiani Babylone
innotuerint, & peculiarem Ecclesiam
Scholamque ibi excitarint. Quod
ex Historiæ cum Sacræ tum profanæ mo-
numentis tam manifestum est, ut vix
quemquam esse existimemus in eru-
ditorum numero, qui hoc ignorare queat.
Quis enim tam hospes est in Sacro Co-
dice, qui nesciat memorandum Epistolæ
1^æ Petr. c. V. v. 13. locum; *Salutat vos ea, quæ est
in Babylone vobiscum electa Ecclesia, & Mar-
cus filius meus*, quo Ecclesiæ Christianæ
Babylonicæ Genesis non obscure adstrui-
tur. Ac licet non desint, qui nodum in
scirpo quærentes clarissimo huic testimo-
nio, nescio, quas tenebras offundere ge-
stiant, Adeoque pro Babylone hac Si-
nearitica, nobis Babylonem Ægyptiam,
& quod magis mireris Romam, & quod
omnium maxime, ipsam Hierosolymam
obtrudere allaborent, ut ostendant ni-
hil tam alienum esse à veritate, cui non
aliquis veritatis fucus induci queat. Ple-
rique tamen ex iis, qui norunt quam ple-
num opus nausæ sit, difficiles congere-
re nugas, & spinas colligere, ubi rosis de-
cerpendis vacare posses, literæ hoc lo-
co inhærendum, & vocem controver-
sam in sensu famosiori sumendam docent,
pro ea urbe, quæ ad Euphratem sita in
regno

regno Babylonico quondam fuit Metro-
 polis. Et dici non potest, quam mihi
 probatus fuerit ille candor, quem in Gui-
 lielmo Cave Viro Doctissimo hac in par-
 te animadvertisse visus sum. Hic enim
 cum in Antiquitat. Apostolicis c. X. §.
 V. p. m. 300. per Babylonem Romam
 „ intelligendam esse l. c. scripsisset, auto-
 „ ritate testium non minus, quam testimo-
 „ niorum veritate, inductus, postea me-
 „ liora edoctus, priorem hanc senten-
 „ tiam ipse obelo notandam censuit, dum
 „ in Hist. Lit. Sec. I. p. m. 4. de Petro
 „ verba faciens, reliquit, ait, post
 „ se Epistolas duas, Judæis- Christianis
 „ præcipue inscriptas. Harum prima
 „ babylone scripta est, per quam Ro-
 „ mam figurate intelligendam esse con-
 „ tendunt tum veterum, tum recen-
 „ tiorum plurimi, Verum tum rerum,
 „ tum temporis rationi magis congruit,
 „ ut vox Babylon ~~p̄tr̄as~~ intelligatur, id-
 „ que vel de Babylone Parthica, cui
 „ vel in ipsis ruinis babylonis nomen ad-
 „ hæsit, quod ex Strabone, Plinio,
 „ Stephano aliisque constat, vel de
 „ babylone, quæ in Ægypto erat, cujus
 „ mentionem faciunt, Strabo, Ptole-
 „ mæus, Stephanus aliique, de qua ur-
 „ be haud pauca congestit Rever. Ce-
 „ striensis de success. Dissert. l. c. 8. §.
 „ 7. Verum ego priorem sententiam
 tan-

„ tanquam longe verosimiliorem ample-
 „ ctor, tum quod in Babylone Parthica
 „ magna esset Judæorum frequentia, qvi
 „ αιχμαλωταρχην, suum habuerunt, tum
 „ quod Petro Antiochia discedenti facilior
 „ ac commodior in hæc loca esset transi-
 „ tus, in quibus eum diu prædicasse, nemo
 „ opinor facile negabit, quod verò in
 „ Ægypto unquam versatus fuerit, ne
 „ levissima quidem antiquitatis umbra
 obtendi potest. Hactenus Caveus. Cum
 quo plane ομοψηφος vir πολυμαθισατος
 Cl. Salmasius in Comment. de lingua
 Hellenist. p. 211. Et in offilegio Lin-
 guæ Hellenist. p. 329. Item Joh Casp.
 Svicerus in Thesauro Ecclesiast. Tom.
 I. p. 613.

§. 14.

Quorum reformata hypothesis de Abdias
 vero Epistolæ hujus Petrinæ natali solo byloniu
 quo magis veritati est consona, eo & Eutro
 magis mirandum nobis esset, Abdiam Ba-
 bylonium de illustri hac babyloniorum
 conversione in Historia certaminis Aposto-
 lici, & Petri biographia ne γρη quidem
 habere, nisi hunc sætum suppositum esse
 constaret iis omnibus, qui habent nasum.
 Nam licet, Julius Africanus; in præ-
 fatione hujus Libri Apocryphi magna cum
 παρησια scribat; Hunc Abdiam Salvato-
 rem in carne vidisse, & secutum Simo-
 nem

nem & Iudam Apostolos in Persida primum Babylonis Episcopum fuisse, & ibidem Historiam scripsisse Apostolicam sermone Ebraico, quæ ab Eutropio ejus discipulo Græce versâ, a se tandem in latinum sermonem traducta sit; tantum tamen abest, ut huic Historiæ, dicam an fabulæ? fidem habere possimus, ut adhuc ancipites hæreamus atque dubii, an Abdias hic unquam extiterit? Et si extitit an hanc Historiam congefferit? Et si congeffit, an Ebraico sermone composuerit? sane non levicula sunt, quæ nobis hic a Viris doctissimis, Gerhardo Joh. Vossio L. 2. de Hist. Gr. C. 9 pag. 210. Guilielmo Caveo in Hist. Lit. Sec. I. p. 18. Joh. Alberto Fabricio in Codice Apocrypho N. T. p. 388. seq. Joh. Christoph. Wolfio in Bibliotheca Ebraica p. 937. aliisque, quos enumerare nihil attinet, jam mota sunt dubia. Et si nihil aliud hoc unicum nobis magnum injicere posset scrupulum, quod Pseudo-Abdias gesta Petri Babylonica prædicationem, inquam, Evangelii & Epistolam ibidem scriptam non magis tetigit, quam si Petrus numquam Babyloniorum fuisset Apostolus, & ipse numquam eorum Episcopus.

§. 15.

Atque hæc causa est, quare nec Abdiam ipsum, nec Eutropium ejus discipulum eruditorum Babyloniorum abaco inferere conemur, utut sciamus Wolfgangum Lazium, qui Abdiam *primus* blattis ac tinea ereptum orbi erudito communicavit, in præfatione suæ editionis basilicæ 1551. in f. typis exscriptæ, & A. C. 1576. a Materno Cholino in 12. recusæ, ita lectione ejus fuisse captum, ut vel Abdiam sua ex Luca, vel Lucam ex Abdia sumsisse crediderit. Abundet Lazius suo sensu, nos abundabimus nostro. Et hocce opusculum tam procul abesse putamus ab operum Apostolicorum indole, quam Abdias ipse ab *Abia* rege Arabum, qui eodem hoc Seculo i. post C. N. inclaruit, a Josepho l. XX. Antiqu. Jud. c. 2, p. 688 memoratus, nec non ab *Abdo*, i. ut a Ruffino vocatur *Abdia*, *Abdi filio*, qui itidem hoc Seculo vixit, & podagra laborans a Thaddæo valetudini restitutus est, ut scribit Eusebius Hist. Eccles. l. 1. c. 12. p. 34. Imo & ab *Abdia* Astronomo Chaldaico & Babylonico, qui fati Mathematici defensor a bardesane Babylonio peculiari opere confutatus est, cujus egregium fragmentum conservavit nobis Eusebius l. VI. de præparat. Evang. Num. X. p. m. 273. In eo Syrum se dicit tantummodo p. m. 280.

Bardesane Baby-
lonius
Philoso-
phus &
Christia-
nus.

Et Epiphanius l. 2. contra Hæres. Num. 56. p. 214. Edessæ in Mesopotamia natum esse scribit, Attamen & Porphyrio l. IV. *περι αποχης* c. 17 & Hieronymo L. II. adversus Jovinianum diserte dicitur babylonius, vel quod in Babylonia præceptis institutisque philosophiæ imbutus sit, vel quod ibidem sua doctrina maxime enituerit. Siquidem Eusebio l. c. n. 9. p. 273. teste, Vir fuit summam Chaldaicæ doctrinæ perfectionem & absolutionem adeptus, *καὶ αὐτὸν τῆς χaldaïκης ἐπιστήμης ἐληλακως*. Neque contra decreta Historiæ literariæ committere quippiam existimo, dum Bardesanem hunc Eusebii a bardesane Hieronymi, & Porphyrii, non distinguo. Etenim pro uno habendum putat Guilielmus Caveus l. c. & Joh. Jonsius Homonymorum alioquin indagator solertissimus Libr. III. de Script. Hist. Phil. c. 10. p. m. 265. Et docet harmonia temporis, loci & doctrinæ, eos diversos non fuisse. Vixit uterque Seculo post *χριστογονίαν* Primo & Secundo. Et sub eodem celo inclaruit. Et de Indorum Philosophis uno ore differuit. Et sic de Babylónico quoque intelligendum esse arbitramur, quod Syrus apud Eusebium l. c. p. m. 279. de se scribit. In Syria, ait, quondam & Osrøene plerogue

que Opis in honorem abscindi moris erat, Verum cum repente jussisset Rex Abgarus, ut quibus abscissa verenda essent, iis etiam manus abscinderentur; nemo se deinceps tota Osroëne abscidit. Quid porro de Christianorum instituto dicemus, *ἔτι τις τῶν χριστιανῶν ἀπέτμησε*, cujus nos Sectatores & plurimi & diversis in terræ partibus extitimus, qui tamen in omni cum genere tum climate uno omnes eodemque nomine appellati sumus? Enimvero nec in Parthia, Parthi licet, pluribus utuntur uxoribus, nec in Media defunctorum corpora canibus obijciunt, nec in Perside, Persæ licet, filias uxores ducunt &c. Christianorum hæresi se cum aliis addictum profitetur. Atque hinc factum fortassis, ut de fatuitate fati edoctus, eam publico illo scripto demonstrandam sibi sumserit, cujus particula in Eusebio l. c. adhuc est superstes. Quanquam & ipse postmodum Valentinianorum mendaciis infectus, tam procul à veritate Evangelica discesserit, ut mortuorum resurrectionem in dubium vocans, proxime abfuisse videatur ab Atheismo. Quod & dolet, & refellit simul, ut solet, Epiphanius L. 2. contra hæreses Tom. 2. Num. 56. p. m. 214.

§. 16.

Relinquimus Viro illustri Petro Da- Doctri
L. 2. nie.

nieli Huetio hoc thema de iudicandum, *Bardesanem ex Syro Græcum factum est*. Hic enim diserte hoc affirmat in Lib. de Claris Interpretibus p. m. 210. Nihil tale vel ex Eusebio, vel ex alio antiquo scriptore potuimus exsculpere. Nec sequitur, fuisse Syrum origine, adeoque etiam scripsisse hac lingua. Si quidem & Syris eruditis tum Lingua Græca erat notissima, & Bardesanem utraque lingua Græca & Syriaca valuisse, Epiphanius l. c. testis est. Et hæc doctorum babilonicorum, qui hac ætate præ cæteris enituerunt, est Sylloge. Cui nunc doctrinæ brevem quandam *συναγραφαι* subjiciemus. Quæ æque diversa, ac Doctores ipsi fuit.

1.) ETHNICA Eaque

1) *Theologica*. Quæ hujus fuit com-
-matis.

a) Docebant *νομιμαί ινγγες-πατρο-θεν νομοι, και αυται βελαις αφ-θικτοιςι κινεμναι ως νομοι*. Intellectæ Jynges à patre intelligunt, & ipsæ consiliis ineffabilibus motæ, ut intelligant. Et ut hæ Jynges Plethoni p. 89. sunt intellectuales species à Patre perceptæ, quæ & ipsæ intelligunt excitantes notiones ineffabilibus consiliis; Ita eas hac tempestate adhuc apud Babylonios fuisse

se usitatas, ex Philostrati l. 1. c. 25. de vita Apollonii p. m. 34. discimus, ubi Babylonis *αξιμνημονευτα* describens, Deorum, inquit, quos ipsi habent, imagines in parte superiore sunt positæ, aureæque ex æthere quasi coruscant. Atque hic quidem jus dicere Rex solet. Ex testudine vero aureæ Jynge quatuor pendebant, Adrasteam ipsi denunciantes, ne supra hominem se efferret. Has ipsos se confecisse Magos, ajunt, qui regiam frequentant, vocantque ipsas Deorum linguas, *διων γλωσσας*. Hactenus Philostratus. Cui non poenitendam lucem affundit Gottfridus Olesarius in notis l. c. adpersis. Et solem ipsum infert ex oraculis Chaldaicis, & Pselli Plethonis ac Procli scriptis Thomas Stanlejus in Hist. Phil. Orient. L. I. Sect. 2. C. VII. p. m. 31.

¶ Parthi Babyloniorum Domini dejerabant per Deos Patrios, *πατρωεθεις*, & porrecta dextra fidem sanciebant, quod apud Barbaros conventuros certissimum erat signum fiduciæ, referente Josepho L. XVII. Antiqv. Jud. C. 12. pag. 646. Nec nihil Theologia Babylonica hoc tractu temporis de Parthorum Ido-

Idmania videtur addiscivisse. Reperimus enim Parthorum regem Babylonē sacrificantem in Philostrati Vita Apoll. L. I. c. 29. p. 37. Magis presentibus, siquidem & tum adhuc sacra sub eorum auspicio peragebantur (τα ἱερά τῶν ἐκείνων βασιλέων) Et si a l. c. pergimus ad C. 31. p. 39. regem eundem conspiciamus, *Soli tractantem equum candidum, ex Niseis optimis phaleris ornatum tanquam ad pompam, quem ritum Parthia Persis acceperant.*

γ.) *Ὀνειρομαντεία* adhuc superstitabat, id quod tum ex Philostrati l. c. L. I. C. 29. p. 39. tum aliunde patet.

II.) *Philosophica*, Quæ fuit

I.) *In genere Græcizans*, siquidem jam superiori intervallo una cum Græcorum Marte & Minervam in Babyloniam introivisse vidimus. Et Photius Codice 94. p. m. 242. disertis verbis testatur, Jamblichum Babylonium §. 6. a nobis descriptum, καὶ μάθων τὴν μαγικὴν, παύσαι τε καὶ τὴν ἐλπίδα τῶν παύσεων, *b. c.* Et Magiam didicisse, & Græcorum disciplinas ei adjunxisse. Quod & cum iis, quæ §. 7. scripsimus, amicissime conspirat, & cum iis, quæ refert Apollonius apud Philostratum l. c.

L. c. C. 2 r. p. 35. de stragulis Babyloniois Græcorum fabulis repictis accurate consentit.

2.) *In specie,*

a) *Rhetorica*, utpote quæ Jamblichus babilonius ab anonymo Babylonio imbutus, ita successu temporis excel-
luit, ut Rhetoris non postremi no-
men adeptus sit, notante Andrea
Schotto in Scholiis ad l. c. Photii in
μυριοβιβλα.

b) *Astrologica*. Hæc enim gloriæ Ba-
bylonicæ adscripta quasi scientia, &
hoc Seculorum decursu ita exulta
est, ut Ars Genethliaca Claudiano
Babyloniæ cura dicta fuerit, pla-
ne ac si Astrologia solis Doctoribus
babilonicis curæ cordique fuisset.
Sic enim ille Panegy. VI. (consul.
Honorii

Namque velut stellas *Babyloniæ* cura
salubres

Optima tunc spondet mortalibus ede-
re fata.

Cælicolæ cum celsa tenent, summo-
que feruntur.

Cardine, nec radios humili statione
recondunt.

Hand aliter &c.

Nec intra solos babiloniæ fines sub-
sistit, sed ultra Tigrim & Euphra-

tem progressa, tanto impetu in alias provincias devoluta est, ut è Christianis Bardefanes, ex Ethnicis Favorinus Philosophus rem esse necessariam putaverint, huic malo manus medicas admoveere, & Artem superstitionis Arte contraria evertere. Quo factum, ut hujus Antitheses ab A. Gellio l. XIV. c. 1. istius ab Eusebio l. VI, Præp. Ev. Num. X. p. 273. conservatæ, velut quædam ex naufragio, tabulæ, ad nos pervenerint

c) *Astronomica.* Hæc enim cum Astrologia semper sororio quasi vinculo fuit copulata.

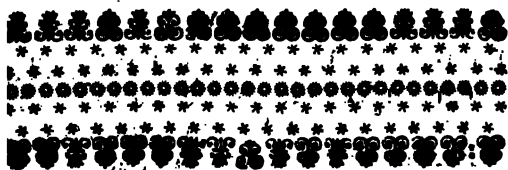
d) *Magica.* Siquidem Jamblichus Babylonius non tantum Magiam didicisse diserte professus est, sed & Magiæ species in suis scriptis est persecutus. Et Autor est Photius in bibliotheca Codice 94 p. 242. eum descripsisse Magum locustorum, & Magum leonum, & Murium, (Atque inde etiam *ἡ Μυσμια ἀπὸ τῶν μυμῶν* derivari, cum cæterarum prima murium Magia sit) Magum quoque grandinis & Magum Serpentum, & divinationis e mortuis ac ventriloquum, quem ut Græci Euryclea, Sic & Sacchuram Babylonii appellarint. c)

e) *Mechanica*. Etenim diserte Josephus l. XVIII. Antiqu. Judaic. c. 12. p. 644. textrinum opificium sua ætate non indecorum esse habitum gentibus Babylonicis, & viros ipsos apud eandem tractasse lanificium. Et Apollonius apud Philostratum l. I. c. 25. p. 34. aurea Babyloniorum texta & stragula repicta ita describit, ut admiratione omnino digna videantur.

f) *Numismatica*. Siquidem ita est, pro-
ut Joh. Harduinus in Chronologia
V. T. p. m. 218. scribit, hoc tem-
pore Parthicos reges se, Φιλαλληνας,
amicos & socios Græcorum tunc cu-
passe, numosque Babylone & ultra cu-
sos inscriptos Parthicis characteribus,
talesque duos se vidisse è thesauro regio
magni moduli areos duorum principum;
Non enim omnia Harduini dicta sunt
κατὰ τριπλὸν, & Gottfridus Olear-
ius in notis ad Philostrati l. I. c.
25. p. m. 34, non liquere sibi scri-
bit, quo fundamento & hoc, & quod
paululum præcedit affirmet, quo
præter Parthiam Babyloniæ, Par-
thiam geminam ceteriorem fuisse
refert, Adiadicam, in qua Nisibis,
& Arabicam, in qua Carrhæ & Edes-
sa, ut Numi Severi & alii doceant.

statem, & jura contaminant, nec in Ægypto Apin, Canem, Hircum, selemve colunt. Ita ubicunque degant, nec legum morumve sceleratorum improbitate vincuntur, nec ad flagitium ullum præceptoris sui legibus interdictum, nascendi conditionis ex principum Astrorum imperio nutuque descriptæ vi adiguntur, iidem tamen morbis, egestati, calamitatibus & contumeliis, ut vulgo appellantur, obnoxii sunt.

Opusculi totius

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ.

CAPUT I.

De reipublicæ literariæ apud Babylonios
ortu. p. 1.

CAPUT II.

De reipublicæ literariæ apud Babylonios
progressu primo minore, à Nimrodo
usque ad Nabonassarum. p. 13.

CAPUT III.

De reipublicæ literariæ apud Babylonios
Progressu majore, à Nabonassare usque
ad Laborofardochum s. Belsazarum p. 37.

CAPUT IV.

De reipublicæ literariæ apud Babylonios
Egressu primo, à Dario Medo usque ad
Darium Codomannum, vel, si mavis,
à Cyro usque ad Alexandrum M. p. 83.

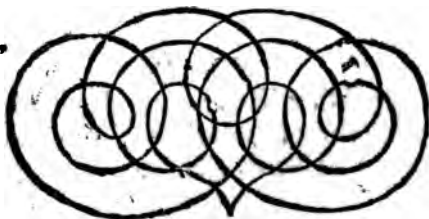
Ca.

CAPUT V.

**De reipubl. literariæ apud Babylonios
egressu secundo ab Alexandro M. us-
que ad Lucium Sullam proconsulem
Romanum, h. e. à Sec. IV. ante C. N.
usque ad Sec. I. ante eundem. p. 93.**

CAPUT VI.

**De reipublicæ literariæ apud Babylonios
egressu quarto à Lucio Sulla Procon-
sule Romano, five Sec. I. ante C. N.
usque ad Sec. III. post C. N. p. 139.**

Index rerum.

A		Astrologia	23 24 31 34
dias Babylonius	159		36 39 61 69 147 167
	161	AstronomiaBabyl.	12 18
emiaz Babyl.	36 78		30 67 168
irus	25 27	Astronomia Judæorum	
lar Ahaba	153 seqq.	in Babyl.	154
hocles	119	AstronomiciBabyl.	9 20
hocles plures	120	Astrorum nomina Babyl.	
ptii DoctoresBabyl.		B	(47
	16	Baal	10 29
ptiorum Astrologia		BabyloniiGræcissant.	149
	18	Babel vox unde	7
underM. mortuus	96	Babylonicz scientiæ in	
thea	110	græciam delatæ	108
arhus	123	Babylonia à græcis supe-	
a triplex	77	rata	95
orum nomina unde		Babylonicz gentis origo	
	77	& æra	3
elus	152	Babylus	147
Babyl.	70	Babyl. scientiæ in græ-	
as Viterbienfis	102	ciam in vectæ	108
ines plures	58	Babylonis urbis ortus	6 21
onides Horapion	56	Babylon sapiens	21
onius	145	Babylonii Stoici	118
orus	57	Babylones duæ urbes	25
is	57	Babylon meretrix	66
ectonice Babyl.		Babylonii superbi	84
	12 31 71	Bardanes	145
ectura civilis	71	Bardefanes	161
- militaris	72	Bætic quid	91
		M	Beli

Index rerum.

I eli varii	19	Democriti plures	20
Belus Babylonius	10 19	Demophile	116
Belus secundus	12	Deorum babyl. nomina	44
Beli cultus	62	Dierum nomina	24
Beli templum	87. 101	Dies babyl.	71
Berosus	100 seq. 108	Diogenis Stoici dictio	116
Berosi scripta an supersint		Diogenes plures	119
	101. 137	Diogenes Babylonius	
bibliotheca babyl.	1780 81		58 113
- - imminuta	82	- - Stoicus	113 115
Borsippa	42	- - babyl. Epicurus	
Borsippeni	9. 10. 42 80		117 119
Borsippensium gymna-		Diogenes Seleucienses	
sium	87	duo	118
C		Diogenes Tarsensis	118
Cabbala Judæorum unde		Discipuli babyl.	7
	77	Doctrina babyl.	92
Callisthenes	67 125	E	
Carneadis dictio	116	Encyclopædia veterum	
Chaldæi	43 48 51 53	& recentiorum	74
	54 55 98 99	Epigenes	29
Characteres babyl.	64	Erech oppidum	16 42 80
Christiani in babyl.	156 171	Erythræ & Sibyllæ plures	
Chronologia babyl.	530 70		111 112
Ctesiphon condita	97	Erythræa & Babyl. una	42
Critolai dictio	116	Ethica	75
Cultus Deorum Babyl.	61	Eumenes	126
Cyzicenicus Scriptor	120	F	
D		Fatum	61
Daniel	41	Festorum Babyl. nomina	
--abductus in Mediam	88		44
Darius Medus quomodo		Fluviorum nomina	8
acceperit regnum Ba-		byl.	45
byl.	86		6

Index rerum.

G		Magia babyl.	31 73
Gemarici Doctores in ba-			93 148 168
byl.	156	Magi an extra Persiam	
Græci in babylonia	123		50 52 55
- - Eretrienſes	149	Magi obſcuri ante babyl.	
Grammatifſice babyl.		captam	22
	12 29 54	Mantia babyl.	31 74
H			130 138
Herophile	110	- - Græcorum	138
Hillel Hannafi	155	Marmaridius Magus	55
Hiskiaz Sciatericon	41	Mechanica	74
Hiſtoriaz orientalis ini-		Medicina bab.	75
tium	1	Menſium nomina bab.	45
- - occidentalis	2	Menſes babyl.	71
- - in Græcia	2	Menſium Judaicorum	
- - in Italia	2	nomina	77
- - literariz	2	Merodachus	71 47 63
babylonicz	2	Mufica	66
Hiſtoria babyl.	31 73 81	N	
Hiſtoria certaminis		Nabonaſſarus hoſtis reip.	
Apoſt.	159	lit. Bab.	38 80
I		- - Muſas Babyl. exci-	
Jamblichus	148	tavit	39
Jehuda Sanctus R.	153	Nabonaſſari nova Epo-	
ἱερα γραμματα	27 65	cha	40 68
Judæorum diſceſſus è ba-		Nabonnedus	87
byl.	89	Nearchus	125 99
Judæi in babylonia	150	Nebo	63
Juriſprudentia bab.	75	Nebuchodonofor	<i>Muſe-</i>
L		<i>φίλος</i>	48
(170)		Nicolaus Antonius	105
lingua babyl. deperdita	43	Nomina propria babyl.	44
M		- - appellativa babyl.	45
Magi	98 99 145	Μ 2	

Index rerum.

Numismatica	169	S	
O		Sapientes Babyl.	4B
Ορυζοποιικη	166	Scepticæ Phil. auctor	123
Oraculis (de) scripta		Schemuel R. Nchardeenſis	155
	113 138	Scholæ Babyl.	36 89
Orchemi	8 10 15 42	Sefac	63
Orodes	98	Scientiæ Babyl. deperditæ	33
Oftanes	23	Seleucus Babylonius	122
P		Seleucia Babylonis æmula	114
Pacorus	98	Seleucia condita	96
Perſarum gens obſcura		Semerionius Babyl.	122
ante Cyrum	92	Sibylla Babyl. fuit Judæus	113
Petri Ep. i. ubi ſcripta	158	Sibylla Erythræa	111 112
Peuceſtes	96	Sibylla Cumæa	107 108
Phænices	33	Sibyllina carmina	108 112
Philosophia babyl.	11 29	Sinear terra	6
Phyſica Babyl.	67	Sinearitici incolæ	10
Plinii Hiſt. nat. deforma- ta	56	Societates lit. Babyl.	42 47
Pneumatologia Judaica	78	Strabonis Editio Amſtel.	111
Poeſis babyl.	66		115 147
Politica	75	T	
Progreſſus reip. lit. bab. minor	14	Tempus Ιſορικον & Μυ- θικον	2
Pythagoras Μαιτις	129	- - Μυθικον	3
Pythagoræ Præceptores	(24 47)	Theologia Babyl.	10. 18.
R		- - Judaica	60 164
regumſab. Μεροφιλια	40	U	170
Reipubl. lit. & civ. ortus apud Bab. U.	6	Vates	98
Reipubl. lit. progref. minor	13	Vaticinia Babyl. prædicta	84
- - major	87	Veneris appellationes	P3
- - detrimentum	88	Vocabula lingvæ Babyl.	44
Rhetorica	167	Ur chaldæorum	15
		Urbs quid olim	8
		Urbium nomina Babyl.	45
		Urna ſinexplebilis	33
		Z	
		Zabratus	47
		Zoroafter	23 34 50

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions and activities. It emphasizes that proper record-keeping is essential for transparency and accountability, particularly in financial matters. The text outlines various methods for organizing and storing data, including digital databases and physical filing systems. It also mentions the need for regular audits and reviews to ensure the integrity and accuracy of the records.

2. The second part of the document focuses on the role of communication in achieving organizational goals. It highlights the importance of clear and concise communication, both internally and externally. The text provides guidelines for effective communication, such as using appropriate language, listening actively, and providing feedback. It also discusses the benefits of open communication, including improved collaboration and decision-making.

3. The third part of the document addresses the issue of time management. It recognizes that time is a valuable resource and that efficient use of time is crucial for productivity. The text offers several strategies for managing time effectively, including prioritizing tasks, setting deadlines, and delegating responsibilities. It also emphasizes the importance of taking breaks and maintaining a healthy work-life balance to prevent burnout.

4. The fourth part of the document discusses the importance of continuous learning and development. It notes that in a rapidly changing world, individuals and organizations must stay up-to-date with the latest trends and technologies. The text encourages a growth mindset and provides suggestions for ongoing education and training. It also mentions the value of mentorship and peer learning in fostering professional development.

5. The fifth and final part of the document concludes with a summary of the key points discussed. It reiterates the importance of record-keeping, communication, time management, and continuous learning. The text ends with a call to action, encouraging readers to implement the strategies discussed and to strive for excellence in all their endeavors.

1. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

2. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

3. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

4. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

5. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

6. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

7. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

8. The first part of the paper is devoted to a discussion of the general principles of the theory of the structure of the human brain, and the second part to a description of the results of the experiments.

